

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
ORGAAN VOOR DE MEDEDELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.

13^E JAARGANG

WOENSDAG 27 JUNI 1928

No. 652

INHOUD.

	Blz.
Mededeelingen van de Centr. Commissie voor de Rijnvaart	
II (Slot)	542
HET C. I. F. CONTRACT IN DE INTERNATIONAL LAW ASSOCIATION door <i>Mr. K. Jansma</i>	543
Het Braziliaansche Geldwezen II (Slot) door <i>J. Baruch</i>	544
De regeling der Arbeidsvoorwaarden voor 1928/29 door <i>Ir. B. Bølger</i>	548
Het Jaarverslag van De Nederlandsche Bank	548
De Indische middelen over Maart 1928	549
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
De Jaarverslagen van de groote Fransche Banken door <i>Prof. B. Nogaro</i>	550
AANTEEKENINGEN:	
International Rules relating to c. i. f. contracts	552
Indexcijfers van groot- en kleinhandelsprijzen in Nederl.-Indië	554
MAANDOIJFERS:	
Statistisch Overzicht van den economischen toestand van Nederland	555
Overzicht van de Indische middelen	556
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.....	
Geldkoersen. Bankstaten. Goederenhandel.	556—564
Wisselkoersen. Effectenbeurzen. Verkeerswezen.	

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.Algemeen Secretaris: *Mr. Q. J. Terpstra.***ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.****COMMISSIE VAN ADVIES:**

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. E. Moresco; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: *Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.*Redacteur-Secretaris: *S. Posthuma.*Secretariaat: *Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.*

Telefoon Nr. 3000. Postrekening 8408.

26 JUNI 1928.

De geldmarkt opende deze week in een minder gemakkelijke stemming, maar al spoedig kwam er weder meer aanbod van geld, vooral voor particulier disconto, zoodat de rente nog iets verder terugliep en men voor 4 pCt. gemakkelijk plaatsing kon vinden. Ook callgeld was ruim aangeboden, de rente liep van 3 tot 2 pCt. terug. Alleen voor prolongatie bleef het aanbod nog beperkt; bijna doorlopend werd weder 4 pCt. genoteerd.

* * *

Op den weekstaat van De Nederlandsche Bank is de post binnenlandsche wissels opnieuw teruggelopen, thans met ruim *f 2,5* millioen; de post beleeningen vertoont eveneens een daling, en wel van bijna *f 2* millioen.

Gering zijn de wijzigingen in de posten papier op het buitenland en diverse rekeningen onder het actief, waarvan de eerste met bijna *f 0,2* millioen steeg, de laatste met bijna *f 1* millioen daalde. Eene stijging van ruim *f 0,5* millioen in den voorraad zilveren munt deed den metaalvoorraad der Bank met een gelijk bedrag stijgen.

De rekening-courant-saldi van het Rijk en van anderen stegen, de eerste met ruim *f 4,5* millioen, de laatste met bijna *f 0,5* millioen.

Een verdere inkrimping van de bankbiljetten in omloop, die van ruim *f 778* millioen daalden tot ruim *f 768* millioen, bedraagt bijna *f 10* millioen. Het beschikbaar metaalsaldo steeg van ruim *f 293,2* millioen met bijna *f 1,5* millioen tot ruim *f 294,7* millioen. Het dekkingspercentage bedraagt ruim 56.

* *

Op de wisselmarkt heerschte een vaste stemming, vooral voor Dollars. Het opnieuw sterk oploopen van de New Yorksche geldkoersen veroorzaakte een algemeen terugtrekken van in Europa uitgezette gelden. Daardoor steeg de Dollarkoers hier van $2,47\frac{7}{16}$ tot $2,48\frac{3}{16}$. Ook Manken waren gezocht, de koers steeg van 59,24 tot 59,30. Ponden schommelden onregelmatig, maar waren per saldo eveneens vaster. Parijs en België onveranderd. De stabilisatie van den Franschen Franc kwam deze week tot stand. De koers werd gefixeerd op het peil, waarop hij nu reeds sedert maanden staat. Spanje was aan groote schommelingen onderworpen. Geopend op circa 41,25 werd Woensdag voor 40,30 afgedaan, waarna in enkele dagen weder het geheele verlies werd ingehaald.

LONDEN, 25 JUNI 1928.

Niettegenstaande de verdere vermindering, die het beschikbare geldsaldo verleden week onderging, bleef geld over het algemeen gemakkelijk en werden er deze week slechts prijzen tot hoogstens 3% in de open markt genoteerd.

De positie van de Bank van Engeland onderging een verdere belangrijke versterking door den aankoop van eenige groote posten goud. De verhouding van de reserve tot de direct opeischbare schulden steeg daardoor verder tot 46 pCt.

Toch nam de discontomarkt deze factoren niet zoozeer in aanmerking als den toestand in Amerika en den invloed, dien de stabilisatie van den franc zal uitoefenen, en met het oog hierop trok de discontokoers nog iets verder aan tot $3\frac{13}{16}$ —%.
Daar de inschrijving voor schatkistbiljetten in de laatste week van het kwartaal viel en de geldmarkt dus niet zeer ruim was, was de animo tot inschrijving minder groot en werd de prijs ook daar verhoogd tot $3\frac{13}{16}$ pCt.

De stabilisatie van den franc is nu een feit en daarmee is de laatste van de belangrijke Europeesche deviezen tot de goudbasis teruggekeerd. De markt hier is er nu speciaal in geïnteresseerd in hoeverre de stabilisatie aanleiding kan zijn tot het afvloeien van de zeer belangrijke bedragen, die Frankrijk reeds sedert geruimen tijd in Engeland heeft uitstaan.

Ongetwijfeld zal een gedeeltelijke terugvloeiing van Fransch geld daarvan het gevolg zijn, maar anderszins zullen speculatieve beleggingen in het Fransche devies definitief afgewikkeld worden en verder zal een deel van het Fransche geld voor rekening van de Fransche Banken of anderen nog wel blijven, zolang daarvoor hier een betere remuneratie te verkrijgen is dan in Frankrijk.

MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE
VOOR DE RIJNVAART.

VERSLAG VAN HET BUREAU OVER DE WERK-
ZAAMHEDEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE
IN HET JAAR 1927.

II (Slot).

Technische kwesties.

Hydrometrische dienst.

Na afloop van het nieuwe proefjaar (1 Juli 1926—1 Juli 1927), waartoe men indertijd besloten had¹⁾, is het hydrometrisch comité in Coblenz op 5 September 1927 wederom bijeengekomen. De nieuwe proefdienst „hoewel meer volkomen doorgevoerd en onder meer regelmatige voorwaarden functionerend dan bij den vorigen dienst het geval was geweest”, heeft, naar men vaststelde, niet ten gevolge gehad, „dat er een grotere overeenstemming was bereikt tusschen de voorspellingen en de werkelijke waterstanden”, in het bijzonder gedurende de perioden, waarbij de waterstanden aan groote veranderingen onderhevig zijn (perioden, welke, volgens het comité, juist van het grootste belang voor de schippers zijn). Het comité was van meening, dat een uitbreiding van den dienst, hetzij door het gebruik maken van meerdere dagelijksche waarnemingen (in plaats van één enkele) der Zwitsersche stations, hetzij met behulp van meteorologische gegevens niet de verbetering van de verkregen negatieve resultaten tot gevolg zou hebben.

Bijgevolg werd door het comité aan de Centrale Commissie voorgesteld van een waterstandvoorspelling af te zien. Het Fransche lid van het comité sprak echter den wensch uit het onderzoek persoonlijk voort te zetten, zich tevens voorbehoudende om, in het geval, dat hij later tot een bevredigende verbetering van het systeem der voorspellingen zou komen, er de Centrale Commissie mede in kennis te stellen.

De conclusies van het comité werden door de Centrale Commissie in de herfstzitting aangenomen.

Bouw van nieuwe bruggen over den Rijn.

Vier projecten van nieuwe bruggen over den Rijn werden in 1927 bij de Centrale Commissie ingediend. Deze door de delegatie van het Rijk en de Duitse Oeverstaten ingediende projecten werden door een technische sub-commissie onder voorzitterschap van den heer Herold bestudeerd.

1. Brug bij Neuwied.

Na een grondige bespreking van het ingediende ontwerp stelde de subcommissie aan de Centrale Commissie in de voorjaarszitting voor, de beslissing over het geheele plan uit te stellen, totdat meer volledige inlichtingen verstrekt waren, daar het plan, door de gemeente Neuwied uitgewerkt, slechts een voorloopig karakter droeg. In de herfstzitting verklaarde de Duitse delegatie, dat er, althans voor het oogenblik, geen gevolg zou worden gegeven aan den bouw van de brug bij Neuwied.

2 en 3. Bruggen bij Spiers en Maxau-Maximiliansau.

Deze twee bruggen worden gebouwd om de schip-spoorbruggen te vervangen. Het technisch stroombevaringscomité 1924 had in verband met deze bruggen opgemerkt: „Het comité dringt aan op de opheffing der schip-spoorbruggen, daar deze bruggen door de vaste openingstijden bijzonder hinderlijk voor de scheepvaart zijn” (zie verslag 1924).

Ter gelegenheid van het indienen dezer door de delegatie van het Rijk en de Duitse Oeverstaten ingediende projecten, heeft de Commissie er hare voldoening over geuit een verbetering van den bestaanden toestand te kunnen vaststellen.

Wat de brug bij Spiers betreft, kon de sub-commissie vaststellen, dat de pijler tusschen de bogen niet in het bevaarbare gedeelte der rivier geprojecteerd was en dat de gedachte doorvaarthoogte van 9.10 M. bij een voldoende breedte bevredigend was.

De sub-commissie was van oordeel, dat het uitzicht, zonder ideaal te zijn, daar de brug in een bocht van een rivier geprojecteerd was, echter zoo goed was als de omstandigheden het veroorloofden, daar de doorvaartwijdte van de opening, waar zich het vaarwater bevindt, een breedte van 130.20 M. moet hebben. Wat de uitvoeringsbepalingen betreft heeft de sub-commissie vastgesteld, dat met de eischen van het uitzicht rekening was gehouden door aan de tijdelijke doorvaartopening in de steigers een breedte van 75 M. te geven. Daarentegen heeft zich een moeilijkheid voorgedaan met betrekking tot de geprojecteerde doorvaarthoogte van 7.60 M. Men heeft opgemerkt,

dat ten gevolge hiervan op bepaalde oogenblikken een belangrijke belemmering voor de sleepbooten gedurende den bouw, welke 7 maanden zou kunnen duren, zou kunnen ontstaan. Na een grondige bespreking van deze kwestie, heeft de sub-commissie zich eenstemmig kunnen vereenigen met een bemiddelingsvoorstel van de Duitse delegatie om de tijdelijke doorvaarthoogte met 50 cM., op een breedte van 30 M., te verhoogen. Deze verhooging is voldoende geoordeeld, daar hierdoor de belemmering tot een gemiddelden duur van 9 dagen per jaar teruggebracht wordt, terwijl de eisch van een verdere verhooging de uitvoering van een werk, bestemd om een belangrijke belemmering voor de scheepvaart te doen verdwijnen, in de naaste toekomst zou verhinderen.

De Duitse delegatie heeft medegedeeld, dat het in de bedoeling van de Duitse Regeering lag het steigerwerk van deze brug en die van Maxau terzelfdertijd te doen aanbrengen.

De plaatselijke toestand bij de brug van Maxau is ongeveer dezelfde als die bij de brug van Spiers. Daar de bocht van de rivier daar ter plaatse minder scherp en het uitzicht dus grooter is, is de breedte der vrije doorvaart in de steigers op 65 M. teruggebracht kunnen worden.

4. Spoorbrug tusschen Mannheim en Ludwigshaven.

Deze brug, in de onmiddellijke nabijheid geprojecteerd van de tegenwoordige brug, welke onvoldoende is geworden voor het gewone zoowel als het spoorwegverkeer, heeft dezelfde doorvaartwijdten als de tegenwoordige brug. De doorvaarthoogte in de middelste opening, welke bestemd is voor de groote scheepvaart, moet 9.10 M. bij een breedte van ongeveer 66 M. zijn.

Wat de te nemen maatregelen gedurende de uitvoering der werkzaamheden betreft, hierin voorziet het project door de bepaling, dat een der doorvaartopeningen steeds vrij blijft voor de scheepvaart.

De bijzondere voorschriften, welke de Duitse Regeering zich voorstelt gedurende den duur van den bouw uit te vaardigen, zijn in hoofdzaak dezelfde en bepalen, wat de drie bruggen van Spiers, Maxau en Mannheim-Ludwigshaven betreft, dat, ingeval het uitzicht voor de scheepvaart door de steigers belemmerd zou worden, er boven en beneden de plaats, waar de brug gebouwd wordt, waarschuwingsposten moeten worden opgesteld en dat, als de monteringsplaats heeft met steigers, welke de scheepvaart belemmeren, er boven de plaats, waar de brug gebouwd wordt, stoombooten gereed moeten worden gehouden, welke de stroomafwaarts komende vloten en de op zichzelf varende schepen, evenals de van de sleepreinen losgeworpen aken, gratis door de in aanbouw zijnde brug moeten sleeten.

De Commissie heeft de door de sub-commissie voorgestelde conclusies aangenomen en vastgesteld, dat tegen de drie projecten, van het standpunt der scheepvaart en vlotvaart, geen bezwaar bestaat en dat de door de Duitse Regeering aan de aannemers opgelegde bepalingen als voldoende te beschouwen zijn.

Stroombevaring 1924. (Zie verslag 1925).

De Commissie heeft vastgesteld, dat de werkzaamheden der *uniforme aanduiding der doorvaarthoogten der bruggen*, aanbevolen door het technisch comité, in April 1927 waren beëindigd, voor zoover het de vaste bruggen op het Fransch-Badische gedeelte betreft. Door de technische Duitse autoriteiten werd het niet noodig geoordeeld dezen maatregel tot de meer naar beneden gelegen bruggen uit te breiden, daar deze alle een voldoende, bij de schippers bekende, doorvaarthoogte hebben.

Wat de bebakening door vaste landbaken betreft, heeft de Fransche delegatie in de herfstzitting doen weten, dat de Fransche administratie binnenkort voorstellen hieromtrent aan de Duitse administratie zal doen toekomen. Na de voornaamste belanghebbenden bij de scheepvaart gehoord te hebben, heeft de Duitse administratie het niet noodig geacht den midden- en beneden-Rijn op deze wijze te bebakenen.

Wat de *oprijzeling der bruggen bij Straatsburg-Kehl* betreft, heeft de Fransche delegatie in de herfstzitting verklaard, dat de Fransche administratie in staat hoopte te zijn in het voorjaar van 1928 de technische voorbereidingsplannen, betreffende deze twee werken, aan de Badische administratie te doen toekomen.

Rijnverbetering tusschen Straatsburg en Bazel.

In de zitting van November 1927 heeft de Centrale Commissie nota genomen van de verklaringen der Fransche en Zwitsersche Commissarissen, dat de bekrachtigingen der concessies, welke in Frankrijk en in Zwitserland moeten worden verleend voor het Kember werk, op het punt waren uitgewisseld te worden, dat dan alle formaliteiten betref-

1) Zie E.-S. B. van 18 Mei 1927, blz. 448.

fende de uitvoering vervuld waren en dat de werkzaamheden spoedig zouden gaan beginnen.

Wat de normalisatie betreft, heeft de Zwitsersche delegatie verklaard, dat een bespreking plaats had gevonden tusschen de vertegenwoordigers van Duitschland en Zwitserland, betreffende de verdeeling der bouwkosten en de wijze om de werken uit te voeren; de besprekingen zouden binnenkort worden hervat en Zwitserland achtte het oogenblik gekomen, om eveneens de Fransche Regeering te polsen.

Nautische kwesties.

Scheepsmeting: (zie hierboven: betrekkingen met andere internationale lichamen).

Scheepspatenten: (zie hierboven: conventionele en reglementaire bepalingen).

Minste bemanning: (zie verslag 1925: conventionele en reglementaire bepalingen).

De tekst van deze instructies is nog in bewerking.

Schipperspatenten: Overeenkomstig de bepalingen van het additioneele protocol van 22 December 1923, is de Centrale Commissie in de voorjaarszitting van 1927 begonnen met het onderzoek van de bepalingen van de Conventie van 14 December 1922. Zij heeft besloten dit onderzoek voort te zetten en met het verzamelen van inlichtingen voort te gaan.

Verkeer der Pleiziervaartuigen.

In de herfstzitting heeft de Deutsche delegatie medegedeeld, dat een ontwerp tot wijziging van het politiereglement van den Rijn, betrekking hebbende op het verkeer der kleine vaartuigen, in het bijzonder der pleiziervaartuigen, ingediend zou worden.

De Centrale Commissie heeft besloten een comité van deskundigen te benoemen, belast met het onderzoek van dit ontwerp; het voorzitterschap van dit comité werd opgedragen aan den heer Peters.

Economische kwesties.

Rijnstatistiek. (Zie hierboven: Betrekkingen met andere internationale lichamen).

Privaatrecht en Sociaalrecht.

Zoals in het vorige verslag vermeld is, heeft het comité voor het privaatrecht in Maart 1927 in den Haag vergaderd.

Na in derde lezing den tekst betreffende de inschrijving en in tweede lezing den tekst betreffende de hypotheek besproken te hebben, heeft het comité beide teksten in één enkel ontwerp-overeenkomst vereenigd, in welk ontwerp eveneens opgenomen zijn, behalve bepalingen betrekking hebbende op de voorrechten en enkele voor de eerste maal besproken bepalingen, betreffende den eigendom en het vruchtgebruik, bepalingen over den gedwongen verkoop, welke bepalingen gedeeltelijk van het ontwerp betreffende de hypotheek overgenomen, gedeeltelijk nieuw zijn. Algemeene bepalingen besluiten het ontwerp.

Bovendien heeft het comité den tekst betreffende de aanneming van eerste lezing, bewerkt.

Een volgende vergadering is in het voorjaar van 1928 vastgesteld.

Het comité voor de unificatie van het sociaalrecht heeft nog niet vergaderd.

Juridische kwesties.

Naar aanleiding van het initiatief van de kantonale rechtbank te Straatsburg, heeft de Centrale Commissie besproken op welke wijze artikel 40 van de Akte van Mannheim wordt toegepast, voor zoover het betreft de betrekking van vonnissen van Rijnvaartrechtbanken in een ander land dan datgene, waar zij uitgesproken zijn, evenals de wijze waarop de rogatoire commissies worden samengesteld en de dagvaarding worden verzonden.

In verband hiermede heeft de Belgische delegatie aan de Commissie medegedeeld, dat een ontwerp-wet in België in voorbereiding was voor de toepassing van artikel 40, welk ontwerp bepaalde, dat de uitvoering van vonnissen van Rijnvaartrechtbanken aan den President van de Rechtbank in Antwerpen zou worden opgedragen.

Het aantal hooger beroepen voor de Centrale Commissie gebracht is vrijwel gelijk gebleven. (141 in 1927 tegen 15 in 1926).

Interne kwesties.

Het budget voor 1928 is vastgesteld op 175.000 Zwitsersche fr.

Het jaarverslag voor 1926, goedgekeurd in de Novembertzitting, is tegen het eind van het jaar gepubliceerd.

1) In dit cijfer zijn twee groepen connexe zaken begrepen.

HET C. I. F. CONTRACT IN DE INTERNATIONAL LAW ASSOCIATION.

In het nummer van 4 Augustus 1926 heb ik eenige mededeelingen gedaan over de behandeling van het c.i.f.-contract in de International Law Association. Zooals men zich zal herinneren, werd dit onderwerp in 1924 op de conferentie te Stockholm voor het eerst aan de orde gesteld; in Mei 1925 verscheen een uitvoerig Fransch ontwerp voor een model c.i.f.-contract, en in Maart 1926 een omwerking hiervan door een Nederlandsche commissie, bestaande uit de H.H. Abram Muller, voorzitter, Gottfr. L. Crone, A. Merens, Jan Schilthuis, Abr. van Stolk, leden en Mr. K. Jansma, secretaris. Nadat in Mei 1926 een vrij onvruchtbare vergadering der internationale commissie te Londen had plaats gevonden, kwam het onderwerp in Augustus d.a.v. in behandeling ter conferentie der Int. Law Association te Weenen. Op de desbetreffende sectie-vergadering, welke werd gepresideerd door onzen landgenoot Mr. van Slooten, bleek helaas, dat het onderwerp nog slechts zeer onvoldoende was voorbereid; vrijwel onverrichterzake ging men weer uiteen. Eén belangrijk besluit werd intusschen genomen; het voorzitterschap van de c.i.f.-commissie der I. L. A. werd gelegd in de handen van Mr. van Slooten, die zich weldra van de medewerking voorzag van den heer James Mordan, een Engelsch te Parijs gevestigd jurist.

Uit de samenwerking van de heeren Van Slooten en Mordan ontstond na eenigen tijd een geheel nieuw concept, dat ditmaal meer op Angel-Saksische leest geschoeid was, een verandering, die tot een vrij belangrijke verlenging van het concept aanleiding gaf, doch die niet ten onrechte bleek te zijn aangebracht, immers ditmaal kwamen aanzienlijk meer commentaren, ook van Engelsche en Deutsche zijde. Het gevolg was, dat in Februari j.l. een nieuwe en thans uitstekend bezochte commissie-vergadering te Parijs kon worden gehouden. Jammer genoeg was Mr. van Slooten door ongesteldheid verhinderd aanwezig te zijn; zijn plaats als voorzitter werd ingenomen door den bekenden Parijschen advocaat Leopold Dor. Aan de discussies werd o.a. deelgenomen door Prof. Ripert, en de heeren Govare en Renard uit Frankrijk, door Dr. Sieveking en den heer Gumprecht uit Duitschland, de heeren Goitein, Mc. Conochy, Stewart en Benjamin Constant uit Engeland en door den heer Winkelmolen uit België, terwijl ons land wederom vertegenwoordigd werd door de heeren Abram Muller en Mr. K. Jansma.

De gedurende twee dagen gevoerde beraadslagingen leidden op tal van punten tot overeenstemming, behoudens dat van Fransche zijde nog al veel aanmerking werd gemaakt op de redactie, die men te veel in omslachtig juristen-Engelsch gegoten achtte.

Eindelijk had op 8 en 9 Juni j.l. te 's-Gravenhage, onder voorzitterschap van Mr. van Slooten, een laatste vergadering der c.i.f.-commissie plaats. Jammer genoeg was deze weer minder goed bezocht; blijkbaar waren velen van oordeel, dat de voornaamste geschilpunten reeds opgelost waren. Toch waren nog vijf landen vertegenwoordigd, nl. Engeland, Nederland, België, Duitschland en Denemarken. De tekst, waartoe men op deze bijeenkomst is gekomen, is in dit nummer onder „Aanteekeningen” opgenomen, in de hoop, dat de Nederlandsche belangstellenden van het ontwerp zullen willen kennismaken; eventuele opmerkingen, die tot verbetering kunnen leiden worden gaarne bij ondergeteekende tegemoet gezien.

Ingevolge te Weenen genomen besluit wordt speciaal samengewerkt met de Internationale Kamer van Koophandel, die reeds in 1923 een rapport over handelstermen publiceerde.

Nog steeds is de opzet bij het samenstellen dezer nieuwe Rules er niet op gericht om daarmede een model-contract te scheppen, dat bestemd is om alle bestaande formulieren van c.i.f.-contracten te vervan-

gen. Eenstemmig is men van oordeel, dat men iederen tak van handel de vrijheid moet laten om met zijn eigen formulier „nach seiner Façon selig zu werden“. Ieder bedrijf heeft zijn eigen behoeften en het zou volkomen ondenkbaar en ook geheel overbodig zijn, om allen in hetzelfde keurslijf te willen dwingen. Het oog der samenstellers is voorshands alleen gericht op de buitengewoon talrijke individuele contracten, waarbij geen bestaand formulier wordt ingeschakeld, en waarbij dientengevolge partijen maar al te dikwijls geen flauw benul hebben, wat nu eigenlijk hunne rechten en verplichtingen zijn; een onzekerheid, die dan weer tot twistgedingen aanleiding geeft, die in sommige landen dan wel eens door de rechterlijke macht op niet steeds even consequente wijze worden opgelost.

Wanneer wij dan eenige concrete punten nader onder ogen zien, was een van de groote moeilijkheden, in hoeverre naast het contract ook nog waarde aan het gebruik van den handel moet worden toegekend. Er was een strooming, die de redeneering volgde, dat partijen, bij het aangaan van het contract, vermoedelijk nog eerder het oog zullen hebben gehad op het gebruik in hunnen handel, dat zij sinds jaren kenden, dan op het formulier, dat de International Law Association zoo juist in het leven heeft geroepen. Ten slotte heeft men zich echter gehouden aan wat het concept Van Slooten-Mordan op dit punt inhield: van het formulier kan alleen door uitdrukkelijk beding worden afgeweken, behalve in sommige uitdrukkelijk in het formulier genoemde gevallen, waarin verwezen wordt naar de „usage of the particular trade“; hieronder is te verstaan: „a settled and established custom so general in the particular trade that the parties to the contract of sale must be held to know of the existence of such a custom and to have contracted with reference thereto.“ Op deze wijze zullen partijen misschien wel eens een enkele keer tot de ontdekking komen, dat zij iets anders gecontracteerd hebben dan zij van plan waren, maar men heeft nu ten minste rechtszekerheid en voorkomt procederen over het bestaan van twijfelachtige gebruiken.

Een volgend punt in geschil was de vraag, hoever de verplichtingen van den verkoper gaan met betrekking tot de levering. Het concept luidde, dat in het algemeen „the seller must provide and have the goods loaded on board the ship“. Hiertegenover stond de opvatting der Nederlandsche commissie, voornamelijk gebaseerd op de Nederlandsch-Indische praktijk, dat de verkoper kan volstaan met de goederen te brengen „into the custody of the carrier“. Wie zijn goederen in de loods der stoomvaartmaatschappij, of zelfs aan boord van het prauwenveer bracht, beschouwt zich, meenden wij, als ontslagen van verdere verplichtingen.

Ten slotte heeft de Nederlandsche commissie zich echter neergelegd bij de opvatting, dat als regel de verkoper eerst dan aan zijn verplichtingen voldaan heeft, wanneer de goederen daadwerkelijk aan boord van het schip zijn gebracht (Rule 3). Deze regel lijdt echter uitzondering, wanneer de verkoper volgens het vaste handelsgebruik een „received for shipment“ cognossement mag leveren; in dit geval kan hij volstaan met de goederen te brengen in de macht van den vervoerder. Het zelfde geldt, wanneer de verkoper gerechtigd is een doorcognossement te leveren, en de eerste vervoerder hierbij een landvervoerder is of het eerste vervoer plaats heeft over binnenwateren (Rule 6, subsection IV en V).

Uitgebreide discussiën zijn gevoerd over de vraag of ook een regeling van den eigendomsovergang in het concept moest worden opgenomen. Van verschillende zijden werd betoogd, dat juist op dat punt de rechtssystemen zeer uiteenliepen en dat dus unificatie hoogst gewenscht was. Ten slotte heeft de meerderheid er echter de voorkeur aan gegeven dit punt buiten de regeling te laten; het zou te moeilijk zijn hieromtrent tot overeenstemming te geraken, terwijl het

voor de regeling der betrekkingen tusschen de contracteerende partijen niet van zoodanig essentieel belang is als b.v. de regeling van den overgang van het risico. Dit neemt niet weg, dat de eigendomskwestie zeer belangrijk is voor het geval van beslag of faillissement, en last not least, in oorlogstijd uit een prijsrechtelijk oogpunt.

Vermoedelijk zal dan ook op de a.s. conferentie te Warschau worden voorgesteld om alsnog de navolgende bepaling aan het concept toe te voegen: „Unless otherwise provided in the contract of sale the property shall pass on the buyer tendering the price or accepting a Bill of Exchange if this mode of payment shall have been agreed upon, in exchange for the documents, or, if payment shall be due at a future date, on the seller delivering the documents into the possession of the buyer.“ Terloops zij vermeld, dat bij een arbitrale beslissing hier te lande op 27 Februari 1919 (A.R. 6) gewezen door Mrs. Worst, Pekelharing en van Woudenberg Hamstra na een omstandig verhoor van deskundigen, tot deze zelfde conclusie is gekomen voor het Nederlandsche recht.

Het concept bevat, zooals men ziet, geen *definitie*; in het bijzonder is de vraag niet tot oplossing gebracht of het c.i.f.-contract is verkoop van goederen dan wel verkoop van documenten. Het was in het bijzonder Dr. Alfred Sieveking, die naar Duitschen aard op de opneming eener definitie zeer veel prijs stelde. De meerderheid heeft het nochtans beter geacht dit voornamelijk academische punt voorshands aan wetenschap en rechtspraak over te laten, daarbij het illustere voorbeeld volgend der York-Antwerp Rules, die het immers ook jarenlang zonder definitie hebben gedaan en die eerst in 1924 te Stockholm met een omschrijving van het begrip *avary-grosse-handeling* zijn verrijkt.

Men zal mogen aannemen, dat de conferentie te Warschau, onder de leiding van Mr. van Slooten, zonder buitengewoon veel moeite den definitieven tekst zal kunnen vaststellen. Alsdan zal men moeten afwachten, welke toekomst deze jonggeborene in de praktijk tegemoet gaat. Zal zij, evenals de York-Antwerp Rules, die in vrijwel alle cognossementen toepasselijk worden verklaard, tot groote eere komen, of als de Haagsche Conditie in conventies en nationale wetgevingen worden gesanctioneerd? Of zal haar het roemloos lot beschoren zijn van de regelen, die in 1926 te Weenen werden aangenomen betreffende verrekening van koersverschillen, die nimmer schijnen te worden toegepast, zoodat een Fransch schrijver zijn commentaar op deze regels vergeleek met een boei, die in zee de plaats aanwijst, waar een schat gezonken is.

Het is ten eerste te hopen, dat het met de „Warsaw Rules“, zooals overeenkomstig de traditie de naam wel zal worden, den goeden kant uit zal gaan, niet alleen ter wille van de vele moeite, die er reeds aan besteed is, alsook omdat een succesvolle unificatie op dit punt den internationalen handel zeer ten goede zou kunnen komen en vermoedelijk door soortgelijke regelingen van andere koopcontracten gevolgd zou kunnen worden.

Mr. K. JANSMA.

Amsterdam, 16 Juni 1928.

HET BRAZILIAANSCH GELDWEZEN.

II (Slot).

IV. De Practijk van deze Wetten.

Wat de practijk van de ca. 1½ jaar in werking zijnde wetten betreft, kan het volgende worden opgemerkt:

a) Na het nauwkeurig bekend worden van het stabilisatie-plan van den nieuwen President, heeft de koers van de Milreis zich op iets onder de 6 d. gesteld = ± 29½ Hollandsche centen.

Nadien is de koers kunstmatig op dit peil gehandhaafd gebleven en waren de fluctuaties naar boven of naar beneden van betrekkelijk miniemen aard.

b) De fiduciaire biljetten-circulatie van de Schatkist

en de Banco do Brasil ad. 2.569.304 Contos heeft geenerlei verhooging ondergaan; daarentegen heeft de Stabilisatie-Kas haar werkzaamheden aangevangen en tegen het door haar ontvangen goud stabilisatiebiljetten uitgegeven.

Hoewel deze Kas reeds midden April 1927 geopend werd, toont zij eerst sedert midden Augustus 1927 eenige beweging en wel in de eerste plaats door de ontvangst van gemunt goud uit het buitenland, als opbrengst der vele in het buitenland, hoofdzakelijk door de verschillende staten van Brazilië, afgesloten leeningen en in de tweede plaats door de ontvangst van goud in baren, voortspruitende uit den aankoop der Braziliaansche mijnproductie.

Op deze wijze zijn verschillende bedragen naar de Stabilisatie-Kas gevloeid en bedroeg, haar totale goudvoorraad op 24 Maart jl. ongeveer £ 5.620.000, U.S. \$ 45.000.000, Fr. Frs. 9.000.000 en 10.300 K.G. goud in baren, corresponderende met een totaal waarde van ongeveer 675.000. Contos biljetten in omloop. Meer dan 60 pCt. van dit bedrag vloeit voort uit de opbrengst van leeningen, welke in het buitenland werden afgesloten.

Het is interessant erop te wijzen, dat gedurende de afgelopen 1½ jaar een belangrijk bedrag aan goud, hetwelk bij de Banco do Brasil gedeponneerd was, als dekking voor haar biljetten-uitgifte, door deze instelling plotseling werd overgebracht naar de Stabilisatie-Kas, waartegen laatstgenoemde stabilisatiebiljetten uitgifte.

Dit feit, dat vermoedelijk zijn oorzaak vond in een momenteel ongunstige kaspositie van de Banco do Brasil en de onmogelijkheid voor haar, zulks in verband met de nieuwe wet, nieuwe biljetten uit te geven, heeft tot veel critiek aanleiding gegeven, welke erop wees, dat zodoende een gelijke kwantiteit goud tweemaal dienst deed als dekking van uitgegeven biljetten; na enkele weken werd dit goud weer door de Banco do Brasil van de Stabilisatie-Kas terug ontvangen.

c) De in de wet in uitzicht gestelde en in een nieuw contract tusschen de Federale Regeering en de Banco do Brasil te belichamen reorganisatie van deze instelling, aan welke de taak van „economische reguleur van het land” was toegedacht, door te functioneeren als emissie-bank van inwisselbaar papier met gouddekking, heeft nog niet plaats gevonden.

Hiermede is geschetst tot welk punt de stabilisatie van de Braziliaansche munt tot nu toe is gekomen; in overeenstemming met het plan zullen nog vele phases dienen te worden doorgemaakt, alvorens men zal zijn geraakt tot den toestand, welken de wet zich als einddoel had gedacht n.l. goud als circulatiemiddel, met als gevolg daarvan stabielen koers op basis van $5^{59}/_{64}$ d.

V. Algemeene Beschouwingen.

Gelijk in de andere landen is geschied, zijn ook in Brazilië vele en velerlei beschouwingen gehouden over de voornoemde stabilisatie en alles wat daarmee verband houdt.

Deze beschouwingen zou men kunnen onderscheiden in:

A) die, welke het feitelijk peil, waarop gestabiliseerd wordt, tot onderwerp hebben,

B) die, welke zich bezig houden met de technische zijde der kwestie en de voorwaarden analyseeren, waaraan moet worden voldaan om het stabilisatieplan te doen slagen.

A) Evenals in alle landen, waar gestabiliseerd werd op een lager niveau dan het tevoren geldende, heeft de vraag of aan stabilisatie, dan wel aan voorafgaande revalorisatie, gevolgd door stabilisatie van de munteenheid, de voorkeur dient te worden gegeven, de gemoederen en daarmede vele pennen in beweging gebracht.

Hoewel vrijwel niemand twijfelt aan de voordeelen, welke zoowel voor het bedrijfsleven, als voor het

geheele land, verbonden zijn aan een stabielen koers, heeft het feit, dat de stabilisatie plaats vond op een dusdanig laag niveau, veel critiek uitgelokt; o.a. werd de vraag gesteld of juridisch en moreel deze officieele vaststelling van de Milreis op een lagere goudwaarde verdedigbaar was.

Ook vreesde men voor een minder gunstigen indruk, welken de lage stabilisatiekoers op het buitenland zou maken, waardoor wellicht het vertrouwen in Brazilië zou afnemen; immers is vrijwel al het door het buitenland in Brazilië uitgezette Milreis-kapitaal, de tegenwaarde van vele millioenen £ en \$ bedragende, destijds tegen belangrijk hogere koersen geremitteerd.

Verder voerde men aan, dat door de vastlegging van den koers op dit lage niveau ook aanzienlijke belangen geschaad werden; niet alleen zou zich een belangrijke stijging in het geheele prijsniveau van Brazilië manifesteren als automatisch en logisch gevolg van de geringere goudwaarde, welke aan de Milreis werd toegekend, doch ook de import zou belangrijk duurder worden, daar toch de prijzen der import-artikelen in buitenlandsche munt gelijk bleven, doch hun tegenwaarde in Milreis met ca. 25 pCt zou stijgen, terwijl verder de dienst voor rente en aflossing der vele buitenlandsche leeningen, hoewel voor een deel in goud gedekt, bij een koers van ± 6 d. een belangrijk grooter bedrag in Milreis zal vorderen, dan bij een koers van bijv. $7\frac{1}{2}$ d.

Hiertegenover stelde men, dat andere belangen weer met een lageren koers gediend waren, waaronder in de eerste plaats genoemd dienen te worden, de koffie-producenten en belanghebbenden, welke bij gelijkblijvende wereldprijs in goud van het product koffie een belangrijk grooter bedrag in Milreis zouden ontvangen voor hun artikel, hetwelk ca. 75 pCt. van Brazilië's totalen export uitmaakt.

Bovendien waren ook de opkomende industrieën, welke in den hooger koers der buitenlandsche valuta's een welkome automatische protectie zouden vinden voor haar bedrijf en derhalve minder buitenlandsche concurrentie te duchten zouden hebben, met den lageren koers zeer ingenomen.

Gelijk vanzelf spreekt, zijn destijds bij de behandeling van het wetsontwerp in Kamer en Senaat sterk critiseerende redevoeringen gehouden, welke in het bijzonder haar aanval richtten op het zeer lage peil, waarop stabilisatie zou dienen plaats te vinden o.m. bewerende, dat deze lage koers niet in overeenstemming was met de werkelijke verhoudingen in Brazilië, en dat een koers liggende tusschen de 7 en 8 d. het algemeen belang beter zou hebben gediend.

Deze redevoeringen hebben evenwel niet kunnen verhinderen, dat het ontwerp in zijn oorspronkelijken vorm, dus zonder eenige wijziging, tot wet werd verheven.

Op zichzelf beschouwd valt het niet te verwonderen, dat de regeering van Washington Luiz, wien de belangen van den Staat Sao Paulo zeer na aan het hart liggen, aan een lageren koers de voorkeur heeft gegeven, in aanmerking nemende, dat Sao Paulo niet alleen de belangrijkste koffie-produceerende Staat van Brazilië is, doch zich daar tevens een opkomende, vooruitstrevende en in belangrijkheid toenemende industrie bevindt.

B. 1) De technische beschouwingen over het onderwerp worden in wezen en in hoofdzaak beheerscht door dezelfde strijdvrage, welke na den oorlog in verschillende andere landen (ook in ons land) de gemoederen heeft bezig gehouden n.l.

a) of de hoeveelheid binnenlandsche circulatiemiddelen (en de mogelijkheid tot onmiddellijke converteerbaarheid daarvan in goud) beslissend is voor den stand en de stabiliteit van den wisselkoers, ten opzichte van het buitenland, dan wel

b) of de stand van de buitenlandsche betalingsbalans in deze den doorslag geeft.

1a) Hoewel ongetwijfeld een voortdurende wisselwerking tusschen beide factoren bestaat en zij wederkeerig van elkaar afhankelijk zijn en op elkaar inwerken, meenen vele gezaghebbende schrijvers, dat in laatste instantie de positie der buitenlandsche betalingsbalans van beslissenden invloed is op den relatieven stand van den buitenlandschen wisselkoers.

De wet evenwel nam de eerste stelling als basis en ging uit van het principe, dat voorwaarde voor stabilisatie is, dat de binnenlandsche circulatie uit goud bestaat, althans behoorlijk door goud is gedekt en te allen tijde in goud kan worden geconverteerd.

Verder is het officieele standpunt, dat bij stabiel blijvende wisselkoers een dusdanige toevloed van buitenlandsch kapitaal naar Brazilië zal plaats vinden, en de interne geld- en prijsverhoudingen aldaar zich op zoodanige wijze aan den nieuwen koers zullen aanpassen, dat de betalingsbalans zich automatisch in gunstige richting, dus in een voor Brazilië actieven zin, zal ontwikkelen.

1b) De aanhangers van het tweede standpunt achten een conditio sine qua non voor het slagen van elke stabilisatie, dat de buitenlandsche betalingsbalans actief, althans in evenwicht behoort te zijn.

De onderstaande cijfers, ontleend aan "Wileman's Brazilian Review", welke zeer sprekend zijn, toonen, dat zulks nog niet het geval is.

	Zichtbaar saldo in £ 1.000 ten gunste van den export (+)	Buitenlandsche verplichtingen	Saldo van te verrichten betalingen	Gemidd. wisselkoers in pence
1919	+ 51.908	18.000	+ 33.908	142 ²⁵ / ₆₄
1920	- 17.484	20.000	- 37.484	141 ¹⁵ / ₃₂
1921	- 1.881	24.000	- 25.881	89 ³² / ₆₄
1922	+ 19.937	25.000	- 5.063	7 ⁹ / ₃₂
1923	+ 22.641	32.000	- 9.359	58 ³ / ₈
1924	+ 26.233	33.000	- 6.767	50 ¹ / ₆₄
1925	+ 16.709	31.000	- 14.291	61 ¹⁹ / ₃₂
1926 (6 m).....	+ 2.237	16.000	- 13.763	79 ¹ / ₃₂
	+ 120.300	199.000	- 78.700	
Minus onzichtbaren import 1919-1926 ..	- 42.000	-	- 42.000	
Totaal	+ 78.300	199.000	- 120.700	
Plus in het buitenland afgesloten leeningen en nieuw toegevoeld kapitaal	+ 51.000	-	+ 51.000	
Saldo.....	+ 129.300	199.000	- 69.700	

Ter illustratie van deze tweede zienswijze citeeren wij een gedeelte van het jongste jaarverslag van den Banco do Commercio E Industria, één van de invloedrijkste Paulistaner banken:

„Nu eenmaal de koffiepositie, voortgesproken uit den „meest overvloedigen oogst, welchen wij ooit gehad hebben, „is geconsolideerd, mogen wij aannemen, dat wij thans „treeden in een periode van grootere rust in zaken.

„Een van de eerste factoren, welke tot deze verbetering „hebben bijgedragen, is zonder twijfel de credietverstrekking, voortspruitende uit de hervorming van het muntstelsel, hetwelk een uitbreiding van de circulatiemiddelen „met zich bracht, terwijl de economische politiek van het „tegenwoordige Paulistaner Gouvernement, de financiering van den grooten oogst verzekerde.

„Evenwel mogen wij ons optimisme niet zóó ver opvoeren, dat wij den angst zouden verbergen, welke wij „gevoelen met betrekking tot de toekomst van onzen „wisselkoers.

„Toen de munthervorming, welke het programma vormt „van de tegenwoordige bestuursperiode van 4 jaar, werd „afgekondigd, werd de val, welke in den wisselkoers plaats „vond, aan de desbetreffende wet toegeschreven.

„In waarheid evenwel toonde deze wet, hoe zwak „de basis was, waarop men de stijging van den wisselkoers meende te kunnen doen plaats vinden. De val zou „in korten tijd plaats gevonden hebben, wellicht nog „onder den in de wet aangegeven koers, wanneer de „bronnen uitgeput zouden zijn, welke de fictieve stijging „in den wisselkoers hadden mogelijk gemaakt.

„De monetaire hervorming maakte een einde aan deze

„illusie en fixeerde den koers. Zij zal er in slagen dezen „koers te handhaven, indien de Banco do Brasil beschikt „over een hoeveelheid materiaal, hetwelk op bepaalde oogeblikken het tekort in den export aanvult en zal kunnen „voortgaan dezen koers te handhaven door de deposito's „bij de Stabilisatie-Kas. Dit materiaal en deze deposito's „evenwel zullen een spinneweb zijn tegen den druk, uit „geoeffend door de vraag naar goud, indien de handelsbalans geen gunstigsaldo aanwijst, dat minstens even groot „is, als onze behoeften voor betalingen aan het „buitenland.

„Alleen reeds het Engelsche en Amerikaansche kapitaal, „dat belegd is in publieke en particuliere leeningen „of in industrieele en commercieele ondernemingen, be- „teekent voor Brazilië een jaarlijkchen last van ongeveer „£ 30.000.000., welke wij moeten remitteren en welke „de verschuldigde rente en gemaakte winsten vertegen- „woordigen.

„Met een handelsbalans, welke in 1927 nauwe- „lijks een derde deel van dit bedrag aanwees, is de strijd „moeilijk. Voor het moment vullen leeningen de afwezig- „heid van saldi aan, maar dit kan niet eeuwig duren. „Indien de credietoperaties ophouden (en wij hebben nog „slechts geringe capaciteit deze voort te zetten) zal de „verdediging van den koers afhangen van het fataal „dilemma: of de waarde van den export te verhoogen, of „den import te reduceeren, indien wij de waarde van „onze munt willen verdedigen en willen voorkomen, dat „zij opnieuw verzwakt.

„De verhooging van het volume van den export of de „waarde daarvan of beide berust bij den tegenwoordigen „staat van exploratie van onze bronnen van productie „bijna hoofdzakelijk op de koffie.

„De prijs in goud van dit product kan alsnog een „weinig verhoogd worden, maar een overdrijving hierin „zou ons nadeelig kunnen zijn.

„Dringend noodzakelijk is evenwel de verhooging van „de consumptie door een intensieve, niet bureaucra- „tisch, maar zuiver commercieel gevoerde propaganda. „Koffie heeft vóór zich de grootste mogelijkheden, zij kan „in Brazilië worden geproduceerd in elke kwantiteit, „welke wij wenschen, en tevens van de beste kwaliteit, „indien wij ons daarop willen toelagen; het eenige wat „ons ontbreekt en wat wij willen bereiken is, dat zij „wordt verkocht en geconsumeerd in overeenstemming „met onze productie-capaciteit.

„Met enkele millioenen zakken méér export per jaar „en een prijs, welke eenigszins ligt boven den tegen- „woordigen, zou ons financieel deficit gedekt zijn, de „stabiliteit en naderhand de valorisatie van onze munt „verzekerd.

„Het is niet zonder reden, dat wij voor kort verklaarden, „dat hoofdzakelijk op Sao Paulo de verantwoordelijkheid „rust van het lot van het Braziliaansche bedrijfsleven.”

Afgescheiden van de juistheid van het eerste of tweede standpunt is het wel duidelijk, dat onder de tegenwoordige omstandigheden het Gouvernement een politiek zal dienen te volgen, welke ertoe leidt den uitvoer te verhoogen en den invoer te verminderen.

Het staat hierbij voor problemen van enorme draagwijdte.

Onderstaande cijfers, inzake den export van Brazilië wijzen er niet alleen op, dat de koffie ± 75 pCt. van den totalen export van Brazilië uitmaakt, doch tevens, dat de productie van dit artikel in waarde relatief vooruitgaat, terwijl die der andere voor export in aanmerking komende artikelen (zooals rubber, hervamte, cacao, tabak, katoen, bevroren vleesch, huiden enz.) achteruitgaat.

Export.

	Omvang	Waarde		
	Tonn. v. 1.000 K.G.	£ 1.000		
In 1913:			%	%
Koffie	796.000	40.779	57,6	61,9
Andere stapelgoederen..	586.000	24.672	42,4	38,1
Totaal	1.382.000	65.451	100,0	100,0
In 1924:				
Koffie	882.012	71.833	48,1	75,5
Andere stapelgoederen..	952.847	23.270	51,9	24,5
Totaal	1.834.859	95.103	100,0	100,0

In 1925:				
Koffie	835.760	43,7	74.020	72,1
Andere stapelgoederen..	1.083.441	56,3	28.623	27,9
Totaal	1.919.201	100,0	102.643	100,0
1926 Eerste 6 maanden				
Koffie	359.700	42,3	32.221	74,5
Andere stapelgoederen..	488.978	57,7	11.025	25,5
Totaal	848.678	100,0	43.246	100,0
Toe- of afnemings 1925/1913:				
Koffie	+ 39.760	+ 5,0	+ 33.241	+ 81,5
Andere stapelgoederen..	+ 497.441	+ 84,8	+ 3.951	+ 16,0
Totaal	+ 537.201	+ 38,9	+ 37.192	+ 56,7

Niet alleen op het gebied van mijn-ontginning (ertsen, kolen, diamant), doch ook op het gebied van landbouw en veeteelt (vergelijk het enorm succes van Argentinië op dit gebied) valt zeer veel te doen; de oplossing van het probleem der landbouwcredieten, welke tot voor kort vrijwel onbekend waren, wordt dan ook als zeer dringend beschouwd.

B. 2) Een tweede kwestie, welke bij het vraagstuk der muntstabilisatie van overwegende beteekenis is, is die der sluitende budgetten. De vóorgeschiedenis leert, dat Brazilië vrijwel chronisch aan tekorten in de begrotingen heeft geleden, welke deficits tot voor kort werden gedekt, hetzij door emissies van obligaties (Apolices), dan wel door uitgifte van biljetten door de Schatkist.

Het ligt in de bedoeling van de tegenwoordige regeering aan deze tekorten een einde te maken en inderdaad heeft Washington Luiz, gebruik makende van zijn recht van partieel veto, de begroting voor het jaar 1928, welke de Wetgevende Vergadering met een tekort verliet, sluitend gemaakt.

Ten overvloede zij nog opgemerkt, dat op de Interparlementaire Conferentie, welke het vorige jaar te Rio de Janeiro werd gehouden, het onder dit hoofd (en ook het onder hoofd B. 1.) behandelde punt een onderwerp van gedachtenwisseling heeft uitgemaakt.

Het officieele standpunt van Brazilië was, dat stabilisatie mogelijk was, indien een evenwicht in het budget en de buitenlandse betalingsbalansen zonder tekort in de toekomst verwacht kon worden, doch niet reeds een voldongen feit was geworden, waartegenover zich het Fransche standpunt stelde, hetwelk verlangde, dat allereerst een evenwicht in de begroting en een gunstige buitenlandse betalingsbalans in werkelijkheid moesten bestaan, alvorens tot definitieve stabilisatie zou kunnen worden overgegaan.

Hoewel het laatstgenoemde standpunt natuurlijk veel zekerder is, en ook veel elastischer in dien zin, dat men gedurende een zekeren tijd ervaring kan verkrijgen omtrent den koers, waaraan het land zich het best zal kunnen aanpassen, hetgeen natuurlijk bij een-bij-voorbaat-in-de-wet-vestigden koers niet, althans niet zonder verlies van prestige, mogelijk is, kan uit intern-politiek oogpunt deze vaststelling-bij-voorbaat van den stabilisatiekoers wel verklaard worden.

Hierdoor immers worden discussies en critiek gedurende de proefperiode, welke het geheele stabilisatie-project in gevaar zouden kunnen brengen, voorkomen en kunnen de maatregelen, welke in verband met de uitvoering van de stabilisatie-wetten dienen te worden genomen, met veel meer kracht worden ten uitvoer gebracht.

Volledigheidshalve willen wij hieronder nog enkele beschouwingen aanvoeren, welke in hoofdzaak van bestrijders-zijde tegen het stabilisatie-plan van Washington Luiz worden gehouden.

De dualiteit in de circulatie (nevens door de regeering en de Banco do Brasil uitgegeven biljetten circuleeren thans eveneens die, welke door de Stabilisatie-Kas werden uitgegeven) wordt als een groot nadeel beschouwd en de mislukking van de Conversie-Kas, gedurende welke bestaan van 1906 tot 1914

eveneens meerdere soorten biljetten in circulatie waren, wordt als voorbeeld aangehaald.

Eene volledige reorganisatie van de Banco do Brasil op basis van de bij ons bekende Centrale Bankinstellingen, of beter nog, en zulks in overeenstemming met de geheele economische structuur van Brazilië, op basis van het Noordamerikaansche „Federal Reserve System”, wordt aanbevolen; enkele onderdeelen, waarop met nadruk de aandacht wordt gevestigd, zijn: de noodzakelijkheid een zekere elasticiteit in de uitgifte van biljetten, die thans nog niet bestaat, mogelijk te maken; herdisconto, met een gelijken herdiscontovoet voor allen open te stellen; de interventie van de Regeering in het Bestuur van de Banco do Brasil, welke daarin thans een overwegenden invloed uitoefent, tot een minimum te beperken; over te gaan tot wettelijke publicatie van de balans, en dergelijke.

De in de wet voorziene binnenlandsche circulatie van goud wordt absoluut onnoodig geacht en beschouwd als een terugkeer naar antieke toestanden.

In plaats daarvan wordt aanbevolen de z.g. gemengde „gold exchange standard”, waarbij het goud voornamelijk functioneert om betalingen te verrichten in het internationaal verkeer, doch waarbij tevens een zekere dekking aanwezig is in goud of buitenlandse wissels om als garantie te dienen voor de in omloop zijnde biljetten.

VI. Conclusie.

Het stabilisatie-plan van de Regeering Washington Luiz heeft naast voorstanders, welke van de realisering daarvan overtuigd zijn, ook vele bestrijders gevonden, welke aan het succes van de hervorming twifelen.

Wij gelooven, dat het nog te vroeg is een definitief oordeel te vellen, aangezien veel zal afhangen van de toekomstige economische ontwikkeling van Brazilië.

Men dient nimmer te vergeten, dat dit land enorme bodemrijkdommen bezit en steeds nieuwe en groote mogelijkheden biedt, als gevolg waarvan enorme bedragen, vooral Amerikaansch en Engelsch, doch ook Hollandsch kapitaal, aldaar emplooi zoeken en vinden.

Behalve echter van de economische ontwikkeling, zal ook zeer veel afhangen van de binnenlandsche politieke ontwikkeling van Brazilië.

Eén van de gebreken, welke het bestuur van Brazilië kenmerkt, is wel het gebrek aan continuïteit in de regeeringspolitiek, als gevolg van de bepaling in de Braziliaansche grondwet, welke den duur der bestuursperiode van een President op 4 jaar stelt.

Weliswaar wordt de binnenlandsche politieke positie van den tegenwoordigen President als zeer sterk beschouwd en acht men het waarschijnlijk, dat zijn opvolger eveneens uit Sao Paulo zal komen en derhalve zijn financieele stabilisatie-politiek zal voortzetten, doch het is nochtans niet uitgesloten, dat tengevolge van wijzigingen in de binnenlandsche politieke verhoudingen en tegen de verwachting in, een ander Washington Luiz zal opvolgen.

Deze opvolger zal zich wellicht niet met de politiek van zijn voorganger kunnen vereenigen en een andere gedragslijn gaan volgen, op gelijke wijze, als Washington Luiz de revalorisatie-politiek van zijn voorganger Arthur Bernardes niet heeft voortgezet, doch daarvoor zijn eigen stabilisatieplan in de plaats heeft gesteld.

Hoe het ook zij, men gelooft, onvoorziene gebeurtenissen of verwickelingen en moeilijkheden van internen of externen aard voorbehouden, wel te mogen aannemen, dat gedurende vrijwel de geheele ambtsperiode van den tegenwoordigen President, dus tot November 1930 of tot korten tijd daarvoor, de koers op het tegenwoordige peil zal worden gehandhaafd.

J. BARUCH.

DE REGELING DER ARBEIDSVOORWAARDEN VOOR 1928/29.

De Heer B. Bölger schrijft ons:

In mijn onder het bovenstaande opschrift geplaatste artikel in E.-S.B. van 23 Mei jl. staat op pagina 442, 2e kolom onderaan, bij de alinea over de C.A.O. in het Mijnbedrijf, dat de *moderne* arbeidersorganisatie voorstellen bij de Contact-Commissie had ingediend inzake de verhooging van het garantieloon en wijziging van de groepsindefeeling der ondergrondse arbeiders. Dit is echter niet geheel juist, de voorstellen werden ingediend door de *samenwerkende* mijnwerkersorganisaties en behandeld in de vergadering van de Contact-Commissie van 17 October 1927 en 17 Januari 1928. Daarna richtte de *moderne* organisatie in Maart 1928 nog een schrijven tot de Contact-Commissie, waardoor deze kwestie 3 April wederom in de Contact-Commissie ter sprake kwam. De oorspronkelijke voorstellen waren echter zooals reeds gezegd van de *samenwerkende* organisaties.

HET JAARVERSLAG VAN DE NEDERLANDSCHE BANK.

Na een korte bespreking van de stabilisatie van het muntwezen in Polen en Italië, waarvoor wij verwijzen naar de desbetreffende artikelen in de E.-S.B. van 16 November 1927, 11 Januari en 7 Maart 1928, bespreekt het verslag de geldmarkt in het afgelopen jaar, aan welk gedeelte wij het volgende ontleenen.

Het geld is in het afgelopen jaar op onze markt bijna doorlopend schaarscher geweest dan de beide vorige jaren; de rente-koersen in de open markt geven ook blijk daarvan. Een belangrijk bedrag aan buitenlandsche emissies, hier ter markt gebracht, zal stellig tot die schaarschte medegewerkt hebben.

Op 3 Februari 1927 hadden wij daarom reeds een kleine waarschuwing gegeven door onze beleening-rente met $\frac{1}{2}$ % te verhoogen; die maatregel heeft destijds wel doel getroffen, doch in het verloop van het jaar werd de toestand verder gespannen; het geld op de open markt werd steeds meer aangetrokken; de wisselkoersen op Londen en Amerika stonden bijna doorlopend dicht bij het gouduitvoer-punt, en meermalen moesten wij ons bereid verklaren goud af te geven, omdat op enkele dagen de grens voor goud-afgifte overschreden werd. Dit stond ook meestal in verband met een plotselinge vermindering in kosten van vervoer, welke bij afvaart van enkele schepen door de stoomvaartmaatschappijen werd toegestaan. Op die wijze hebben wij goud afgegeven voor verzending naar Amerika, t.w.:

Op 15 Mei 1927.....	f	1.823.000
„ 24 „ 1927.....	„	7.464.000
„ 17 Juni 1927.....	„	4.958.000
„ 5 Juli 1927.....	„	4.961.000
„ 19 „ 1927.....	„	6.320.000
„ 21 „ 1927.....	„	4.962.000
„ 26 „ 1927.....	„	1.000.000
	f	31.488.000

Intusschen hebben wij veel meer door afgifte van dollars en ponden in cheque-vorm den stand van onzen gulden gesteund. Onze buitenlandsche saldi zijn daardoor in de maanden Mei, Juni en October 1927 zeer belangrijk teruggevoelen.

Toen de wisselkoersen zich later weder in ons voordeel keerden, hebben wij daarvan gebruik gemaakt om langzaam aan onze buitenlandsche wisselportefeuille weder te versterken.

Hoe belangrijk de veranderingen in den loop van het jaar zijn geweest in den omvang van de binnenlandsche en buitenlandsche portefeuille, kan blijken uit de minima en maxima van deze beiden:

	Binnenlandsche Wisselportefeuille	Buitenlandsche Wisselportefeuille
	(In duizendtallen guldens)	
1927		
Aanvang boekj. f	99.377	f 146.785
23 Mei.....	98.803	„ 140.380
13 Juni....	153.036	„ 114.103
1 Augustus..	175.506 (maximum)	„ 127.040
13 October..	156.718	„ 101.655 (minimum)
1928		
20 Februari..	69.951	„ 190.675 (maximum)
24 Maart ..	49.755 (minimum)	„ 181.312

Bij bovenvermelde cijfers kan men opmerken, dat de fluctuatien in binnenlandsch disconto en buitenlandsche wisselportefeuille over en weer een zeker evenwicht vormen, en daaruit kan blijken hoezeer de buitenlandsche wisselportefeuille als een soort reguleator werkt; met de toeneming van de een gaat spoedig eene afneming van de andere gepaard. Het snel oploopen van onze binnenlandsche portefeuille en het snel verminderen van onze directe vorderingen op het buitenland wezen in ieder geval op eene toeneming in de spanning op onze geldmarkt.

Er begon dus voor ons alle redenen te bestaan om eene discontoverhoging ernstig in overweging te nemen. Wij hebben voor die verhoging evenwel een tijdstip afgewacht, waarop alle tijdelijke invloed van eene maandswisseling opgehouden had; toen na de eerste weken van October diezelfde toestand bleef voortduren, besloten wij op 13 October 1927 tot eene verhoging van de bankrente over te gaan. Die verhoging bedroeg voor disconteringen en goederenbeleening een vol procent, voor andere beleeningen een half procent. Dit laatste hebben wij besloten om de oude verhouding tot de rente op disconto wederom te herstellen.

Er waren in den loop van het jaar wel omstandigheden aanwezig, welke aanleiding konden geven om te overwegen een kleine wijziging te brengen in onze rentetarieven. Wij hebben door onzen rentestand gedurende het jaar slechts eenmaal te wijzigen, het doel bereikt, waarnaar wij voortdurend streven: wij trachten zooveel mogelijk wijzigingen in den rentevoet te voorkomen, omdat wij overtuigd zijn, dat een standvastige rente van meer belang voor handel en industrie is dan de kleine voordeelen, welke zij uit een korte periode van lageren rentestand zouden kunnen trekken.

Wij hebben intusschen gemeend niet alleen door eene renteverhoging onze positie tegenover het buitenland krachtiger te moeten maken, maar wij hebben op eigen initiatief onszelf goud verschaft. Daarom kochten wij in den loop van het jaar de volgende bedragen aan goud:

te Londen voor de tegenwaarde van f	11.240.000
te New York „ „ „ „	29.730.000
en te Amsterdam voor een bedrag ad „	124.000

zoodat onze goudaankopen in totaal bedroegen f 41.094.000

Niet steeds hebben wij die gekochte voorraden goud onverwijld naar ons land doen verzenden; eenige malen hebben wij die bedragen voorloopig in den vreemde laten liggen, onder bewaring van de circulatiebanken. Later hebben wij evenwel al dat, tijdelijk in den vreemde, opgelegde, goud naar ons land laten komen. Aangezien wij goud in den vreemde onder het hoofd Debiteuren hebben opgenomen, kwam deze goud-vermeerdering eerst tot uiting onder onzen voorraad edel metaal op het oogenblik, dat die in onze kluisen hier te lande was geborgen.

Voorts noemt het verslag als vermeldenswaardig feit uit het afgelopen jaar, dat de Regeering gedurende lange perioden zoo ruim in haar middelen was.

Zij was in de gelegenheid geleidelijk groote bedragen op te zamelen en daarmee belangrijke aflossingen van Staatsleeningen te bewerkstelligen. Die bedragen zijn „on call” uitgezet op de beurs van Amsterdam en dat heeft natuurlijk op den rentestand in de open geldmarkt zijn invloed gehad; waren die niet gegeven, dan zouden bijna zeker de noteringen voor dag-geld op de beurs dikwijls nog hooger zijn geweest. Het terugnemen van de call-gelden bij de aflossing der Staatsleeningen bracht tijdelijke verstijving van de geldmarkt.

Ook in andere richting is die ruimte van middelen bij den Staat duidelijk geworden. Maandenlang stond de Staat bij ons credit. Om diezelfde reden was er dus voor de Regeering nauwelijks aanleiding om door middel van bankiers schatkistpromessen bij ons onder te brengen. Slechts éénmaal heeft de Staat via bankiers direct bij de Bank aan schatkist-promessen geplaatst f 6 millioen; dit vond plaats eind September. Na 10 dagen was dit voorschot weder afgelopen.

De uitgiften van schatkist-promessen en schatkist-biljetten in de open markt zijn dus dit jaar ook minder omvangrijk geweest dan in de vorige jaren.

Aan anticipatie-biljetten van Gemeenten werden dit jaar slechts relatief zeer geringe bedragen door de Bank opgenomen, en dan nog slechts voor perioden van enkele dagen.

Een aanwijzing voor de verhouding van den rentestand in de verschillende landen onderling en ten opzichte van 1926 vindt men in het volgende staatje, waarin de gemiddelde rentestand bij de circulatie-

banken van eenige der voornaamste landen is opgenomen.

	1927	1926
bij De Nederlandsche Bank	3,72 %	3,50 %
„ de Engelsche Bank	4,65 „	5,— „
„ „ Fransche Bank	5,22 „	6,59 „
„ „ Duitsche Bank	5,83 „	6,74 „
„ „ Belgische Bank	5,41 „	7,06 „
„ „ Zwitsersche Bank	3,50 „	3,50 „
„ „ Spaansche Bank	5,— „	5,— „
„ „ Zweedsche Bank	4,15 „	4,50 „
„ „ Noorsche Bank	4,58 „	5,38 „
„ „ Deensche Bank	5,— „	5,24 „
„ „ Fed. Res. Bank of New York	3,80 „	3,84 „

Het verslag gaat dan verder:

De afgifte van gouden tientjes hebben wij aan verdere beperkingen onderworpen; het was ons namelijk gebleken, dat in den laatsten tijd de door ons afgegeven gouden muntstukken grootendeels met premie naar het buitenland verkocht werden; dit resultaat was natuurlijk niet in overeenstemming met de bedoeling, waarmede wij die tientjes afgaven. Wij hebben mitsdien de afgifte per dag teruggebracht tot f 50 per aanvraag. Het resultaat is geweest, dat wij gedurende het laatste jaar slechts f 2.218.990 aan gouden tientjes in omloop hebben gebracht, en dat uit de circulatie is teruggevloeid een bedrag van f 892.340.

Aan zilverbons stond op 31 Maart 1928 nog uit f 12.032.000. Het ligt in de bedoeling der Regeering dit muntpapier geheel in te trekken, zoodra voldoende nieuwe Rijksdaalders zullen zijn aangemunt.

Tenslotte laten wij nog eenige cijfers volgen over den omvang van de discontierungen in het afgelopen jaar, zoowel van handelspapier als van schatkistpromessen.

De discontierungen bedroegen in het afgelopen jaar f 686.298.413 tegen f 451.370.984 in het vorige jaar; het gemiddeld bedrag der loopende disconto's was f 125.173.366 tegen f 70.156.566 in 1926/1927.

De gemiddelde looptijd van het papier was 66 dagen, 9 dagen meer dan ten vorigen jare.

Het aantal gedisconteerde stukken was 38.821, dat is 5.951 meer dan in het vorige jaar; het aantal posten 4.885 of 117 meer dan in 1926—1927.

Het gedisconteerde bedrag onder aftrek van schatkistpromessen bestond voor 77,18 pCt. uit promessen of daarmee gelijk gesteld papier tegen 74,61 pCt. in het vorige jaar.

Aan rechtstreeks bij de Bank geplaatste schatkistpromessen werd alleen eind September een bedrag van f 6 miljoen aangeboden, welk bedrag na 10 dagen afliep.

De discontierungen van schatkistpromessen bedroegen:

f 9.000.000	in 1927/28,
„ 108.000.000	„ 1926/27,
„ 134.400.000	„ 1925/26,
„ 298.300.000	„ 1924/25,
en „ 567.700.000	„ 1923/24.

DE INDISCHE MIDDELEN OVER MAART 1928.

Het beeld, dat de opbrengst der Landsmiddelen over de maand Maart en over het eerste kwartaal van dit jaar vertoont — ze gaat die over de overeenkomstige tijdvakken van het vorig jaar onderscheidenlijk met ruim 21 en bijna 23 miljoen te boven —, is in hoofdzaak ontstaan door de boeking in deze maand van een Nederlandsch-Indië nog toekomstend aandeel in de opbrengst van de in Nederland geheven oorlogswinstbelasting ad f 18.997.049, vermeerderd met een onder het hoofd „diversen” der groep allerlei middelen opgenomen bedrag van f 1.291.789 aan rente daarover gekweekt vanaf het tijdstip, dat de betrekkelijke aanslagen onherroepelijk zijn komen vast te staan.

Wordt deze bijzondere ontvangst, welke mede oorzaak is van de gunstige kaspositie van Nederlandsch-Indië, geëlimineerd, dan overtreft de opbrengst over het eerste kwartaal 1928 die over het overeenkomstig tijdvak van het jaar 1927 nog met f 2.618.217.

Hiervan komt voor rekening van de groep belastingen f 3.234.450, van de monopolies f 421.488, van de bedrijven f 2.816.453 en van de groep allerlei middelen f 384.809.

Daarentegen brachten de producten onder den in-

vloed der tin- en rubberprijzdaling f 4.238.983 minder op.

Onder de *belastinggroep* komen de volgende gunstige en ongunstige verschillen met het eerste kwartaal van 1927 voor:

Gunstig:

Invoerrecht	f 2.814 m.m.
Uitvoerrecht	„ 0.095 „
Accijnzen	„ 1.414 „
Statistiekrecht	„ 0.201 „
Personeele belasting	„ 0.159 „
Vennootschapsbelasting	„ 0.181 „
Recht openbare verkooping	„ 0.052 „
Slachtbelastingen	„ 0.314 „
Belasting op loterijen	„ 0.201 „

Ongunstig:

Inkomstenbelasting	„ 1.085 „
Verponding	„ 0.294 „
Zegelrecht	„ 0.296 „
Recht van overschrijving	„ 0.050 „
Landelijke inkomsten	„ 0.156 „

Aan *invoerrecht* werd over de maand Maart ruim 5 ton meer ontvangen dan over dezelfde maand van het vorig jaar, en f 1.231.000 meer dan de gemiddelde raming per maand bedraagt. Over het eerste kwartaal bedroeg de ontvangst ruim 3 miljoen meer dan geraamd en ruim 2¼ miljoen meer dan in 1927.

Het *uitvoerrecht* gaf een ontvangst over Maart, die f 93.000 meer is dan werd geraamd. Over het kwartaal was de ontvangst ongeveer 1 ton meer dan in 1927 en f 60.000 meer dan de raming.

In de uitkomst van de *accijnzen* wordt het voordelig verschil met het eerste kwartaal van het vorig jaar ten bedrage van ruim 1.4 miljoen in hoofdzaak weer gesteund door de heffingen op petroleum en op lucifers, welke respectievelijk f 1.154.000 en f 194.000 meer opbrachten. Over de maand Maart beliep de hoogere opbrengst resp. f 480.000 en f 186.000. De gestadige stijging van de opbrengst van deze beide middelen moge blijken uit de volgende cijfers over de eerste kwartalen vanaf 1925:

Iste kwart. 1925	f 6.369.500	¼ raming	f 6.921.250
„ „ 1926	„ 6.987.500	¼ „	„ 6.696.250
„ „ 1927	„ 8.034.500	¼ „	„ 6.852.750
„ „ 1928	„ 9.448.600	¼ „	„ 8.405.000

Als gevolg van de stijging der opbrengst van het invoerrecht is ook het statistiekrecht over het eerste kwartaal 2 ton boven de opbrengst van het vorig jaar gekomen en f 70.000 boven de raming. De maandopbrengst kwam f 29.000 boven die van vorig jaar.

De *inkomstenbelasting* bleef in dit kwartaal f 1.085.000 beneden de overeenkomstige opbrengst van het vorig jaar. Het verschil moet worden toegeschreven aan de omstandigheid, dat begin 1927 een grotere achterstand op den aanslag 1926 viel in te halen dan in dit kwartaal op den aanslag 1927. Hetzelfde geldt voor de verponding.

De *vennootschaps- en personeele belasting* kwamen f 181.000 resp. f 159.000 boven 25 pCt. der raming. Een vergelijking met de raming heeft voor eerstgenoemde heffing geen zin, omdat deze belasting eerst in de 2e helft van het jaar ruimer gaat vloeien.

Voor het *zegelrecht*, dat ten gevolge van groote teruggaven in het begin van het jaar in de vorige maanden lagere cijfers vertoonde dan in 1927, is het ongunstige verschil aan het einde van het kwartaal teruggebracht tot f 296.000. De opbrengst over de maand Maart was f 73.000 hooger dan in 1927. In totaal blijft zij nog f 127.000 achter bij de kwartaalraming.

De *slachtbelasting* bracht over de maand Maart f 150.000 en over het eerste kwartaal f 314.000 meer op dan over dezelfde tijdvakken van 1927. De maandraming werd met f 115.000, die voor het kwartaal met f 125.000 overtroffen.

De opbrengst van de monopolies, producten en bedrijven geven het volgende beeld:

Monopolies:			
	over Maart 1928		over het 1e kw. 1928
Opium.....	f 0.172 mill. meer	f 0.442 mill. meer	
Zout.....	" 0.044 " minder	" 0.228 " minder	
Pandhuizen .	" 0.018 " minder	" 0.207 " meer	
Producten:			
Kina.....	" 0.053 mill. meer	" 0.056 mill. meer	
Caoutchouc .	" 0.145 " minder	" 0.744 " meer	
Boschwezen .	" 0.101 " meer	" 0.186 " meer	
Goud.....	" 0.004 " minder	" 0.056 " minder	
Tin.....	" 0.405 " minder	" 5.257 " minder	
Steenkool...	" 0.383 " meer	" 0.083 " meer	
Bedrijven:			
Havenwezen .	" 0.058 mill. minder	" 0.648 mill. meer	
Baggerdienst	" 0.089 " meer	" 0.006 " meer	
Landsdrukkerij	" 0.034 " minder	" 0.097 " minder	
P. T. T.	" 0.183 " meer	" 0.527 " meer	
S.S. en Tram	" 0.489 " meer	" 1.607 " meer	
W. & E.	" 0.035 " minder	" 0.123 " meer	

De opiumopbrengst was over het 1ste kwartaal f 442.400 hooger dan in dezelfde periode van het vorig jaar. De maandopbrengst overtrof die van 1927 met f 172.700.

In de totale opbrengst ad f 10.678.900 is door Java en Madoera voor een bedrag van f 4.676.400 deelgenomen; in de Buitenbezittingen was het debiet f 6.002.500. De hoeveelheid verkochte opium bedroeg 15.602 th. meer dan in het eerste kwartaal van 1927.

De opbrengst der pandhuizen was deze maand f 18.700 minder dan in dezelfde maand van het vorig jaar doch was f 444.600 boven de maandraming en f 305.000 boven de kwartaalraming. Zij bedroeg f 207.800 meer dan de opbrengst over het 1ste kwartaal van 1927. De voorgenomen tariefsverlaging is nog niet ingevoerd.

Het Landscaoutchoucbedrijf boekte over de maand Maart een ontvangst van f 681.000, d.i. f 145.000 minder dan in die van het vorig jaar. De ontvangsten blijven over het eerste kwartaal f 339.400 beneden de raming, doch overtreffen de opbrengst in hetzelfde tijdvak van 1927 met f 744.000.

De ontvangst van het Boschwezen was over deze maand ruim 1 ton boven die van dezelfde maand van het vorig jaar en over het 1ste kwartaal f 186.000 meer dan over de eerste drie maanden van 1927. Zij bleef f 621.000 beneden de kwartaalraming.

Tin bracht meer op dan het maandgemiddelde en kwam in het eerste kwartaal ook even boven de 25 pCt. der totaalraming. In dit verband zij de aandacht gevestigd op de mededeeling in de rede, waarmede de Landvoogd de eerste gewone zitting van den Volksraad op 15 Mei jl. opende, nl. dat de begroting 1928 in haar geheel zal worden uitgevoerd, m.a.w. het beslag op de groep posten, waarop in afwachting van het verloop der tinprijzen in 1928 niets mocht worden uitgegeven, is opgeheven.

Steenkolen brachten over deze maand f 382.800 meer op dan in Maart 1927. De ontvangsten bedroegen in het besproken kwartaal f 83.500 meer dan in 1927, doch bleven f 2.314.400 beneden de raming.

Bij het Havenwezen bedroegen de ontvangsten in deze maand f 58.900 minder dan in Maart 1927. Over het 1ste kwartaal was de ontvangst echter f 648.800 meer dan over dezelfde periode van 1927 en f 677.000 meer dan was geraamd, vnl. door de heffing van het goederengeld sinds 1 Januari. Het aandeel van het goederengeld in de gezamenlijke ontvangsten bedroeg bij een raming van f 611.000 f 785.800. De loop van het goederengeld was sinds het begin van het jaar aldus:

Januari.....	f 249.100
Februari.....	" 260.400
Maart.....	" 276.400

Het accres in de opbrengst van den P.T.T.-dienst was in deze maand f 183.800 en beliep over het eerste kwartaal, vergeleken met dat van 1927, f 527.200.

De raming werd door de opbrengst over het eerste kwartaal met f 191.900 overtroffen.

Brieven- en pakketpost, telegrafie en telefonie vertoonden over het eerste kwartaal, vergeleken met 1927, een meerdere opbrengst van resp. f 299.000, f 138.000 en f 116.000, terwijl de post diverse ontvangsten t.m. Maart f 26.000 minder bedroeg.

Voor de S.S. en Tramwegen zijn de ontvangsten over Maart f 489.100 hooger dan die over dezelfde maand van 1927.

Een vergelijking met het gemiddelde maand- of met het kwartaalgemiddelde kan bij deze ontvangsten moeilijk worden gemaakt wegens het eigenaardig beeld, dat deze ontvangsten in den loop van het jaar vertoonen.

Over het 1ste kwartaal bedroegen de ontvangsten f 1.607.200 meer dan die over het 1ste kwartaal 1927, welke vermeerdering bij de S.S. op Java f 1.380.000 bedroeg, bij de Z.-Sumatraspoor f 150.000, bij de S.S. ter Sumatra's Westkust f 51.000, de Atjehtram f 89.000, waartegenover staat een mindere ontvangst van de automobioldiensten van f 63.000.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING.

DE JAARVERSLAGEN VAN DE GROOTE FRANSCHEN BANKEN.

Prof. B. Nogaró te Parijs schrijft ons:

Successievelijk hebben de Banque de France, Le Crédit Foncier de France, de groote credietinstellingen, zooals de Société Générale, Comptoir d'Escompte, Crédit Lyonnais, Banque Nationale de Crédit enz. en de groote „banques d'affaires" — Union Parisienne, Banque de Paris et des Pays-Bas, Société financière, française et coloniale enz. — hun balansen gepubliceerd, die vergezeld gingen van verslagen, welke op een zeer leerzame wijze niet alleen de eigen werkzaamheid van ieder van hen, maar ook den geheelen economischen en financieelen toestand van Frankrijk gedurende het jaar 1927 beschrijven. Daarom is het niet van belang onbloom een samenvattend overzicht te geven van al deze jaarverslagen.

Deze verslagen worden allen beheerscht door het feit van den terugkeer tot een stelsel van monetaire stabiliteit en van de gevolgen, die daaruit voortgevloeid zijn. Het was inderdaad bijna aan den vooravond van het boekjaar 1927, nl. op 23 December 1926, dat door de interventie van de Banque de France op de markt Frankrijk tot een stelsel van stabiele wisselkoersen terugkeerde. Opmerkelijk is, dat deze terugkeer in alle verslagen van de groote banken niet instemming is begroet, terwijl zij tot het tijdstip van de vergadering van het Comité van Experts niet het initiatief hadden genomen tot een enkel voorstel in dien geest en sommigen onder hen zelfs doorgingen voor tegenstanders van een stabilisatiepolitiek.

De Fransche banken verklaren eenstemmig, dat, ondanks de kunstmatige stimulans, die vroeger door de monetaire depreciatie aan den export en daardoor aan de Fransche productie gegeven is, het herstel der stabiliteit op het bovendien zeer gewaagde niveau van 124 francs voor £ 1.— niet die versterking heeft veroorzaakt, die men ervan verwachtte. De Fransche industrie heeft inderdaad de periode van aanpassing volgende op de feitelijke stabilisatie door kunnen komen, zool niet zonder moeilijkheden, dan toch zonder ernstige crisis. De werkloosheid is zeer gering geweest, het vervoer op de spoorwegen is afgenomen, maar daarbij moet men ook rekening houden met de concurrentie van de vrachtauto's. Het aantal faillissementen is slechts 3 pCt. hooger geweest dan in 1926, de export is niet afgenomen, tenminste te oordeelen naar de hoeveelheid uitgevoerde goederen (87 miljoen ton in 1927 tegen 77 miljoen in 1926); als noodzakelijk gevolg van de stijging van den franc is de waarde afgenomen overeenkomstig de daling van de prijzen. Men legt er den nadruk op, dat het jaar 1927 zich gekenmerkt heeft door een aanzienlijk overschot van den uitvoer boven den invoer (een verschil van on-

geveer 2,4 milliard francs), terwijl dit overschot in 1926 zeer gering was.

De verslagen van de groote Fransche banken schrijven dit verheugende resultaat bovenal toe aan de krachtige pogingen, die de Fransche industrieën in den laatsten tijd gedaan hebben om hun technische installaties te perfectionneeren en hun exploitatiemethoden te verbeteren, evenals aan de spontane eensgezindheid, die zich onder de fabrikanten geopenbaard heeft om hun kostprijzen te verlagen en hun afzetgebieden te vereenigen.

Het verslag van de Société Générale is bijzonder ondubbelzinnig op dit punt. Terwijl zij de groote Fransche industrieën de revue laat passeeren, merkt zij eerst den vooruitgang — overigens zeer gering — van de steenkolenproductie op (52.830.000 ton, welk cijfer slechts 360.000 ton hooger is dan dat van 1926, maar zeer aanzienlijk hooger dan dat van voor den oorlog), die echter te kampen heeft met den moeilijken afzet van haar voorraden. Vervolgens wijst het op den toestand in de ertsindustrie, waar, ondanks de sluiting van eenige hoogovens, de productie van gietijzer met 9.300.000 ton nauwelijks lager was dan die van 1926, terwijl de productie van ijzer met ongeveer 8.300.000 ton bijna gelijk was aan die van het vorige jaar. Wat de industrieën van mechanische constructiewerken betreft, die aan het eind van 1926 door een achteruitgang van de consumptie te lijden hadden, wordt geconstateerd, dat zij zeer snel hun werkzaamheden hervat hebben, vooral in de automobiellbranche. In de textielindustrie is de productie van weefsels afgenomen, maar de productie van katoenen garens vond in de ontwikkeling van den uitvoer een compensatie voor de inkrimping van de binnenlandsche markt; de wol- en zijde-industrie zijn op dezelfde hoogte gebleven.

De landbouw heeft, hoewel de oogst zeer goed was, geleden onder een sterke prijsdaling van bepaalde producten zoals koren, suikerbieten en vleesch en dit heeft een vermindering van de consumptie van de landbouwende bevolking tot gevolg gehad.

* * *

De stabiliteit van den koers, die zowel in Frankrijk als in het buitenland de meening deed post vatten, dat de franc weer een solide geldeenheid was geworden, heeft bovendien geleid tot een zeer grooten terugkeer van de vroeger uitgevoerde Fransche en een aanzienlijken toevloed van buitenlandsche kapitalen, die zich eenerzijds geopenbaard hebben in de ophooping van een enorm bedrag aan deviezen bij de Banque de France (ongeveer 4 milliard gouden francs, die zodoende den kasvoorraad verdubbelden) en aan den anderen kant in een aanzienlijken overvloed van vlottende kapitalen.

Het eerst genoemde feit had tot gevolg, dat de Fransche schatkist weer ruim in haar geld kwam. Bovendien stelde deze groote kasvoorraad de zelfstandige amortisatiekas in staat langzamerhand de schuldbrieven met één maand, met drie maanden, met zes maanden en tenslotte met een jaar looptijd af te lossen om, te beginnen met 3 Juni 1928, tengevolge van het vervallen van de laatste schuldbrieven van de nationale defensie van dit type, slechts schuldbrieven met een maximum duur van twee jaar in omloop te hebben, terwijl zij pogingen aanwendde voor de verlenging van den duur van deze schuldbrieven en langzamerhand den rentevoet verlaagde (de schuldbrieven met twee jaar looptijd dragen slechts een rente van 4½ pCt., terwijl de rente in 1926 6 pCt. bedroeg).

De Banque de France heeft op haar beurt haar disconto en de rente op voorschotten tegen onderpand van effecten moeten verlagen, die respectievelijk van 6½ en 8½ pCt. op het eind van 1926 gedaald zijn tot 4 en 6 pCt. op het eind van 1927.

Het wekt geen verbazing, dat alle verslagen van de Fransche banken de volgende verklaringen bevatten: vermeerdering van de bedragen in rekening-courant,

moeilijkheden met de verplichte belegging van fondsen, een aanzienlijke vermindering van de winsten, voortvloeiende uit de transacties op korten termijn.

Men dient er echter aan toe te voegen, dat als compensatie de transacties voor geldbeleggingen op langen termijn door de stabilisatie van den franc veel gemakkelijker zijn geworden en als gevolg daarvan de emissies en deelnemingen in kapitaalsverhoogingen. Inderdaad moest het eerste gevolg van de stabilisatie van den franc een stijging van de koersen der staats- en andere vaste rente gevende fondsen zijn, daar deze gekapitaliseerd worden tegen een rentevoet, die veel lager is in een periode, waarin de onzekerheid de waarde van het geld, waarin hun coupons betaalbaar zijn, drukt. Aan den anderen kant moest de overvloed van kapitaal niet alleen een verlaging van de rente voor transacties op korten termijn tot gevolg hebben, maar deze geldruimte moest langzamerhand eveneens medewerken tot een verlaging van de rente voor leeningen op langen termijn, hetgeen een nieuwe factor was voor de koersstijging van vaste rente gevende fondsen en een gunstigen toestand schiep voor emissie-zaken.

Inderdaad constateeren de verslagen van de groote Fransche banken met dezelfde eenstemmigheid, dat de mindere winst, die zij op de gewone loopende bankzaken gemaakt hebben, gecompenseerd is door de deelneming in emissies van staatsfondsen en in die van particuliere maatschappijen. Het totale bedrag aan emissies heeft in 1927 ongeveer Fr. 20 milliard bedragen, wat Fr. 6 milliard meer is dan in 1926 en in dit totaalbedrag vertegenwoordigen de aandelen Fr. 8 milliard tegen Fr. 5½ milliard in 1926. Het totale bedrag aan emissies van obligaties van steden heeft in 1927 de 9 milliard francs overschreden en dat ten gevolge van kapitaalsverhoogingen heeft de 5,7 milliard francs bereikt, terwijl de cijfers voor het voorafgaande jaar respectievelijk 5½ en 4 milliard francs bedroegen.

De aard van de transacties varieert natuurlijk eenigszins naar gelang het „banques d'affaires" of credietinstellingen zijn, die emitteeren. Deze laatste nemen evenwel bij het entameeren van particuliere zaken een veel grooter plaats is dan zij voor den oorlog hadden. Zoo zegt het verslag van de „Crédit Lyonnais":

„de omvang der financieele zaken is in 1927 zeer groot geweest, het aantal transacties voor geldbeleggingen, waarin onze instelling heeft deelgenomen, heeft bijna geheel de verminderde ontvangsten uit de gewone bankzaken gedekt.

.....
Onze bank heeft in 84 financieele transacties deelgenomen tegen 51 in 1926. Het bedrag der geplaatste fondsen heeft het hoogste cijfer, dat het tot nu toe in den loop van een jaar bereikt heeft aanzienlijk overschreden. Dit vloeit voort uit de achtereenvolgende leeningen, die de Fransche Staat op de markt heeft geplaatst.

.....
Onze werkzaamheden hebben zich niet alleen bepaald tot Staatsfondsen, maar hebben zich gedurende het laatste boekjaar ook uitgestrekt tot een zestigtal emissies van aandelen van industriele of commercieele ondernemingen of combinaties van ondernemingen."

De „Comptoir d'Escompte" deelt mede, dat haar emissiezaken een veel aanzienlijker omvang dan het voorafgaande jaar hebben gehad, waardoor de mindere opbrengsten uit de bank- en wisselzaken gecompenseerd werden.

Op dezelfde manier deelt de „Société Générale" mede, dat zij op groote schaal haar bemiddeling verleend heeft bij het plaatsen van staatsfondsen, van obligaties van het „Crédit Foncier", van spoorwegen, van noodlijdende maatschappijen in de bevrijde streken en eveneens in talrijke emissies van obligaties, uitgegeven door particuliere maatschappijen en transacties tot vergrooting van het kapitaal.

De „banques d'affaires" verschaffen over deze laatste soort van transacties overvloedige inlichtingen. De „Banque de l'Union Parisienne" somt haar deel-

nemingen in de emissies van obligaties en die tengevolge van kapitaalsvergrootingen op voor diverse industriële ondernemingen en vermeldt in het bijzonder het aandeel, dat zij genomen heeft in de financiering van de „Compagnie Française des Pétroles”. De „Banque de Paris et des Pays-Bas” geeft op haar beurt een lange opsomming van haar deelneming, in het bijzonder in verschillende bankzaken („Banque Franco-Polonaise”, „Banque Franco-Chinoise pour le commerce et l'industrie”, „Banque Française de l'Afrique”) en electriciteitsondernemingen. Zij vermeldt zeer speciaal het belang, dat zij genomen heeft in de oprichting van een maatschappij van geo-fysisch mijnbouwonderzoek. Tenslotte geeft de „Société financière française et coloniale” een gedetailleerd verslag over de werkzaamheden van tal van ondernemingen, waarbij zij geïnteresseerd is, zoowel in Frankrijk als in de koloniën (vooral in Indo-China en Madagascar).

* * *

Behalve de algemeene ontwikkeling, die boven geconstateerd is in den zin van een grootere deelneming van de credietinstellingen in industriële ondernemingen, laten de zoo juist gepubliceerde balansen en jaarverslagen ons de groote Fransche banken zien met die eigenaardigheden, welke wij reeds van elk van hen kennen, zoowel wat de werkzaamheid van het hoofdkantoor als die van de bijkantoren in Frankrijk en in het buitenland betreffen. Wat vooral de aandacht verdient, zijn de algemeene conclusies van deze verslagen, die over het geheel zeer gelijkkluidend zijn.

Allereerst beklagen de banken zich in het algemeen over de buitensporige fiscale verplichtingen, waaraan zij moeten voldoen en zij vergenoegen zich ermede, ondanks den goeden gang van zaken, hun dividenden op dezelfde hoogte te handhaven, in weerwil van de gewone protesten der aandeelhouders. Aan den anderen kant slaken zij, hoewel zeer weinigen onder hen het vorige jaar de monetaire stabilisatie aangeprezen hebben en het verdwijnen van de koersschommelingen hen beroofd heeft van aanzienlijke winsten, een zucht van verlichting, en constateeren zij, dat de stabilisatie een eind gemaakt heeft aan de onzekerheid, die, ondanks den tijdelijken en kunstmatigen stimulans van de monetaire depreciatie, geleid zou hebben tot een stilstand van zaken. Verscheidene verslagen spreken zich bovendien onomwonden uit voor de wettelijke bekrachtiging van de reeds feitelijk bereikte stabilisatie. Het definitieve monetaire herstel schijnt hun met de reeds opgeheven beperkingen voor den kapitaalexport een noodzakelijke voorwaarde voor het vrije gebruik van kapitalen, dat van zoo'n wezenlijk belang is voor de ontwikkeling van de Fransche industrie.

AANTEKENINGEN.

International Rules relating to c.i.f. contracts.

Rule 1.

These Rules shall be known as the „Cila Rules” and their adoption as herein provided shall be conclusive evidence that the parties intend their contract to be a c.i.f.-contract.

Any of these Rules may be varied, modified or amended or other terms may be inserted in the c.i.f.-contract, but such variation, modification, amendment or insertion may only be made by express agreement of the parties to the contract. In the absence of any such express agreement these Rules shall apply without qualification to any sale of sea-borne goods in connection with which they are adopted by a reference to the term „Cila Rules”, and the rights and obligations of the parties shall be construed in accordance with the provisions of these Rules.

The term „usage of the particular trade” as employed in these Rules means a settled custom so general in the particular trade that the parties to the contract of sale must be held to know of the existence of such a custom and to have contracted with reference thereto.

Rule 2.

When under the terms of the contract of sale or of the usage of the particular trade so allows the seller may divide the whole quantity of the goods into several shipments, each instalment shall be treated as a separate contract.

Rule 3.

(I). Where the goods contracted to be sold have not already been shipped the seller must provide and, subject to the provisions of Rule 6, have the goods loaded on board the ship in accordance with the terms of the contract of sale, and in the manner customary at the port of shipment.

(II). Where the goods contracted to be sold are already afloat or otherwise in transit the seller shall have merely to appropriate them to the contract of sale. Such appropriation need not take place till the documents are tendered and such tender shall imply the appropriation.

Rule 4.

(I). The whole quantity of the goods contracted to be sold must be shipped at the time or within the period, if any, specified in the contract of sale.

(II). The date of shipment mentioned in the bill of lading or other documents validly tendered in place thereof shall be prima facie evidence of the actual shipment on that date without prejudice to the right of the buyer to prove the contrary.

Rule 5.

The risk shall be transferred to the buyer from the moment the goods contracted to be sold shall have been loaded on board the ship in the manner customary at the port of shipment or, should the seller be entitled to tender a “received for shipment” bill of lading or a “through” bill of lading, from the time the goods shall have been delivered into the custody of the first carrier in accordance with the provisions of these Rules.

Nothing in this Rule shall affect the time of the passing of the property in the goods.

Rule 6.

(I). The obligation of the seller with regard to the contract of carriage shall be discharged when he shall have procured, on shipment, from a carrier a contract of carriage that is reasonable having regard to the nature of the goods, and the terms current in the particular trade. The aforesaid contract of carriage shall be evidenced by a bill of lading.

Bij “bill of lading” is meant a bill of lading in good merchantable order, whether issued pursuant to a charter party or not, duly noted with the name(s) of ship(s) and date(s) of shipment.

(II). The bill of lading must stipulate that the goods must be carried by the route (if any) stipulated in the contract of sale.

(III). Where the usage of the particular trade so allows, the aforesaid contract of carriage may, subject to the provisions and qualifications hereinafter provided, be evidenced by a “received for shipment” bill of lading or a “through” bill of lading or similar document, as the case may be, and such document may in such circumstances be validly tendered by the seller.

Moreover, in all cases such a document duly noted with the name(s) of ship(s) and date(s) of shipment shall be deemed in all respects equivalent to a “shipped” bill of lading.

(IV). When the seller is entitled to tender a “received for shipment” bill of lading, he must, subject to the provisions of Rule 3, subs. II, provide and have the goods delivered into the custody of the carrier at the port of shipment.

(V). When the seller is entitled to tender a “through” bill of lading involving part land and part sea transit, and should the first carrier be a land carrier, he must, subject to the provisions of Rule 3, subs. II, provide and have the goods delivered into the custody of the first carrier at the initial point of departure for transportation to the buyer with all reasonable despatch.

The seller shall not be entitled to tender a “through” bill of lading providing for part land and part sea transit where the contract of sale calls for sea transit only.

Transit by land shall be deemed to include transit by inland waterways where the seller is entitled to employ the latter means of transportation.

(VI). When the goods are carried under a “through” bill of lading, this document must be established at the initial point of departure of the goods, and for the whole of the journey, in such manner as to insure to the buyer continuous protection in respect of any legal remedy which he may have against each or any of the carriers who shall have participated in the carriage of the goods to the point of destination and who shall be liable should the goods be damaged or not delivered.

(VII). The bill of lading or other document validly tendered as evidencing the contract of carriage shall deal, and deal only, with the goods contracted to be sold.

(VIII). Where it is the usage of the particular trade for

the seller to tender a delivery order issued by the carrier in lieu of a bill of lading then, in these circumstances, the tender of the documents shall not be bad by reason only of the absence of the bill of lading.

Rule 7.

Should the contract of sale call for shipment by a specific vessel or generally where the seller shall have chartered any vessel or part of vessel and undertaken to ship the goods accordingly the seller shall not be entitled to provide a substitute unless otherwise provided.

Rule 8.

Should the terms of the contract embodied in the bill of lading or other documents tendered as evidencing the contract of carriage be at variance upon some material point with the conditions as to the carriage of the goods contained in the contract of sale, the buyer shall be entitled to treat the tender of such bill of lading or other document as aforesaid as invalid.

Rule 9.

(I). The seller shall pay at the time the bill of lading is issued freight where it is to be prepaid or, if required, an advance of freight where this is agreed by contract.

(II). The buyer shall be bound to pay the freight, if any, left unpaid by the seller, and to repay to the seller on delivery of the goods any advance of freight, even though payment for the goods shall be due only at a future date. The buyer shall be entitled to deduct the amount of such freight from the invoice c.i.f. value of the shipment unless the seller shall already have made proper allowance in the invoice tendered to the buyer.

Rule 10.

(I). The goods contracted to be sold must be shipped in such a condition and in such a manner as, subject the risk of deterioration, to inherent liability to leakage or wastage in bulk or weight, inherent to the goods or inherent to the loading or transit would enable them to arrive at their destination on a normal voyage and under normal conditions in merchantable condition. In allowing for ordinary leakage, or inherent wastage in bulk or weight, due regard shall be had to any measure determined by the usage of the particular trade.

(II). Where the goods contracted to be sold are already afloat or otherwise in transit it shall be implied in the contract of sale that the goods have been shipped in accordance with the provisions of the preceding paragraph.

(III). Should any dispute arise as to be condition of the goods at the time of shipment, and in the absence of any certificates issued in accordance with the provisions of Rule 13, the quality, description and state, and/or the weight or quantity of the goods shall be determined according to their condition at the time they were loaded on board the ship or, should the seller be entitled to tender a "received for shipment" bill of lading or a "through" B/L, at the time they were delivered into the custody of the first carrier, due regard being had to any usage of the particular trade.

Rule 11.

(I). The obligation of the seller with regard to insurance shall be performed when he shall have procured (upon the terms current in the particular trade) from an Underwriter or insurance company of good repute a policy of marine insurance evidencing a valid and subsisting contract, which shall be available for the buyer. The policy must afford the holder thereof complete and continuous contractual protection against all those risks that are by settled custom insured against in the particular trade at the time of shipment.

The seller shall not be bound to procure an „all risks“ policy, or to cover war risks.

(II). Should the policy not be available when the documents are tendered a Certificate of Insurance issued in relation to a policy of insurance as above defined, which reproduces the essential terms of the policy in so far as they concern the goods mentioned in the bill(s) of lading and invoice(s) and conveys to the holder thereof all the rights under the policy, shall be accepted in lieu thereof, and shall be deemed to represent a policy of insurance within the meaning of these Rules.

(III). When it is the usage of the particular trade for the seller to tender to the buyer an Insurance Broker's Cover Note in lieu of a policy of insurance, such a Cover Note shall be deemed to represent a policy of insurance within the meaning of these Rules.

(IV). The value of the goods for insurance purposes shall be fixed in accordance with the usage of the particular trade, but in the absence of any such usage it shall be the contract price of the goods to the buyer plus a marginal profit of ten per cent.

Rule 12.

Should an export licence be required in order to ship goods of the contract description it shall be the duty of the seller at his own expense to apply for the licence, and to use due diligence to obtain the grant of such licence. Nothing contained in these Rules shall, entitle the buyer to demand the tender of a certificate of origin or consular invoices in respect of the goods contracted to be sold unless the seller shall have expressly agreed to obtain such certificate and/or such invoices. The cost of procuring these documents shall be borne according to the usage of the particular trade or, if none, by the buyer.

Rule 13.

Where it is the usage of the particular trade or generally where the buyer so desires or agrees the seller shall furnish certificates issued by the appropriate public authority (if any) or a duly qualified independent inspector setting out the quality, description and state, and/or the weight or quantity of the goods at the time and place of shipment. The costs of obtaining such certificates shall be borne according to the usage of the particular trade or, if none, equally in all cases by the seller and the buyer.

Moreover, where the usage of the particular trade so allows, the aforesaid certificates may be issued by the suppliers or manufacturers of the goods contracted to be sold, and such certificates may in such circumstances be validly tendered by the seller, provided that these certificates be issued or accepted by a third party other than the seller.

In the absence of any irregularity being proved such certificates shall be conclusive proof as between buyer and seller of the quality, description and state, and/or of the weight or quantity of the goods as delivered under the contract of sale.

Rule 14.

Subject to the provisions of Rule 13, the buyer shall not be deemed to have accepted the goods unless and until he shall have been given a reasonable opportunity of inspecting them and to a reasonable time in which to make such inspection. The buyer shall within three days from such inspection give notice to the seller of any matter or thing by reason whereof he may allege that the goods are not in accordance with the contract of sale. If the buyer shall fail to give such notice the goods shall be deemed to be in all respects in accordance with the contract of sale and the buyer shall be bound to accept the same accordingly.

For the purpose of this Rule, notice shall be given by telegram unless a letter sent by registered letter post would in normal circumstances be delivered to the addressee within twenty-four hours of the time of posting.

Where there has been a joint inspection such notice shall be dispensed with.

Rule 15.

(I). The seller must exercise all due diligence to send forward the documents and it shall be his duty to tender them, with all due dispatch to the buyer.

By "documents" are meant the bill of lading, the invoice, and the policy of insurance, and these shall be deemed to be the only obligatory documents under a c.i.f. contract.

(II). The documents tendered to the buyer must be complete, and drawn in accordance with the provisions of these Rules.

Rule 16.

The seller who shall have shipped goods of the contract description, and obtained the proper documents, may effectively tender these documents even though he shall know at the time of such tender of the loss of or damage sustained by the goods.

Rule 17.

(I). The buyer must be ready and willing to pay the price, or to accept a Bill of Exchange if this mode of payment shall have been provided for in the contract of sale, in exchange for possession of the documents. The buyer shall be entitled to a reasonable opportunity of examining the documents and to a reasonable time in which to make such examination.

(II). The buyer, however, shall not be entitled when the documents are tendered to withhold payment, or to refuse to accept a Bill of Exchange if this mode of payment shall have been agreed upon, on the plea that he has had no opportunity of inspecting the goods.

Rule 18.

(I). Provided the parties fulfill their obligations as enunciated in these Rules their liabilities are at an end.

(II). Nothing contained in these Rules shall affect any right of lien or retention or stoppage in transitu to which

the seller may, by law be entitled in respect of the goods contracted to be sold.

(III). Nothing contained in these Rules shall affect any remedy whatsoever to which the buyer or the seller may by law be entitled for breach of contract and/or other claim arising out of the contract of sale.

Rule 19.

The seller and the buyer shall be respectively discharged from all liability in respect of any breach of contract, and/or other claim arising out of the contract of sale unless suit is brought or formal application that the dispute shall be referred to arbitration is made within six months after arrival of the goods at destination or, where the goods are missing, within six months of the date when the goods would ordinarily have arrived at destination.

Indexcijfers van groot- en kleinhandelsprijzen in Ned.-Indië.

De maandstatistiek 1928 No. 3 van het Centraal Kantoor voor de Statistiek te Weltevreden bevat o.m. het volgende:

Invoer. De serie van de invoerartikelen omvat 72 artikelen, welke in vijf groepen zijn verdeeld.

Het niveau van deze artikelen staat thans nog ruim 50 pCt. boven de prijzen van 1913. Ten opzichte van 1927 is in het algemeen weinig verandering te bemerken, hoewel onder invloed van de sterk verminderde petroleum-prijzen het gemiddelde indexcijfer van de groep diverse artikelen sedert October 1927 terugliep van 172 tot 157 in Maart jl. en dit deed hoofdzakelijk het algemeene indexcijfer in diezelfde periode van 159 op 154 dalen.

In de groep *textiele goederen* werd de sterke prijsdaling van gebleekte shirtings opgeheven door de stijging van ruwe drills. Dientengevolge bleef het gemiddelde niveau onveranderd op 172 staan.

Van de *levensmiddelen* vertoonden de rijstprijzen de daling, welke ieder jaar in verband met het seizoen optreedt. Bovendien keerden de prijzen van Australische ham, welke in de laatste maanden waren opgelopen, op het oude niveau terug. Een en ander bewerkte voor het gemiddelde prijsniveau van deze groep een daling van twee punten.

Het indexcijfer van de *metalen* staat sedert Januari op 140, 9 punten beneden het gemiddelde niveau van 1927. Hiertoe heeft voornamelijk het artikel *lood* bijgedragen.

In Januari jl. was de prijs van lood aanzienlijk gedaald, met ruim 17 pCt. beneden het gemiddelde van 1927, sedert dien is de prijs onveranderd gebleven.

Het prijsverloop van de *chemicaliën* geeft geen opvallende schommelingen te zien.

Uitvoer. Voor *copra* blijven voorloopig nog de voor het indexcijfer gebruikelijke exportnoteeringen ontbreken. In verband hiermede is het artikel vanaf Januari 1928 uit de serie uitvoerproducten vervallen, zoodat thans het indexcijfer van den uitvoer op 19 in stede van 20 artikelen berust. In het overzicht van de prijzen, die voor de exportproducten in den groothandel werden gemaakt in Maart jl., valt de enorme prijsstijging van *peper* op, welke het gemiddelde niveau van de groep uitvoerartikelen geheel beheerscht. Na de opmerkelijke stijging van dit product in 1927, die het toppunt bereikte in September met het indexcijfer 291, daalden de prijzen tot het einde van het jaar. In Januari gingen de noteeringen echter wederom met sprongen omhoog, van Februari op Maart zelfs met 21 pCt. Thans staat het indexcijfer op 311.

De *rubber*noteeringen vielen hier in verband met de onzekerheid op de markt terug op het niveau van 1924.

In September 1927 was het indexcijfer van rubber reeds tot 56 gedaald; gedurende het lichte herstel, dat in de daarop volgende maanden intrad, bedroegen de cijfers 57, 65, 69, en 68 voor Januari. In Februari viel de prijs reeds weer op het niveau van September terug, om in Maart met ongeveer 18 pCt. te dalen tot 46.

De lage *theeprijzen* in de eerste maanden van 1927 herstelden zich in den loop van het jaar weer, doch het gemiddelde niveau stond in 1927 nog 21 punten beneden 1926, en sedert December jl. bewegen de prijzen zich wederom in neergaande lijn. Van 162 in Januari 1927 steeg het indexcijfer van dit artikel tot 204 in October; in Maart staat het cijfer echter weer op 174. Deze teruglopende noteeringen zijn in overgenstemming met het prijsverloop op de Londensche en Amsterdamsche markt, waar de groote voorraden in entrepôt een ongunstigen invloed op de prijzen uitoefenen.

Uit de achtereenvolgende indexcijfers van *tin* sedert Augustus 1927 blijkt een prijsdaling tot Maart van 22 pCt. be-

neden den prijs van Augustus. De indexcijfers bedroegen nl. van Augustus t.m. Maart jl. 147, 140, 133, 130, 131, 126, 120, 115.

Ten gevolge van de reeds gemelde prijsstijging van peper, bovendien van eenige geringe stijgingen o.a. van suiker en tapioka, kwam het algemeene indexcijfer in Maart op 132 te staan, drie punten boven Februari.

Het algemeene indexcijfer voor alle groothandelsartikelen te zamen bleef op 149 in Februari en Maart jl.

Indexcijfers van 72 invoer- en 20 uitvoerartikelen in den groothandel te Batavia, Soerabaja en Semarang.

	Invoerartikelen.						Uitvoerartikelen	Totaal groothandel
	Textiel-goederen ¹⁾	Levensmiddelen ²⁾	Metalen ³⁾	Chemicaliën ⁴⁾	Diversen ⁵⁾	Totaal		
1913.	100	100	100	100	100	100	100	100
1923.	207	163	174	170	169	180	150	173
1924.	213	164	167	160	168	178	155	173
1925.	208	161	160	150	165	172	146	166
1926.	185	157	151	153	169	165	137	159
Maart 1927.	172	149	153	152	175	161	129	154
April	173	148	151	152	175	161	128	154
Mei	174	148	152	152	175	161	131	155
Juni	174	147	152	152	174	161	132	155
Juli	173	147	149	150	175	160	128	153
Augustus	175	147	149	149	176	161	130	154
September	175	145	146	147	175	159	129	153
October	175	148	145	146	172	159	128	152
November	173	148	144	146	169	158	128	151
December	173	147	142	145	163	156	127	150
Januari 1928.	172	150	140	145	158	155	130	150
Februari	172	149	140	145	158	155	129	149
Maart	172	147	140	145	157	154	132	149

1) 20 art. 2) 12 art. 3) 12 art. 4) 15 art. 5) 13 art.

Kleinhandelsprijzen. De serie indexcijfers van artikelen van in- en uitheemschen oorsprong is zoo samengesteld, dat de inheemsche en de uitheemsche groep geheel parallel zijn.

Van de inheemsche artikelen valt in de eerste plaats de prijsdaling van rijst te melden, welke ieder jaar bij het aanbrenken van den oogsttijd begint. Ook eenige andere artikelen, o.a. melk en klapperolie daalden in prijs, zoodat het algemeene niveau in April 2 punten beneden Maart jl. staat.

De prijzen van de uitheemsche artikelen bewogen zich daarentegen in de afgelopen maand in stijgende lijn; zoodat het algemeene indexcijfer op 150 kwam te staan.

Indexcijfers van kleinhandelsprijzen van verbruiksartikelen van in- en uitheemschen oorsprong te Batavia.

	Inheemsch ¹⁾	Uitheemsch ²⁾	Totaal	Voeding ³⁾
1913/14	100	100	100	100
1923..	194	173	183	182
1924..	182	158	170	170
1925..	169	152	160	159
1926..	169	148	159	156
April 1927..	168	145	156	155
Mei	166	149	158	156
Juni	167	149	158	155
Juli	167	149	158	156
Augustus	165	149	157	154
September	165	149	157	154
October	163	148	155	153
November	162	148	155	152
December	160	149	155	153
Januari 1928..	160	149	154	154
Februari	159	149	154	154
Maart	162	148	155	154
April	160	150	155	154

1) 20 artikelen. 2) 35 artikelen.

*Passer*prijzen. De prijzen van de Inlandsche landbouwgewassen vertoonden thans weer, zooals te verwachten was, een daling.

Een uitzondering hierop maken echter de rijstprijzen, die in Februari een lichte stijging vertoonden.

ONTVANGEN:

Een wet overbodig door Mr. A. J. S. van Lier, Directeur der Utrechtsche Hypotheekbank. Overdruk uit het Jaarboekje van de Vereeniging van Directeuren van Hypotheekbanken, 14e Jrg., blz. 327—345. Amsterdam, 1928; J. H. de Bussy.

STATISTISCH OVERZICHT VAN DEN ECONOMISCHEN TOESTAND VAN NEDERLAND.
(Niet met * gemerkte gegevens ontleend aan het Maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek.)

	1927				1928				Jan./April	
	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Maart	April	1927	1928
Arbeidsmarkt.										
Bedrag der gehouden <i>aanbestedingen</i> × f 1000	6.124	7.203	10.629	14.764	8.478	13.270	21.703	14.952	42.172	58.403
waaronder voor <i>fabrieksbouw</i> × f 1000	470	430	602	538	407	651	1.315	709	1.483	3.082
<i>Staats- en part. mijnen</i> . Aantal arbeiders op 1 en der maand	33.918	34.101	34.218	34.562	34.464	34.538	34.400	34.119	33.213 ¹²⁾	21,0
<i>Haven-bedrijf</i> { Gemiddeld aantal taken p. week v. Amsterdam alle b. d. „Havenarbeids-Reserve“ } (× 1000) ingeschr. losse arbeiders te zamen } Rotterdam	18,7	21,2	23,5	22,5	21,3	21,1	20,2	21,5	18,6	39,9
	41,4	39,1	43,7	41,9	39,3	38,7	41,1	40,3	38,6	39,9
Indexcijfer der Werkloosheid.										
	5,6	5,5	6,9	12,7	13,8	7,3	5,-	\$ 3,8	9,5	\$ 7,5
Arbeidsbemiddeling. 1)										
Aanbiedingen v. Ingeschreven ged. de maand... } werkzoekenden. Overgebl. op het einde v. de mnd. } × 1000	46,6	51,6	61,8	75,3	55,4	44,6	44,7	42,2	199,8	186,9
Aanvragen van Ingeschreven ged. de maand... } werkgevers. Overgebl. op het einde v. de mnd. } × 1000	24,3	23,2	21,8	25,7	27,3	25,0	28,7	26,8	98,0	57,8
Plaatsingen.....	6,0	6,0	5,3	5,3	6,2	6,9	8,1	8,4	6,8	8,4
	18,0	18,0	17,3	20,6	21,3	19,0	20,8	19,7	76,7	80,9
Arbeidsloon.										
Ondergrondse arbeiders { bij de mijnen Bovengrondse „ { (loon per dienst)	f 5,51 „ 3,94	f 5,52 „ 4,08	f 5,51 „ 3,96	f 5,48 „ 3,95	f 5,53 „ 3,99	f 5,52 „ 4,-	f 5,52 „ 3,98	f 5,53 „ 4,01	f 5,45 ¹²⁾ „ 3,95 ¹³⁾	
Vaste havenarbeiders { Amsterdam Rotterdam } weekinkomen ... {	f 34,29		f 34,97						f 34,54 ¹³⁾ „ 37,27 ¹³⁾	
Bouwbedrijven { Metselaar uurinkomen Amsterdam. Timmerman „ Opperman „ } × 1000	„ 0,97 „ 0,90 „ 0,84	„ 0,98 „ 0,92 „ 0,84	„ 0,96 „ 0,93 „ 0,84	„ 0,98 „ 0,92 „ 0,84	„ 0,97 „ 0,89 „ 0,83	„ 0,96 „ 0,91 „ 0,83	„ 0,93 „ 0,90 „ 0,83	„ 0,97 „ 0,93 „ 0,87	„ 0,95 ¹²⁾ „ 0,92 ¹²⁾ „ 0,87 ¹²⁾	
Metaalindustrie, uurinkomen van meerderj. geschoolde arb.			f 0,68						„ 0,61 ¹⁴⁾	
Voortbrenging en verbruik.										
Zee. { aanvoer in Ned. havens 3) × 1000 K.G. visscherij. { opbrengst × f 1000	\$ 12.051 2.856	\$ 25.912 4.905	\$ 16.179 3.486	\$ 11.042 2.326	4.119 1.598	\$ 3.969 1.574	\$ 5.020 1.315		\$ 12.513 ¹⁵⁾ 3.542 ¹⁵⁾	\$ 13.108 ¹⁵⁾ 4.487 ¹⁵⁾
*Productie der <i>kolenmijnen</i> × 1000 ton 3)	\$ 811	\$ 810	\$ 789	\$ 887	\$ 903	\$ 829	\$ 939	\$ 832	2.951	3.503
Voor binnenlandsch verbruik beschikbaar gekomen hoeveelheid <i>steenkolen</i> × 1000 ton 4)	\$ 1.043	\$ 924	\$ 890	\$ 970	\$ 954	\$ 967	\$ 1.120	\$ 902	3.596	\$ 3.943
In consumptie gebrachte <i>suiker</i> 5) × 1000 K.G.	17.968	19.056	19.615	20.272	14.291	16.019	17.416	17.055	63.113	64.781
Aan de consumptie onttrokken <i>suiker</i> 6) × 1000 K.G.	904	1.171	814	996	751	718	953	728	3.917	3.151
<i>Schepen in aanbouw</i> ; inhoud in bruto Register-ton 7)	163.824			174.887			162.973		133645 ¹⁶⁾	
Indexcijfers prijzen landbouw- en veeveelfart. } basis { Indexcijfers productiekosten van den landbouw } 1910=100	143 160	140 161	141 162	145 165	145 167	141 170	144 173	147 171	132 159	144 170
Handel en Verkeer.										
<i>Handelsbeweging</i> zonder gouden en zilveren munt en muntmateriaal (in millioenen) { Invoer Uitvoer Saldo invoer.....	218 184 34	226 178 48	226 163 64	221 156 66	216 140 77	218 152 66	247 173 74	211 152 59	808 583 225	892 617 276
<i>Ontvangsten der Spoorwegmaatsch.</i> (in millioenen)	14,3	13,9	13,0	13,3	13,7	12,2	13,3	13,3	49,2	52,5
Ontvangsten per <i>dagkilometer</i> sedert 1 Jan. (in gld.)	122,10	122,07	121,63	121,14	119,49	116,00	116,01	117,59	112,77	117,59
<i>Inklaringen</i> (geladen Nieuwe Waterweg) (in 1000 N.R.T.) { zeeschepen } IJmuiden Lobith (geladen rivierschepen in 1000 ton Uitklaringen) van 1000 K.G.)	1.758 365	1.705 344	1.714 389	1.545 393	1.607 406	1.433 393	1.660 419	1.576 410	6.156 1.366	6.277 1.627
<i>Opgelegde zeeschepen</i> ojd. 1 en der maand: aantal 8)	2.766	2.746	2.581	2.520	2.808	2.832	3.070	2.741	10.816	11.451
Idem: bruto inhoud in 1000 register-tonnen	2.547	2.531	2.275	2.260	1.904	1.965	2.513	1.992	8.193	8.375
*Index. v. scheepsvrachten. (Volle ladingen „The Econom.“)	125,1	123,1	123,6	119,0	114,6	109,7	108,4	110,1	136,4	110,7
*Goederenvervoer { Gelost bij invoer..... } (in 1000 in de havens 9) { Geladen bij uitvoer..... } (in 1000 ton) { Doorgevoerd met overlading }	2.273 911 3.088	2.048 928 3.088	1.950 839 2.699	1.850 767 3.115	1.636 727 2.296	1.829 783 2.243	2.122 927 3.559	1.921 791 2.346	7.083 3.011 11.443	7.498 3.227 10.443
Prijzen, kosten van levensonderhoud.										
*Indexcijfers der <i>groothandelsprijzen</i> { Algemeen cijfer in Nederland (1913 = 100) } Voedingsmidd. e.d.	150	150	151	151	153	150	152	153	145	152
<i>Kosten van</i> { Arb. gez. A'dam (1 Oct. '23-30 Sept. '24 = 100). levens- { Arbeidersgez. te 's-Gravenhage (1921 = 100). onderhoud. { Ambtenaarsgez. te 's-Gravenhage (1921 = 100).	156 94,7 79,7 79,6	158 94,7 92,8 80,8	160 96,0 82,2 81,4	159 96,0 82,2 81,4	160 96,0 82,2 81,4	158 95,8 83,0 81,5	161 95,8 83,0 81,5	161 94,8 79,7 ¹⁶⁾ 79,6 ¹⁶⁾	148 142 ¹⁶⁾ 148 148	160 160
Financieuzen.										
*Opbrengst <i>Rijksmiddelen</i> (totaal)	40,0	42,0	42,2	39,5	43,5	37,4	39,1	42,5	163,3	162,5
* „ <i>Beursbelasting</i>	0,528	0,657	0,375	0,298	0,655	0,458	0,782	0,750	2,254	2,644
* „ <i>Invoerrechten</i>	5,29	5,28	5,21	4,68	5,29	5,29	5,76	5,26	19,5	21,60
* „ <i>Statistiekrecht</i>	0,391	0,397	0,375	0,349	0,363	0,369	0,396	0,356	1,365	1,483
*Gegireerd door den <i>Postch. en Girodienst</i> (in millioenen)	314	315	342	371	355	333	344	323	1.266	1.354
*Giro-omzet bij de <i>Ned. Bank</i> (in millioenen)	3.265	3.693	3.549	3.791	3.896	3.626	3.523	3.463	13.235	14.508
*Opereerend kapitaal der <i>Ned. Bank</i> 10) (in millioenen) ..	436	440	489	480	442	397	382	382	417 ¹⁷⁾	
*Wisseldisconto der <i>Nederl. Bank</i> } gemiddeld pCt. {	3,50	4,11	4,50	4,50	4,50	4,50	4,50	4,50	3,50	4,50
*Particulier disconto	3,55	4,05	4,47	4,49	4,27	3,96	3,84	4,09	3,37	4,04
*Prolongatie	3,82	4,30	4,73	4,85	4,09	3,79	3,89	3,93	3,46	3,93
Gemiddeld Index. van rendement van oblig. 1921-5=100										
I. Nijverheid [Aand. van 49 ondern.].....	107	112	110	109	111	115	116	118	118	118
II. Bank- en creditinstell. [Aand. van 7 ondern.]	103	106	105	106	108	110	112	111	110	110
III. Scheepvaart [Aand. van 7 ondern.]	101	113	110	108	110	108	106	100	97	97
IV. Indische fondsen [Aand. van 24 ondern.]	157	157	157	158	159	158	155	152	153	153
V. Petroleum [Aand. Kon. Ned. Petr. Mij.]	95	95	97	97	94	95	95	95	107	107
I. Ned. Grootboekobligaties	3,98	3,96	4,07	4,02	3,95	3,92	3,88	3,90	3,92	3,92
II. Nederl. Staatsleeningen	4,61	4,65	4,66	4,65	4,54	4,49	4,53	4,57	4,60	4,60
III. Ned. Indische leeningen	4,93	4,94	4,93	4,94	4,88	4,88	4,92	4,89	4,92	4,92
IV. Gemeent. en provinc. leeningen	4,64	4,63	4,67	4,71	4,64	4,59	4,64	4,63	4,64	4,64
V. Spoorwegleeningen	4,60	4,59	4,62	4,61	4,52	4,55	4,56	4,53	4,54	4,54
Fondsen II tm. V	4,69	4,70	4,72	4,73	4,64	4,63	4,66	4,65	4,67	4,67
*Emissies (onder aftrek conversies 11) (in mill.)	34,2	70,3	35,7	18,1	37,1	56,0	85,2	37,7	150,8	216,0
Aantal uitgesproken Faillissementen.										
	305	291	275	262	260	332	312	282	1.277	1.186

§ Voorloopige cijfers.

1) 40 distr.- en 3 andere arb.beurzen en, voor zoover bekend, de correspondentisch. der arb.bemiddeling. 2) Zoowel door Nederl. als buitenschen. 3) Kolensik niet inbegrepen. Wel zijn inbegr. de eigen consumptie der mijnen en de kolen, die aan de mijnwerkers gegeven worden [z.g. „Deputatkohlen“]. 4) Saldo invoer plus eigen productie. 5) D.w.z. onder betaling van accijns in het vrije verkeer gebracht. Aangenomen mag worden, dat deze suiker binnenkort de consumenten bereikt. 6) D.w.z. waarvoor restitutie van accijns is verleend wegens

uitvoer in den vorm van suikerhoudende goederen. 7) Op den laatste van het kwartaal. Cijfers van Lloyds. 8) Te A'dam en te R'dam. 9) A'dam, R'dam, Vlissingen, Vlaardingen, Hoek van Holland, IJmuiden en overige havens. 10) Zonder voorschot aan den Staat en schatkiestpromessen rechtstreeks; 3e weekbalans v. d. maand. 11) Nominaal bedrag voor September '27 14,8; Januari '28 14,9; Februari '28 10,7; Maart '28 3,1. Jan./April '27 7,3; Jan./April '28 28,7. 12) April. 13) 4e kwartaal '26. 14) 2e halfjaar 1926. 15) Jan./Mrt. 16) Maart.

Mei 1928

OVERZICHT VAN DE INDISCHE MIDDELEN.

(In Guldens).

	Maart 1928	Sedert 1 Januari 1928	Overeenkomstige periode 1927
Belastingen.			
Pachten excl. pandhuizen.	6.205	19.395	33.788
Invoerr. incl. Landsgoed.	7.564.024	22.068.960	19.254.917
Uitvoerr. incl. Landsgoed.	1.207.633	3.594.585	3.498.048
Accijnzen	3.332.118	9.448.649	8.034.512
Andere ontv. I. U. en A....	21.798	64.352	63.773
Statistiekrecht	522.520	1.570.459	1.369.384
Personeele belasting	253.597	928.132	768.465
Inkomstenbelasting	2.874.177	10.888.553	11.974.179
Vennootschapsbelasting ..	1.106.912	4.603.950	4 422.927
Oorlogswinstbelasting ..	19.034.629	18.969.662	280.620
Opgeheven productenbel..	32.022	32.022	60.066
Verponding	231.141	2.046.869	2.341.229
Recht van openb. verkoop.	230.059	550.781	498.747
Zegelrecht	1.495.045	3.497.341	3.793.985
Oversch. van vaste goed.	181.194	602.886	653.410
Recht v. succ. en overgang	30.822	115.646	60.126
Vergunning spelafels ..	13.220	54.670	62.875
Slachtbelastingen	634.179	1.683.314	1.368.820
Bijzondere bel. buitengew.	16.128	44.733	47.848
Hoofdgeld	2.046	9.188	19.916
Landelijke inkomsten....	636.499	2.010.232	2.166.900
Belasting op loterijen....	1.730	203.086	1.431
Totaal	39.421.697	83.007.465	60.775.966
Monopolies.			
Opium	3.604.390	10.678.922	10.236.437
Zout	1.544.855	4.488.357	4.717.182
Pandhuizen	2.294.654	5.855.856	5.648.028
Totaal	7.443.899	21.023.135	20.601.647
Producten.			
Kina	74.973	89.872	30.540
Landscaoutchoubedrijf ..	681.091	2.203.956	1.459.526
Boschwezen	1.473.889	3.922.602	3.735.629
Goud	118.949	358.070	414.682
Tin	4.955.019	13.330.923	18.587.331
Steenkolen	1.387.468	2.029.574	1.946.272
Aand. ijd. winst N.V., Gem.	—	—	—
Mijnb. Mij. Billiton ¹⁾ ...	—	—	—
Totaal	8.691.388	21.934.997	26.173.980
Bedrijven.			
Havenwezen	681.156	3.782.960	3.134.097
Baggerdienst	290.711	691.922	685.150
Landsdrukkerij	8.421	27.659	124.836
Post-, Telegr.- en Tel.dienst	2.528.523	7.493.417	6.966.162
Spoor- en Tramwegen....	5.900.726	17.297.994	15.690.730
Waterkracht en Electricit.	243.182	455.069	331.593
Totaal	9.650.719	29.749.021	26.932.568
Allerlei middelen.			
Aandeel ijd. winst van de Javase Bank	—	—	—
Afstand van grond	229.320	1.397.359	1.253.753
Mijnconcessies	415.446	73.668	373.004
Boeten en verbeurdverkl.	103.979	331.494	277.065
Leges en salarissen, ontv. v. d. de griffiers vjd. versch. rechtscoll. ...	31.925	97.932	99.920
Heffing terzake van gesl. werkooreenkomsten ..	45.286	155.435	175.159
Opr. Wees- en Boedelkam.	57.741	184.468	268.581
Kadaster	29.713	86.099	63.795
Afkoop heerdienst. B.G.	530.666	1.828.390	1.990.400
Schoolgelden	425.606	1.271.862	1.263.068
Ontv. groote ziekeninrichtingen en krankzinnigengestichten ...	62.230	164.425	180.533
IJK van maten en gew....	48.326	96.826	67.357
Verk. en verh. van huizen	174.662	524.879	543.606
Ontv. waterleidingen	37.093	140.405	120.640
Bakengelden	232.334	651.936	581.808
Loodsgelden	219.268	674.561	563.457
Diversen	2.511.303	2.898.240	1.077.235
Totaal	4.154.898	10.575.979	8.894.381
Totaal generaal	69.362.601	166.290.597	143.383.542

1) Hieronder is begrepen een bedrag van f 18.997.049, zijnde het aan Ned.-Indië toekomend aandeel in de Ned. Oorlogswinstbelasting van 1 Januari 1926 t/m. ulto December 1927.
2) Idem van f 1.291.789, zijnde rente over het aan Ned.-Indië toekomende, onder sub 1) genoemd bedrag.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. (Disc. Wissels. 4 1/2 13 Oct. '27)	Zwits. Nat. Bk. 3 1/2 22 Oct. '25
Bk. Bel. Binn. Eff. 5 1/2 13 Oct. '27	N. Bk. v. Denem. 5 23 Juni '27
Vrsch. in R.C. 6 13 Oct. '27	Zweedsche Rbk 4 30 Apr. '28
Javase Bank ... 4 14 Juli '26	Bank v. Noorw. 5 1/2 26 Mrt. '28
Bank van Engeland 4 1/2 21 Apr. '27	Bk. v. Tsjecho-slowakije .. 5 8 Mrt. '27
Duitsche Rijksbank 7 5 Oct. '27	N. Bk. v. O'rijk. 6 27 Jan. '28
Bank v. Frankrijk. 3 1/2 19 Jan. '28	N. Bk. v. Hong. 6 26 Aug. '26
Belgische Nat. Bk. 4 1/2 16 Nov. '27	Bank v. Italië. 5 1/2 26 Juni '28
Fed. Res. Bank N.Y. 4 1/2 17 Mei '28	Bank v. Spanje... 5 23 Mrt. '23
Bank van Spanje... 5 23 Mrt. '23	Z.-Afr. Res. bnk 5 1/2 9 Jan. '28

OPEN MARKT.

	1928				1927	1926	1914
	23 Juni	18/23 Juni	11/16 Juni	4/9 Juni			
Amsterdam							
Partic. disc.	4	4-1/4	4 1/16-1/8	4 3/16-5/16	3 1/2-5/8	2 7/8	3 1/8-3/16
Prolong. 1)	4-1/16	3 3/4-3 3/8	3 3/4-4 1/4	4-1/2	3 1/2-4	2 3/4-3 1/4	2 1/4-3 1/4
Londen							
Daggeld ..	2 1/2-3 1/2	2 1/2-3 1/2	3-1/2	2-3 1/2	2 1/2-4	3 1/2-4	1 3/4-2
Partic. disc.	3 1/2-7/8	3 1/4-7/8	3 3/4-1 3/16	3 3/4-7/8	4 5/16-3/8	4 1/4	2 1/4-3/4
Berlijn							
Daggeld ..	5 1/2-7	5-7 1/2	4-6 1/2	4 1/2-8 1/2	3 1/2-6 1/2	3-5 1/4	—
Partic. disc.	6 5/8	6 1/2-5/8	6 1/2	6 1/2-5/8	5 5/8-7/8	4 3/8-1/2	—
30-55 d. ...	6 5/8	6 1/2-5/8	6 1/2	6 1/2-5/8	5 5/8-7/8	4 3/8-1/2	2 1/8-1 1/2
56-90 d. ...	6 5/8	6 1/2-5/8	6 1/2	6 1/2-5/8	5 5/8-7/8	4 3/8-1/2	2 1/8-1 1/2
Waren-wissel.	7	6 3/4-7	6 3/4-7/8	6 3/4-7	5 7/8-6	5-3/8	—
New York							
Daggeld 1)	6 1/2-3/4	5 1/2-6 3/4	5-6 1/4	5 1/2-7 1/4	4-1/4	4 1/4-3/4	1 3/4-2 1/4
Partic. disc.	4 1/4	4 1/8-1/4	4 1/8-1/4	4 1/8	3 7/8	3 3/8-1/2	—

1) Koers van 22 Juni en daaraan voorafgaande weken t/m. Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York**)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
19 Juni 1928	2.47 1/8	12.09 1/8	59.25	9.74 1/2	34.62 1/2	99 3/4
20 " 1928	2.47 1/8	12.09 1/8	59.26	9.74 1/2	34.63	99 3/4
21 " 1928	2.47 1/8	12.09 1/8	59.26 1/2	9.74 1/2	34.63 1/2	99 3/4
22 " 1928	2.48 1/16	12.09 1/8	59.28	9.74 1/2	34.64 1/2	99 3/4
23 " 1928	—	—	—	—	—	99 3/4
25 " 1928	2.48 1/8	12.10 3/4	59.31 1/2	9.75 1/2	34.66 1/2	99 3/4
Laagsted. w. 1)	2.47 3/4	12.09 5/8	59.22	9.73	34.62	99 1/2
Hoogste d. w. 1)	2.48 5/16	12.11	59.32	9.76	34.67	100
18 Juni 1928	2.47	12.10 3/4	59.26 1/2	9.74 1/2	34.63 1/2	99 3/4
11 " 1928	2.47 7/8	12.10	59.23	9.75	34.62 1/2	99 3/4
Muntpariteit	2.48 3/4	12.10 3/4	59.28	9.75	34.59	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
19 Juni 1928	47.62 1/2	34.90	7.34	1.50	13.03	40.84
20 " 1928	47.80	34.90	7.34	1.52	13.02 1/2	40.54
21 " 1928	47.81	34.90	7.34	1.50	13.03	40.57
22 " 1928	47.82	34.92 1/2	7.34	1.52	13.04	41.10
23 " 1928	—	—	7.34	1.50	—	—
25 " 1928	47.84 1/2	34.95	7.34	1.51	13.05 1/2	41.08
Laagsted. w. 1)	47.77	34.80	7.32	1.47 1/2	13.01	40.30
Hoogste d. w. 1)	47.85	35.—	7.36	1.54	13.07	41.20
18 Juni 1928	47.80	34.90	7.34	1.51	13.05 1/2	40.95
11 " 1928	47.76 1/2	34.90	7.34 1/2	1.52 1/2	13.04	41.23 1/2
Muntpariteit	48.—	35.—	7.34	1.48.—	13.09	48.—

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Hel-sing-fors 1)	Buenos-Aires 1)	Montreal 1)
19 Juni 1928	66.55	66.47 1/2	66.40	6.24	105 3/8	2.47 3/8
20 " 1928	66.52 1/2	66.47 1/2	66.40	6.24	105 3/8	2.47 3/8
21 " 1928	66.55	66.47 1/2	66.40	6.24	105 3/8	2.47 3/8
22 " 1928	66.55	66.47 1/2	66.42 1/2	6.24	105 3/8	2.47 1/10
23 " 1928	—	—	—	6.24	105 3/8	2.47 1/8
25 " 1928	66.57 1/2	66.52 1/2	66.42 1/2	6.24	105 3/8	2.47 1/2
Laagsted. w. 1)	66.47 1/2	66.45	66.35	6.21	105 3/8	2.47 1/8
Hoogste d. w. 1)	66.60	66.55	66.47 1/2	6.27	106	2.47 3/4
18 Juni 1928	66.55	66.50	66.42 1/2	6.24	105 3/8	2.47 3/8
11 " 1928	66.52 1/2	66.52 1/2	66.40	6.23 1/2	105 3/8	2.47 3/8
Muntpariteit	66.67	66.67	66.67	6.26 1/2	105 3/8	2.48 3/4

*) Noteering te Amsterdam. **) Noteering te Rotterdam.

1) Particuliere opgave.

2) Wettelijk gestabiliseerd tusschen 7.53 1/2 en 7.21 1/2.

In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
19 Juni 1928	4,881 ¹ / ₃₂	3,93	23,89 ³ / ₄	40,33 ¹ / ₂
20 " 1928	4,871 ⁵ / ₁₆	3,93	23,90	40,33 ¹ / ₂
21 " 1928	4,87 ³ / ₈	3,93	23,90	40,33
22 " 1928	4,871 ¹³ / ₁₆	3,92 ³ / ₄	23,90	40,30 ¹ / ₂
23 " 1928	4,871 ¹³ / ₁₆	3,92 ³ / ₄	23,90 ¹ / ₈	40,30 ¹ / ₂
25 " 1928	4,87 ¹ / ₈	3,93 ¹ / ₄	23,90	40,29
27 Juni 1927	4,851 ¹¹ / ₁₆	3,91 ¹ / ₈	23,69 ³ / ₄	40,06 ¹ / ₂
Muntpariteit..	4,8667	13,92	23,81 ¹ / ₄	40 ¹ / ₁₆

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	9 Juni 1928	16 Juni 1928	18/23 Juni 1928 Laagste/Hoogste	23 Juni 1928
Alexandrië..	Piaat. p. £	97 ¹ / ₂	97 ¹ / ₂	97 ¹ / ₁₆ 97 ⁹ / ₁₆	97 ¹ / ₂
Athene	Dr. p. £	374 ⁵ / ₈	375	374 ¹ / ₂ 375 ¹ / ₂	375
Bangkok ...	Sh. p. tical	1/10 ¹ / ₄	1/10 ¹ / ₄	1/10 ¹ / ₈ 1/10 ¹ / ₈	1/10 ¹ / ₈
Budapest ...	Pen. p. £	27,96 ¹ / ₂	27,98 ¹ / ₂	27,96 28,01	27,98 ¹ / ₂
B. Aires ¹⁾ ...	d. p. \$	47 ¹¹ / ₁₆	47 ⁹ / ₈	47 ¹⁹ / ₃₂ 47 ¹¹ / ₁₆	47 ⁹ / ₈
Calcutta	Sh. p. rup.	1/6	1/5 ⁹ / ₁₆	1/5 ⁹ / ₁₆ 1/5 ³ / ₈	1/5 ³ / ₈
Constantin...	Piaat. p. £	947 ¹ / ₂	952 ¹ / ₂	945 965	957 ¹ / ₂
Hongkong ..	Sh. p. \$	2/0 ¹ / ₁₆	2/0 ¹ / ₈	2/0 ¹ / ₈ 2/1 ¹ / ₁₆	2,0 ¹ / ₈
Kobe	Sh. p. yen	1/10 ¹ / ₂	1/10 ¹ / ₂	1/10 ¹ / ₂ 1/10 ¹ / ₂	1/10 ¹ / ₂
Lissabon ...	Escu. p. £	110 ¹ / ₂	108 ¹ / ₂	107 109 ¹ / ₂	108 ¹ / ₂
Mexico	d. per \$	24	24	23 ¹ / ₂ 24 ¹ / ₂	23 ¹ / ₂
Montevideo ¹⁾	d. per \$	50 ¹ / ₂	50 ¹ / ₂	49 ¹ / ₈ 50 ¹ / ₂	50 ¹ / ₈
Montreal ¹⁾	\$ per £	4,89 ⁷ / ₈	4,89 ¹ / ₂	4,88 ⁷ / ₈ 4,89 ¹ / ₂	4,88 ¹ / ₂
R.d. Janeiro ¹⁾	d. per Mil.	52 ⁹ / ₃₂	55 ⁷ / ₆₄	55 ¹ / ₆₄ 52 ⁹ / ₃₂	55 ⁷ / ₆₄
Shanghai ...	Sh. p. tael	2/8 ²³ / ₃₂	2/8 ¹ / ₂	2/8 2/8 ¹ / ₂	2,8 ¹ / ₂
Singapore...	id. p. \$	2/3 ¹ / ₄	2/3 ¹ / ₄	2/3 ¹ / ₁₆ 2/3 ¹ / ₄	2/3 ¹ / ₄
Valparaiso ²⁾	\$ p. £	39,49	39,52	39,50 39,57	39,50
Warschau ...	Zl. p. £	43,51 ¹ / ₂	43,52 ¹ / ₂	43,45 43,55	43,47 ¹ / ₂

¹⁾ Telegrafisch versert. ²⁾ 90 dg.

ZILVERPRIJS

GOUDPRIJS^{a)}

Londen ^{b)} N.York ^{a)}		Londen	
18 Juni 1928..	27 ¹ / ₈ 59 ¹ / ₂	18 Juni 1928....	84/11
19 " 1928..	27 ¹ / ₈ 59 ¹ / ₂	19 " 1928....	84/10 ¹ / ₄
20 " 1928..	27 ¹ / ₈ 59 ¹ / ₂	20 " 1928....	84/10
21 " 1928..	27 ¹ / ₈ 59 ¹ / ₂	21 " 1928....	84/10 ¹ / ₄
22 " 1928..	27 ¹ / ₈ 59 ¹ / ₂	22 " 1928....	84/10 ¹ / ₂
23 " 1928..	27 ¹ / ₈ 59 ¹ / ₈	23 " 1928....	84/10
25 Juni 1927..	26 ¹ / ₁₆ 56 ¹ / ₂	25 Juni 1927....	84/11 ¹ / ₂
20 Juli 1914..	24 ¹ / ₁₆ 59	20 Juli 1914....	84/11

¹⁾ in pence p. oz. stand. ²⁾ Foreign silver in \$c. p. oz. fine. ³⁾ in sh. p. oz. fine

STAND VAN 'S RIJKS KAS.

De Minister van Financiën maakt bekend:

Vorderingen.	15 Juni 1928	23 Juni 1928
Saldo bij de Nederlandsche Bank...	f 416.221,45	f 8.001.364,33
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	" 1.399.549,88	" 1.546.955,67
Voorschot op ultimo Mei 1928 aan de gem. op voor haar door de Rijks-administratie te heffen gemeentelijke inkomstenbelasting en opcenten op de Rijksinkomsten belasting.....	" 13.132.183,93	" 13.132.183,93
Voorschotten aan Suriname.....	" 8.875.370,70	" 9.375.002,13
Kasvord. weg. credietverst. a/h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand van Staatsschuldbrieven.....	" 144.688.487,38	" 146.121.725,40
Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen.....	" 5.000.000,—	" 10.000.000,—
Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen.....	" 16.425.792,15	" 17.697.216,33
Vordering op het Staatsbedrijf der P., T. en T. ²⁾	" —	" —
Id. op andere Staatsbedrijven ²⁾	" 2.575.348,03	" 2.755.348,03

Verplichtingen.

Voorschot door de Nederl. Bank....	—	—
Schatkistbiljetten in omloop ¹⁾	f 103.526.000,—	f 103.526.000,—
Schatkistpromessen in omloop.....	—	—
Waarvan direct bij de Ned. Bank....	—	—
Zilverbons in omloop.....	" 11.644.275,50	" 11.624.226,50
Schuld a. d. Bank v. Ned. Gemeenten ²⁾ ..	—	—
Id. aan Ned.-Indië.....	" 16.722.713,07	" 20.324.400,09
Id. aan Curacao.....	" 238.080,40	" 238.174,20
Id. a. h. Alg. Burg. Pensioenfond ³⁾ ..	" 137.606,75	" 683.370,56
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T. ²⁾ ..	" 34.265.023,01	" 31.206.331,40
Id. aan andere Staatsbedrijven ²⁾	" 1.315.000,—	" 1.315.000,—
Id. aan diverse instellingen ²⁾	" 5.811.616,75	" 5.846.885,32

¹⁾ Waarvan f 12.056.000 vervallende op 1 Juli 1929.
²⁾ In regk.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

	16 Juni 1928	23 Juni 1928
Vorderingen:		
Saldo bij 's Rijks kas.....	f 16.723.000,—	f 20.324.000,—
Saldo bij de Javasche Bank.....	" 11.911.000,—	" 11.220.000,—
Verplichtingen:		
Voorschot uit 's Rijks kas aan N.-Indië	—	—
Voorschot Javasche Bank aan N.-Indië	—	—
Schatkistpromessen in omloop.....	" 150.000,—	" 150.000,—
Muntbiljetten in omloop.....	" 34.879.000,—	" 3.450.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds...	" 852.000,—	" 852.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank.	" 751.000,—	" 757.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 25 Juni 1928.

Activa.		
Binnel. Wis- (Hfdbk. f	36.345.128,36	
sels, Prom. (Bijbnk. "	865.035,52	
enz. in disc. (Ag.sch. "	10.670.538,07	f 47.880.701,95
Papier o. h. Buiteni. in disconto.....	—	—
Idem eigen portef. f	196.745.324,—	—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. "	—	196.745.324,—
Beleeningen (Hfdbk. f	35.403.586,54	
incl. vrsch. (Bijbnk. "	5.846.323,97	
in rek.-crt. (Ag.sch. "	61.651.249,77	
op onderp. f	102.901.160,28	
Op Effecten..... f	99.045.660,28	
Op Goederen en Spec. "	3.855.500,—	" 102.901.160,28
Voorschotten a. h. Rijk.....	—	—
Munt en Muntmateriaal		
Munt, Goud..... f	67.573.035,—	
Muntmat., Goud .. "	367.465.896,28	
	f 435.038.931,28	
Munt, Zilver, enz. "	23.883.482,89	
Muntmat., Zilver .. "	—	" 458.922.414,17
Belegging ¹ / ₈ kapitaal, reserves en pensioenfond ²⁾	—	23.575.585,96
Gebouwen en Meub. der Bank.....	—	5.000.000,—
Diverse rekeningen.....	—	-35.782.621,54
	f	870.807.807,90
Passiva.		
Kapitaal..... f	20.000.000,—	
Reservefonds.....	" 7.027.840,39	
Bijzondere reserve.....	" 8.000.000,—	
Pensioenfond ²⁾	" 5.165.067,44	
Bankbiljetten in omloop.....	" 768.177.375,—	
Bankassigtiën in omloop.....	" 210.372,30	
Rek.-Cour. f Het Rijk f	9.459.953,35	
saldo's: { Anderen f	40.769.125,95	" 50.229.079,30
Diverse rekeningen.....	—	11.998.073,47
	f	870.807.807,90
Beschikbaar metaalsaldo..... f	294.754.450,95	
Op de basis van ¹ / ₈ metaaldekking.....	—	131.031.085,63
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is. "	—	1.473.772.250,—

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opsch. schulden	Beschikk. Metaal-saldo	Dektings perc.
	Munt	Muntmat.				
25 Juni '28	67.573	367.466	768.177	50.439	294.754	56
18 " '28	67.567	367.469	778.059	45.490	293.255	55
11 " '28	67.563	367.469	790.555	46.753	290.097	55
4 " '28	67.616	367.469	811.834	34.961	289.607	54
29 Mei '28	67.625	367.469	797.333	35.975	292.386	55
21 " '28	67.675	367.469	794.461	42.112	292.401	55
27 Juni '27	68.458	335.517	782.673	54.948	264.724	52
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521 ¹⁾	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen ²⁾
25 Juni 1928	47.881	—	102.901	196.745	35.783
14 " 1928	50.410	—	104.869	196.568	36.635
11 " 1928	53.449	—	108.647	196.473	38.696
4 " 1928	57.484	—	109.161	196.397	40.880
29 Mei 1928	52.613	—	112.722	193.884	41.508
21 " 1928	57.788	—	111.073	193.781	40.397
27 Juni 1927	146.656	—	128.739	122.142	22.094
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	20.188	509

¹⁾ Op de basis van ¹/₈ metaaldekking. ²⁾ Sluitpost activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opsch. schulden	Discont.	Div. rekeningen ¹⁾
26 Mei 1928..	1.090	1.495	550	813	492
19 " 1928..	1.090	1.471	507	815	446
12 " 1928..	1.090	1.472	554	809	442
5 " 1928..	1.090	1.612	508	805	444
28 April 1928..	1.090	1.658	543	816	450
28 Mei 1927..	1.040	1.417	540	966	482
5 Juli 1914..	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. metaal-saldo
23 Juni 1928	189.700		307.600	50.000	118.180
16 " 1928	189.800		309.800	48.400	118.160
9 " 1928	191.200		311.200	47.800	119.400
19 Mei 1928	174.401	17.885	304.589	43.780	122.910
12 " 1928	174.261	18.411	306.290	38.528	124.043
5 " 1928	174.446	18.638	304.994	39.893	124.463
28 Apr. 1928	174.445	18.950	303.568	48.804	123.277
25 Juni 1927	184.916	24.961	315.377	57.658	135.831
26 " 1926	200.267	36.358	326.240	44.813	162.901
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse reke-ningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
23 Juni 1928		133.300		***	53
16 " 1928		130.300		***	53
9 " 1928		126.100		***	53
19 Mei 1928	14.188	17.913	64.941	65.903	55
12 " 1928	13.487	18.193	63.180	63.787	56
5 " 1928	13.417	20.004	64.380	60.324	56
28 Apr. 1928	13.256	22.368	67.710	61.879	55
25 Juni 1927	14.536	22.667	70.995	56.434	56
26 " 1926	11.384	23.433	45.375	59.711	64
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	44

¹⁾ Sluitpost activa. ²⁾ Basis ³⁾ metaaldekking.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Currency Notes, in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes		
			Bedrag	Bankbilj.	Gov. Sec.
20 Juni 1928	171.691	135.027	296.454	56.250	247.017
13 " 1928	168.100	135.074	296.508	56.250	247.055
6 " 1928	164.074	135.662	295.651	56.250	246.185
30 Mei 1928	162.902	135.985	293.697	56.250	243.935
23 " 1928	162.187	135.064	290.285	56.250	241.251
16 " 1928	161.947	134.834	294.655	56.250	245.057
22 Juni 1927	152.009	136.297	296.517	56.250	246.901
22 Juli 1914	40.164	29.317	—	—	—

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dek-kings-perc. ¹⁾
20 Juni '28	31.633	52.378	24.433	98.122	56.415	46
13 " '28	34.440	51.668	18.250	102.793	52.776	43 1/2
6 " '28	36.187	52.579	8.853	110.273	48.168	40 3/8
30 Mei '28	28.967	53.985	22.284	89.568	46.668	42 1/2
23 " '28	29.582	54.924	13.095	100.518	46.873	41 1/2
16 " '28	29.577	55.846	19.165	95.377	46.863	40 15/16
22 Juni '27	49.411	48.477	20.168	95.289	35.461	30 3/4
22 Juli '14	11.005	33.633	13.736	42.185	29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Waarvan in het buitenl. ¹⁾	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Beleeningen
21 Juni '28	5.543	1.864	343	63	1.714	15	1.897
14 " '28	5.543	1.864	343	63	1.890	16	1.909
7 " '28	5.543	1.864	343	62	1.696	15	1.921
31 Mei '28	5.543	1.864	343	62	2.822	13	1.810
25 " '28	5.543	1.864	343	61	2.072	13	1.848
23 Juni '27	5.547	1.864	345	50	1.829	7	1.653
23 Juli '14	4.104	—	640	—	1.541	8	769

Data	Buit.gew. voorsch. (ald. Staat)	Schat-kistbil-jetten ²⁾	Diver-sen ³⁾	Circulatie	Rekg. Courant:	
					Parti-culleren	Staat
21 Juni '28	17.900	5.930	31.305	58.882	7.371	9
14 " '28	18.400	5.930	31.183	59.190	7.609	85
7 " '28	21.300	5.930	31.243	59.856	8.341	130
31 Mei '28	21.700	5.930	30.743	59.195	8.882	149
25 " '28	22.600	5.930	30.924	58.995	10.512	180
23 Juni '27	26.650	5.732	22.015	52.107	12.679	299
23 Juli '14	—	—	—	5.912	943	401

¹⁾ Waarvan beschikbaar 463 miljoen. ²⁾ In disconto genomen wgens voorsch. v. d. Staat aan buitenl. regeering. ³⁾ Sluitpost activa.

DUITSCHER RIJKSBANK.

Voornaamste posten in miljoenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buit-tentl. circ. banken ¹⁾	Deviezen als goud-dekking geldende	Andere wissels en cheques	Belee-ningen
15 Juni 1928	2.062,3	85,6	251,7	1.924,8	78,2
7 " 1928	2.040,8	85,6	266,9	2.238,1	21,6
31 Mei 1928	2.040,8	85,6	274,1	2.489,4	43,0
23 " 1928	2.040,7	85,8	229,5	2.036,2	27,4
15 " 1928	2.040,8	85,6	212,9	1.985,9	59,7
15 Juni 1927	1.803,6	57,9	75,2	2.116,9	28,5
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effec-ten	Diverse Activa ²⁾	Circu-latie	Rekg.-Crf.	Diverse Passiva
15 Juni 1928	94,0	604,3	4.039,3	471,8	213,3
7 " 1928	94,0	602,4	4.218,0	532,7	204,8
31 Mei 1928	94,0	666,7	4.486,9	581,5	197,9
23 " 1928	94,0	553,7	3.821,6	675,1	195,7
15 " 1928	94,0	566,4	3.987,1	-463,5	208,2
15 Juni 1927	93,1	520,8	3.342,0	759,6	294,0
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,-	40,0

¹⁾ Onbelast. ²⁾ W.o. Rentenbankscheine 15, 7 Juni, 31, 23, 15 Mei '28, 15 Juni '27, resp. 48; 47; 24; 60; 60; 115 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Voornaamste posten in miljoenen Belgas.

Data	Goud		Zilver ¹⁾	Binnen- en buitenlandsche wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorsch. ald. Staat voor ingetrokken marken	Circulatie	Rekg. Crf.	
	Munt en metaal	Te goed in en wissels op het buitenl.						Schatkist	Partic.
21 Juni 1928	798	444	44	557	42	387	2.085	19	128
14 " 1928	787	466	44	568	54	387	2.108	12	148
7 " 1928	787	429	44	541	56	387	2.122	20	65
31 Mei 1928	780	476	44	543	97	391	2.155	26	114
24 " 1928	772	455	44	553	48	390	2.119	26	83
23 Juni '28	644	438	41	486	25	400	1.850	16	136

¹⁾ Aan de schatkist gecedeerd. ²⁾ 1927.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaalmiddel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In her-disc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
6 Juni '28	2.608,9	1.174,6	152,5	982,0	266,4
29 Mei '28	2.606,9	1.186,2	150,6	943,8	304,0
23 " '28	2.634,3	1.198,5	161,1	847,5	330,6
16 " '28	2.640,8	1.225,6	160,8	807,4	347,3
9 " '28	2.690,1	1.228,5	157,8	777,1	365,1
2 " '28	2.709,4	1.249,7	159,0	757,1	363,1
8 Juni '27	3.005,9	1.634,4	164,0	399,3	221,6

Data	Belegd in U.S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circula-tie	Totaal Depo-sito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dek-kings-perc. ¹⁾	Algem. Dek-kings-perc. ²⁾
6 Juni '28	210,0	1.598,4	2.423,8	139,6	64,9	68,7
29 Mei '28	219,4	1.593,3	2.407,6	139,6	65,1	68,9
23 " '28	230,5	1.579,4	2.416,5	139,6	65,9	70,0
16 " '28	262,3	1.583,1	2.434,2	139,2	65,7	69,7
9 " '28	277,4	1.591,2	2.474,1	138,1	66,2	70,1
2 " '28	292,3	1.590,6	2.493,5	137,6	66,3	70,2
8 Juni '27	438,1	1.716,8	2.390,5	129,1	73,2	77,2

¹⁾ Verhouding totaalen goudvoorraad tegenover opeisbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. ²⁾ Verhouding totaalen voorraad munt-materiaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Aantal banken	Dis-conto's en beleen.	Beleg-gingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal depo-sito's	Waarvan time deposits
30 Mei '28	642	15.893	6.683	1.748	20.668	7.003
23 " '28	642	15.851	6.689	1.758	20.699	6.985
16 " '28	642	15.937	6.654	1.763	20.897	6.972
9 " '28	643	15.897	6.647	1.804	20.862	6.948
2 " '28	643	15.951	6.637	1.816	20.966	6.911
1 Juni '27	668	14.625	5.977	1.725	19.644	6.156

Hierachter volgen enkele bankstaten, welke aan het eind van ieder kwartaal worden opgenomen.

I. FEDERAL RESERVE BANK TE NEW YORK.
(In millioenen Dollars.)

Data	Goudvoorraad		Wettig betaal- middel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F.R. Notes		In herdsc. van de member banks	In de open markt gekocht
6 Juni 1928..	871,0	194,1	30,4	365,4	46,6
29 Mei 1928..	896,8	195,4	31,8	321,9	59,5
23 " 1928..	907,7	191,8	34,0	307,8	65,2
16 " 1928..	902,9	193,4	33,6	296,8	69,9
9 " 1928..	915,7	194,7	33,6	290,1	84,1
2 " 1928..	977,7	243,1	32,4	249,3	85,0
25 Apr. 1928..	946,3	244,7	33,0	242,6	95,3
18 " 1928..	995,4	291,5	33,9	153,0	82,3
11 " 1928..	964,8	242,7	34,4	207,0	119,2
4 " 1928..	946,7	244,3	33,7	206,9	102,7
28 Mrt. 1928..	983,5	260,6	34,7	154,0	104,0
21 " 1928..	1.035,1	342,3	34,8	82,4	92,6
14 " 1928..	1.002,4	313,8	34,8	111,0	100,8
8 Juni 1927..	1.118,3	423,6	35,3	88,2	64,5
9 Juni 1926..	1.002,4	377,6	44,2	114,0	65,9

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F.R. Notes in circulatie	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Algemeen Dekkings- perc. 1)
6 Juni 1928..	32,9	338,2	960,5	44,1	69,4
29 Mei 1928..	35,0	339,2	949,3	44,1	72,1
23 " 1928..	31,4	336,8	962,6	44,1	72,5
16 " 1928..	46,9	340,1	966,6	43,7	71,7
9 " 1928..	49,5	337,9	987,4	42,6	71,6
2 " 1928..	52,9	343,8	1.008,0	42,5	74,7
25 Apr. 1928..	54,6	335,7	985,5	42,5	74,1
18 " 1928..	67,5	338,1	957,8	42,5	79,4
11 " 1928..	70,0	336,1	1.013,5	42,5	74,0
4 " 1928..	70,4	350,7	969,1	42,5	74,3
28 Mrt. 1928..	70,0	341,9	956,1	42,5	78,4
21 " 1928..	70,0	343,4	923,5	42,4	84,4
14 " 1928..	75,9	342,7	942,2	42,4	80,7
8 Juni 1927..	89,4	408,3	961,2	38,8	84,2
9 Juni 1926..	83,9	401,8	874,7	35,3	82,0

1) Verhouding totalen voorraad muntmateriaal en wettig betaal-middel tegenover F.R. notes en deposito's.

II. ZWEDSCHE RIJKBANK. (In millioenen Kronen.)

Data	Goud	Buitent. tegoed en wissels	Zweed- sche en vreemde Staatsf.	Dis- conto's en Beleen. 1)	Circu- latie	Rek. Crt.
9 Juni '28	231,3	40,5	74,6	344,8	466,5	195,5
2 " '28	231,4	39,3	79,5	370,5	493,6	196,7
26 Mei '28	231,5	47,7	79,6	307,9	445,3	192,0
19 " '28	231,8	52,4	83,3	307,9	454,8	190,2
12 " '28	231,8	48,8	94,4	307,6	458,7	192,2
5 " '28	232,0	60,3	94,4	325,2	480,4	201,2
28 Apr. '28	232,1	49,1	94,4	315,3	477,6	191,6
21 " '28	232,2	68,3	105,5	269,6	444,3	200,4
14 " '28	232,4	70,9	116,6	269,4	468,0	201,4
7 " '28	232,5	75,9	116,6	286,3	501,6	187,2
31 Mrt. '28	232,6	80,1	116,6	293,1	535,7	186,8
24 " '28	232,7	85,9	116,6	233,1	448,8	184,2
17 " '28	232,9	92,6	116,6	235,2	465,5	177,5
11 Juni '27	221,7	111,5	60,4	283,0	469,3	130,4
12 Juni '26	228,9	126,3	47,3	288,3	466,9	144,0
25 Juli '14	105,8	115,6	28,0	92,4	206,2	68,2

1) Vanaf 29 Oct. '27 excl. de voorschotten en kascredieten, die niet voor dekking beschikbaar zijn.

III. BANK VAN NOORWEGEN. (In millioenen Kronen.)

Data	Goud	Tegood in het buitent.	Effecten	Dis- conto's en Beleen.	Circu- latie	Rek. Crt.
7 Juni 1928..	147,1	39,7	10,0	274,9	310,7	107,0
31 Mei 1928..	147,1	41,0	10,0	289,8	313,4	120,7
22 " 1928..	147,1	46,0	10,0	273,6	310,4	112,7
15 " 1928..	147,1	36,9	10,0	272,9	312,6	100,3
7 " 1928..	147,2	42,3	10,0	275,6	316,7	104,7
30 April 1928..	147,2	49,1	10,0	293,4	321,3	124,8
23 " 1928..	147,2	62,9	10,0	277,7	317,8	126,6
16 " 1928..	147,2	61,5	10,0	282,2	319,2	128,3
7 " 1928..	147,2	60,8	10,0	285,1	325,6	123,5
31 Mrt. 1928..	147,2	51,4	10,0	304,2	323,2	136,6
22 " 1928..	147,2	59,8	10,0	291,6	309,5	146,4
15 " 1928..	147,2	35,8	10,0	308,3	310,0	138,0
7 Juni 1927..	147,2	10,3	41,3	307,1	319,3	138,0
7 Juni 1926..	147,2	87,4	16,0	277,3	332,7	133,5
22 Juli 1914..	52,4	65,7	8,9	79,3	120,8	10,7

IV. NATIONALE BANK VAN DENEMARKEN.
(In millioenen Kronen.)

Data	Goud	Pasmunt	Tegood in het buitent- land	Dis- conto's en Beleen.	Circu- latie	Rek. Crt.
31 Mei 1928..	181,9	11,1	102,8	128,9	347,0	27,9
30 Apr. 1928..	181,9	11,2	103,0	180,0	352,2	30,7
31 Mrt. 1928..	182,0	11,5	70,2	189,2	352,5	24,2
31 Mei 1927..	192,7	13,3	40,8	237,8	367,0	27,4
31 Mei 1926..	209,2	15,1	51,8	281,2	400,1	28,6
30 Juni 1914..	75,6	6,6	19,8	95,6	159,8	4,8

V. BANK VAN SPANJE.
(In millioenen Peseta's.)

Data	Goud	Zilver	Staats- fond- sen 1)	Dis- conto's en Beleen.	Circu- latie	Rekg. Crt.	
						Partic.	Staat
16 Juni '28	2.608	706	586	1.682	4.242	1.037	33
9 " '28	2.608	704	586	1.660	4.291	1.000	94
2 " '28	2.608	708	586	1.751	4.251	1.021	135
26 Mei '28	2.608	707	586	1.711	4.231	1.061	104
19 " '28	2.608	701	586	1.680	4.281	1.017	48
12 " '28	2.608	701	586	1.682	4.307	1.035	54
5 " '28	2.608	701	586	1.752	4.323	995	100
28 April '28	2.608	704	586	1.731	4.250	1.026	122
21 " '28	2.608	701	586	1.689	4.264	1.037	80
14 " '28	2.608	698	586	1.752	4.283	1.037	82
7 " '28	2.608	698	586	1.768	4.276	992	138
31 Maart '28	2.608	705	586	1.721	4.185	982	224
18 Juni '27	2.597	698	587	1.868	4.240	1.042	245
19 Juni '26	2.539	671	589	2.428	4.329	1.072	571
24 Juli '14	543,5	726,8	494,4	783,8	1919,0	497,9	

1) Ten bedrage van 344 millioen, plus voorschot in rek.-crt. aan de schatk.

VI. ZWITSERSCHE NATIONALE BANK.
(In millioenen Francs.)

Data	Goud	Zilver	Goud- deviezen	Dis- conto's en Beleen. 1)	Circu- latie	Rek. Crt. 2)
15 Juni 1928..	440,8	60,8	168,2	214,2	776,4	96,3
7 " 1928..	439,7	60,2	191,3	233,0	798,8	98,2
31 Mei 1928..	439,9	60,6	199,0	220,3	831,4	75,7
23 " 1928..	440,0	59,9	211,8	199,5	772,3	126,6
15 " 1928..	437,6	59,4	215,1	195,1	785,7	117,8
7 " 1928..	437,8	58,1	212,8	211,8	815,4	87,2
30 April. 1928..	435,3	58,4	210,9	220,5	844,8	72,0
23 " 1928..	435,4	59,3	214,2	201,0	774,5	114,0
14 " 1928..	431,9	60,1	209,0	213,7	795,0	114,8
4 " 1928..	432,1	60,1	204,4	226,7	842,1	79,9
31 Maart 1928..	432,2	60,3	199,8	241,6	858,7	67,5
15 Juni 1927..	458,2	71,4	31,4	312,4	763,5	113,1
15 Juni 1926..	419,2	88,8	12,5	345,1	731,4	134,1
23 Juli 1914..	180,1	18,9	—	107,8	267,9	105,2

1) Sedert 31 Maart '28 zonder rek.-crt. saldi in het buitenland. Deze zijn met ingang van dien datum met den post buitenlandsche wissels tot den post gouddeviezen samengesmolten.

2) Sedert 31 Mrt. '28 uitsluitend de dagelijks vervallende verplichtingen.

VII. OOSTENRIJSCHES NATIONALE BANK.
(Voornaamste posten in millioenen Schillingen.) 1)

Data	Goud 1)	Vreemd geld, devie- zen tegd. //h. buit. 2)	Andere edel- valuta	Dis- conto's en Beleen.	Voor- schot ajd. Staat	Circu- latie	Rek. Crt.
15 Juni '28	117,2	282,4	276,2	106,4	167,7	881,4	71,5
7 " '28	117,2	285,9	277,9	128,3	167,7	913,1	64,7
31 Mei '28	117,2	288,6	279,1	128,3	167,8	948,3	33,6
23 " '28	117,2	287,1	272,4	87,1	167,8	827,3	105,1
15 " '28	117,2	287,1	272,2	93,8	167,8	858,6	80,3
7 " '28	117,2	293,5	273,9	109,0	167,8	899,2	62,8
30 Apr. '28	117,2	298,1	274,9	125,5	167,9	947,4	38,0
23 " '28	117,2	298,0	269,6	71,5	167,9	827,5	99,0
15 " '28	117,2	299,1	270,3	83,8	167,9	860,4	79,8
7 " '28	117,2	299,4	270,4	100,8	167,9	902,8	54,1
31 Mrt. '28	117,2	308,2	271,2	107,9	167,9	943,7	30,6
15 Juni '27	58,7	409,9	177,4	84,2	173,7	836,2	72,1
15 Juni '26	18,3	479,9	77,3	71,3	182,8	752,1	79,3

1) 1 Schilling = 0.694 goudkronen = 10.000 papierkronen.

2) Als dekking der circulatie en saldi in rekg. crt. geldende, volgens art. 85 der Statuten.

VIII. NATIONALE BANK VAN HONGARIJE.

(In millioenen Pengö's. 1 Pengö = 12.500 Kr.)

Data	Goud	Vreemd geld, deviezen tegoed in het buitl.)	Binnl. wissels, ceelen en effecten	Voor- schot aan den Staat	Circu- latie	Rekg.-Courant	
						Staat	Partic.
15 Juni '28	197	78	287	106	405	274	18
7 " '28	197	89	297	106	427	290	18
31 Mei '28	197	95	307	106	451	283	18
23 " '28	197	92	289	106	398	316	20
15 " '28	197	87	293	106	426	285	14
7 " '28	197	88	308	106	460	268	15
30 April '28	197	85	320	106	479	255	13
23 " '28	197	80	268	106	384	306	12
15 " '28	197	86	277	106	402	303	15
7 " '28	197	97	285	106	422	302	17
31 Maart '28	197	100	301	106	455	281	15
15 Juni '27	185	71	241	116	383	264	13
15 Juni '26	116	122	151	152	362	197	10

1) Als dekking van biljetten en saldi in rekg.-courant geldende, volgens art. 85 der statuten. 2) Totaal Rekg.-Courant.

IX. TSJECHOSLOWAAKSCHE NATIONALE BANK.

(In millioenen Tsjechoslow. Kronen.)

Data	Vorde- ring op den Staat	Goud en Zilver	Vreemd geld en tegoed in het buitl.	Discon- to's en -beleen- ingen	Circu- latie	Rek. Crt.
15 Juni 1928	4.316	1.119	1.742	314	6.675	971
7 " 1928	4.319	1.119	1.761	351	6.882	838
31 Mei 1928	4.324	1.119	1.737	359	7.111	586
23 " 1928	4.326	1.119	1.684	164	6.371	994
15 " 1928	4.329	1.119	1.668	149	6.541	797
7 " 1928	4.336	1.119	1.698	229	6.816	688
30 April 1928	4.343	1.119	1.669	188	7.098	310
23 " 1928	4.349	1.118	1.703	172	6.414	992
15 " 1928	4.355	1.118	1.734	250	6.610	952
7 " 1928	4.356	1.118	1.766	238	6.924	720
31 Maart 1928	4.362	1.118	1.827	250	7.396	411
23 " 1928	4.368	1.118	1.942	79	6.495	1.305
15 Juni 1927	4.697	1.053	1.803	76	6.365	1.550
15 Juni 1926	4.909	1.058	1.232	165	6.548	1.253

X. ZUIDAFRIKAANSE RESERVEBANK.

(Voornaamste posten in duizenden Ponden.)

Data	Goud en Goud- cert.	Dis- conto's en beleen.	Waar- van Reg- papier	Circu- latie	Rek. Crt.	Alge- meen Dekkings perc.%)
1 Juni 1928..	8.211	7.640	1.666	9.070	7.521	49,2
25 Mei 1928..	7.572	8.165	1.676	7.851	7.074	50,3
18 " 1928..	7.772	8.536	1.636	7.838	7.648	50,8
11 " 1928..	7.478	8.732	1.721	8.147	7.609	47,6
4 " 1928..	7.838	9.434	1.761	8.784	7.545	47,9
27 April 1928..	8.026	9.317	1.694	8.684	6.950	52,3
20 " 1928..	7.596	8.256	1.571	7.738	7.135	51,5
13 " 1928..	7.874	8.331	1.708	8.110	7.259	51,9
5 " 1928..	8.449	9.232	1.718	8.670	8.087	50,4
30 Maart 1928..	7.418	8.730	1.957	8.852	6.406	48,7
23 " 1928..	6.844	8.681	1.695	7.511	7.368	47,0
16 " 1928..	7.401	9.165	1.727	7.669	7.935	48,3
4 Juni 1927..	7.783	8.012	2.227	8.519	6.320	52,1
5 Juni 1926..	7.896	5.450	1.339	7.855	4.962	60,8

*) Verhouding goud, goudcert. en pasmunt tegenover opeisbare schulden: bankbiljetten en deposito's. 1) Regeering plus bankiers.

XI. BANK VAN LITHAUEN. (In millioenen Lita's.)

Data	Goud	Zilver	Buitent. Deviezen	Dis- conto's en Beleen.	Kapi- taal	Bank- biljetten in omloop	Depo- sito's
15 Juni 1928	34,2	4,6	44,8	82,8	12,0	85,2	74,3
31 Mei 1928	34,2	4,5	48,0	83,7	12,0	90,6	73,3
15 " 1928	34,2	4,5	50,7	82,6	12,0	91,5	73,5
30 April 1928	34,2	4,5	51,0	83,5	12,0	96,0	69,8
15 " 1928	34,2	4,5	51,9	81,3	12,0	96,5	66,4
31 Mrt. 1928	34,2	4,5	53,9	81,5	12,0	101,5	63,3
15 Juni 1927	31,6	4,9	39,5	58,0	12,0	88,0	42,9
15 Juni 1926	30,4	7,1	30,0	44,1	12,0	81,6	20,1

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 25 Juni 1928.

De verschillende buitenlandse fondsenmarkten hebben in de achter ons liggende berichtsweek een uiteenlopend aspect vertoond. Terwijl de aandacht nog op de markt te New York was gevestigd, is hiervan toch niet de sterkste invloed uitgegaan, omdat de gang van zaken daar ter plaatse niet den indruk van een vast omlijnde houding heeft gegeven. Er heeft een bescheiden herstel plaats gevonden, doch dit schijnt in de eerste plaats het gevolg te zijn geweest van dekkingen van baisse posities. Ondanks den vooruitgang van de koersen van verschillende fondsen, is de grondtoon dan ook tamelijk pessimistisch gebleven. De geldmarkt is stijf geweest en over het algemeen was men niet van meening, dat hierin vóór het einde van de maand verandering zal intreden. De daling van de voorschotten, aan beursmakelaars verleend, met \$158 miljoen in de laatste veertien dagen — waardoor de totale vermindering sinds den aanvang van de dalende beweging op \$300 miljoen is gebracht — geeft een aanwijzing voor ruime liquidaties van zwakke houders, hoewel hierbij ook rekening gehouden dient te worden met het gedaalde koerspeil, waardoor de middelen ter financiering kleiner konden worden.

De weifelende houding van de beurs te New-York, gepaard gaande met de niet bijzonder opgewekte gedachten ten aanzien van de naaste toekomst, hebben tot gevolg gehad, dat in de overige beurscentra een afwachtinge tendenz de overhand heeft gehad, waarbij interne factoren eerder gelegenheid hebben verkregen een rol te spelen. O.a. kan dit te Londen worden opgemerkt. Daar ter plaatse is de daling vrij heftig geweest, vooral onder den invloed van de reactie, welke te Brussel heeft plaats gevonden. In de z.g. „Loewenstein" papieren hebben de grootste reacties plaats gevonden, waarbij zich aandelen in gramophoneplaat-fabrieken en aandelen in kunstzijde ondernemingen hebben aangesloten. Daartegenover heeft de afdeling voor beleggingsfondsen een opgewekt, hoewel kalm verloop gehad.

Te Berlijn zijn de variaties van kleinen omvang geweest. Bijzondere factoren waren niet aanwezig, welke in staat zouden zijn geweest de markt een bepaalde richting te doen inslaan. Wel is eenige aarzeling gewekt door de moeilijkheden, bij het samenstellen der regeering onderzocht. Hierbij kwam, dat buitenlandse kooporders vrijwel geheel hebben ontbroken, terwijl tot nu toe juist van dergelijke orders een stimulans is uitgegaan.

Te Parijs is men, in het gezicht van de stabilisatie, tot verschillende transacties overgegaan. Daar de koers van stabilisatie geheim was gehouden, was er gelegenheid tot speculatieve beschouwingen, welke aanleiding hebben gegeven tot een vrij levendigen handel. Op den eersten dag echter, nadat de definitieve koers van den franc bekend was geworden, hebben zich realisaties voorgedaan, welke in sommige gevallen een aanmerkelijke omvang hebben bereikt. In hoeverre hier moet worden gedacht aan den natuurlijke terugslag op lang gekoesterde verwachtingen, dan wel aan teleurstelling in verband met den gekozen koers, is niet duidelijk geworden.

Ten onzent is het verloop gedurende de achter ons liggende week over het algemeen kalm geweest. Ook de beleggingsmarkt heeft hierop geen uitzondering gevormd. De in deze afdeling voorgekomen verschillen waren van geringen omvang en zijn meestal, althans wat de inheemse soorten betreft, niet boven fracties van procenten gegaan. 6 pCt. Ned. Werk. Schuld 1922: 104½, 1047/16, 104½; 4½ pCt. Ned. Werk. Schuld 1917: 1009/16, 100½, 10011/16; 4½ pCt. Ned.-Indië 1926: 985/16, 987/16, 98½; 5 pCt. Brazilië 1913: £ 20—100: 78½, 78½; 8 pCt. Sao Paulo 1921: 107½, 107½, 107½, 1077/16.

Het sterkst bewogen is nog de afdeling voor suiker-aandelen geweest. De Cubanoteeringen hebben geen vaste houding te zien gegeven. Afgescheiden hiervan heerscht onzekerheid aangaande de toekomst van de suikermarkt. Bekend is, dat de V.J.S.P. nog niet de helft van den te verwachten oogst heeft verkocht. Inmiddels zijn in de laatste maanden geen afdoeningen tot stand gekomen, zoodat de vrees begint op te komen — welke overigens ook door de directies van verschillende suikerondernemingen is geuit — dat het product na eenigen tijd opgeslagen zal moeten worden. Dit vooruitzicht heeft hier en daar aanleiding tot realisaties gegeven. Het jaarverslag van de H.V.A. heeft ten slotte eenigen steun verleend, doch ook deze bleek niet krachtig genoeg; om een verdere afbrokkeling te verhoeden. Cult. Mij. der Vorstenlanden: 166½, 162, 161, 165; Handelsverg. Amsterdam: 692½, 678, 691,

685½; Javasche Cult. Mij.: 366, 355½, 362½, 360; Kalibagor: 400, 394, 390; Maron: 256, 240, 255, 260; Moormann: 330, 327; Ned.-Ind. Suiker Unie: 271½, 258, 268½, 244½ (ex div.); Poerworedjo: 113½, 107½, 111, 110%; Sindanglaet: 430, 415, 410; Tjepper: 772, 755, 748, 725, 715; Suiker Cult. Mij.: 267, 262, 240, 247½; Tjweng Lestari: 198, 194, 188½, 194; Watoetoelis Poppoh: 765, 755, 741.

Petroleumaandeelen zijn, althans voor zoover het aandeelen Koninklijke betreft, gedurende het grootste deel van de berichtswEEK vast gebleven. Het hoogtepunt werd op den laatsten dag van de berichtperiode bereikt, toen bekend was gemaakt, dat in Januari a.s. de maatschappij tot uitgifte van nieuwe aandeelen zal overgaan. Het publiek heeft deze mededeelingen, blijkens den aan den dag gelegden kooplust, gunstig opgevat; hiertegenover stond echter aanbod uit Londen en Parijs. Dordtsche Petr. Ind. Mij.: 369, 367½, 372¼, 376, 385; Gec. Holl. Petr. Cy.: 200½ (ex div.), 206, 209½; Kon. Petr. Mij.: 389½, 387½, 397½, 404½; Perlak Petr.: 81½, 78½, 81; Peudawa: 20½, 20½, 20¼; Marland Oil: 35, 34½^{10/32}, 35^{7/10}, 35.

Tabaksuandeelen zijn kalm, doch vrij opgewekt gebleven. De Sumatrasoorten waren, met een enkele uitzondering, gezocht. Daartegenover hebben aandeelen in Java-ondernemingen iets van hun koersen verloren. Aangeboden waren certificaten „De Oostkust”, welke in meer rechtstreeksch verband met de rubbermarkt staan. Arendsburg: 630, 629; Besoeki Tabak Mij.: 520, 519; Deli Batavia: 532, 522, 531, 528; Deli Mij.: 454, 449, 454, 461½, 459½; Ngoepit: 350, 345, 340; Oostkust: 194½, 186½, 187, 189½; Senembah: 493¼, 487½, 489, 491.

De *rubbermarkt* heeft zeer geringe variaties aangetoond; over het algemeen echter viel een dalende tendens aan te wijzen, ondanks de voortdurende vermindering van de voorraden te Londen en de optimistisch getinte beschouwingen, welke in rubberkringen worden gehouden. Amsterdam Rubber: 231½, 227½, 232, 226½; Deli Batavia Rubber: 152½ (ex div.), 150, 154, 148; Hessa Rubber: 313, 308, 312, 300; Indische Rubber: 234, 240, 233; Java Caoutchouc: 142, 146, 140½, 140; Kali Telepak: 249, 255, 250½; Kendeng Lemboe: 303½, 300¼, 305, 300, 296; Lampong Sumatra Rubber: 140½, 136½, 146, 143; Ned.-Ind. Rubber & Koffie: 260, 259½, 250; Oost Java Rubber: 269, 256, 260, 255½; R'dam Tapanoei: 111, 109½, 107, 103; Serbadjadi: 208, 205, 208½, 187 (ex div.), 181¼; Sumatra Caoutchouc: 175, 172½, 177½, 172; Sumatra Rubber: 176½, 180, 176; Ver. Ind. Cult. Ond.: 126, 123¼, 125½, 121½; Intercontinental Rubber: 10½, 10¼, 9^{21/32}, 9^{9/10}.

Aan vrij groote wisselingen is de afdeling voor *industriële fondsen* onderhevig geweest. Het meest stabiel hebben aandeelen Margarine Unie zich getoond; de fluctuaties in dit fonds zijn beperkt gebleven tot enkele procenten. Daarentegen waren aandeelen in kunstzijdefabrieken sterker bewogen, voornamelijk aandeelen Maekubee, welke, na ruime zig-zag bewegingen, op een lager peil zijn gekomen. Ook aandeelen Philips hebben sterk onder de wisseling van vraag en aanbod geleden, met het resultaat, dat de koersen slotte niet veel van dien van voor acht dagen is afgeweken. Centrale Suiker Mij.: 78½, 78¼, 77; Holl. Kunstzijde Industrie: 210, 205, 202, 210; Margarine Unie: 198½, 196¼, 199¼, 198; Maekubee: 203, 194¼, 207½, 212½, 202¼; Ned. Gist- & Spiritusfabr.: 395, 392, 397½, 398½; Ned. Kunstzijdefabr.: 472½, 460, 469, 459; Philips Gloeilampenfabr.: 734, 716½, 732¼, 745, 732½; Ouque Marihay: 338, 340, 335½, 340; Separatos: 163½, 168½,

175½, 173; Zweedsche Lucifer Mij.: 412½, 415½, 411½, 408½.

De *scheepvaartmarkt* heeft zich op den achtergrond bewegen, doch toonde een tendens tot achteruitgang. Holland-Amerika Lijn: 71½, 70; Java-China-Japan Lijn: 131, 130½, 129½; Kon. Ned. Stoomv. Mij.: 85½, 84½; Ned. Scheepv. Unie: 201, 200, 199½, 197½; Nievelt Goudriaan: 110¼, 108½, 106¼; Stoomv. Mij. Nederland: 190, 188, 190, 188.

Mijnbouwvandeelen waren doorgaans kalm. Er bestond eenig aanbod in aandeelen Singkep Tin, waartegenover op sommige dagen aandeelen Salida gevraagd waren. Alg. Exploratie Mij.: 95, 93¼, 94¾; Boeton Mijnbouw Mij.: 167, 165, 167½; Müller & Co.'s Mijnbouw Mij.: 99, 100, 100¾, 101; Redjong Lebong: 140, 138½, 139; Salida Mijnbouw Mij.: 44¼, 45½, 49¾, 49; Singkep Tin Mij.: 359, 340½, 332, 327.

Aandeelen in *bankinstellingen* hebben een rustig verloop gehad. Aandeelen in Indische credietbanken waren eenigszins aangeboden, in verband met de stemming op de suikermarkt. Amsterdamsche Bank: 182, 181, 182; Holl. Bank v. Zuid-Amerika: 64½, 64¼, 65½, 65¼; Incasso Bank: 125, 125½, 125; Koloniale Bank: 267, 246½ (ex div.), 245½, 246¼, 244; Ned.-Ind. Handelsbank: 180, 177, 175¼, 176; Ned. Handel Mij.: 176¼, 173½; R'damsche Bank: 98¼, 97¼, 98.

De *Amerikaansche markt* heeft niet sterk de aandacht getrokken; over het algemeen was de stemming hier vrij vast, in overeenstemming met de lichte verbetering te New York. American Smelting & Ref. Cy.: 183½, 186^{1/10}, 187, 185¾; Anaconda Copper: 127, 128¾, 129½, 127½; Studebaker: 66½, 67¾, 66¼; U.S. Leather Cop.: 38, 39½, 40¾, 40¾; U. S. Steel Corp.: 135½, 137¼, 135¾, 134^{11/16}; Atchison Topeca: 183¼; Baltimore & Ohio: 107¼, 105, 106; Erie: 50¾, 51¼, 52¼; Missouri, Kansas en Texas: 32½, 32, 34½, 33½; New York, Ontario & Western: 267½, 261½, 27¼, 26¼; Union Pacific: 192½, 193; Wabash Railway: 70½, 68¾, 70^{9/10}, 68¼.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

26 Juni 1928.

Tarwe: De markten zijn in de afgelopen week over het algemeen verbeterd. In Europa is er betere vraag voor spoedig leverbare tarwe, zoowel in de Engelsche markten als op het Continent. In onze eigen markt was het voornamelijk La Platatarwe, die gevraagd werd. Gedurende de week zijn de Argentijnsche markten ca. 30 centavos hooger, terwijl in Chicago de prijzen vrijwel onveranderd zijn. In Winnipeg daarentegen bedraagt de verhooging 3½ d.c. per bushel van 60 lbs. voor Juli en 2½ d.c. voor October. De verschepingen van tarwe waren wat geringer dan in de voorafgaande week, toen ze zeer groot waren; de stoomende hoeveelheid is weinig veranderd.

Wat de oogstberichten betreft, buiten Europa zijn ze over het algemeen gunstig. Zeer gunstig zijn ze vooral in Canada. In de eerste plaats wordt een zeer groote uitzaai gemeld, terwijl in verschillende gedeelten van de Westelijke provincies de stand zoo goed is, dat een zeer groote oogst verwacht wordt. Er is wederom regen gevallen, die in dezen tijd van het jaar nog zeer welkom is. Wij moeten evenwel blijven herhalen, dat men bij den Canadeeschen oogst meer dan bij andere oogsten tot het laatste oogenblik in de onzekerheid blijft. Wat de Vereenigde Staten betreft, de

INDUSTRIEËLE DISCONTO MAATSCHAPPIJ

AMSTERDAM LONDEN BERLIJN PARIJS KOPENHAGEN

MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL / 10.000.000.—

VOLGESTORT GEPLAATST EN RESERVES / 7.900.000.—

Financiering van den afzet van industriële producten.

oogst van wintertarwe is aangevangen en in sommige markten zijn ook de aanvoeren van nieuwe tarwe reeds begonnen. De zeer hooge prijzen voor disponeerbare tarwe in enkele der Zuid-Westelijke markten behooren daardoor wederom tot het verleden en dit heeft wel eenigszins op de markt gedrukt en heeft een verhooging der prijzen voorkomen, niettegenstaande het nieuws van andere landen daartoe wel eenige aanleiding gaf. De oogst van zomertarwe staat er over 't algemeen niet zoo gunstig voor, maar in de afgelopen week zijn de vooruitzichten ten gevolge van regen verbeterd.

Van Britsch-Indië zijn de berichten goed. In Argentinië is de uitzaai eenigszins vertraagd door te nat weer. Zeer gunstige berichten worden er uit Australië gemeld, doch ook hier is men nog slechts bezig met den uitzaai.

Wat de Europeesche vooruitzichten betreft, kunnen wij, wat de exportlanden aangaat, zeer gunstige berichten van Roemenië melden. Deze berichten zijn nu al geruimen tijd goed en hoogstwaarschijnlijk zal Roemenië dit jaar meer tarwe kunnen exporteeren dan het sedert lang gedaan heeft. Ook de berichten van Rusland zijn eenigszins verbeterd, doch waar de stand van de wintertarwe niet gunstig schijnt te zijn, lijkt het ons niet waarschijnlijk, dat men daar zoo'n grooten oogst zal hebben, dat dat land eenigszins op ruime schaal zal kunnen exporteeren.

Van de importlanden is het vooral Italië, dat zeer gunstige berichten zendt. De oogst is daar begonnen, zelfs in het Noorden en het is vrij zeker, dat bij dien van verleden jaar aanzienlijk zal overtreffen. De andere landen van Europa melden over 't algemeen een langzamen groei van het graan. De oogst zal later zijn dan gewoonlijk en alles bijeen genomen kan men nauwelijks een gemiddelden oogst tegemoet zien. West-Europa zal dus in het aanstaande seizoen waarschijnlijk op ruime schaal moeten importeeren. Dit behoeft evenwel voorloopig geen zorg te baren, daar waarschijnlijk Canada en Argentinië ruimschoots in de behoefte zullen kunnen voorzien, terwijl bovendien de Vereenigde Staten, althans in het begin van den oogst, wel eveneens een poging zullen doen, een aanzienlijk kwantum in Europa af te zetten.

Onze eigen markt van tarwe was over 't algemeen vast gestemd, dank zij betere vraag van ons achterland, doch ook de inlandsche fabrikanten moesten zich van loco-tarwe voorzien. De prijzen zijn daardoor gestegen, vooral aan het eind van de vorige week. Daarna is de stemming eenigszins kalmer geworden.

Rogge: Er is nog steeds niet veel nieuws over dit artikel te vermelden. In verhouding tot andere artikelen staat het hoog in prijs en het is dan ook niet verwonderlijk, dat de zaken van geringen omvang zijn. De oogstberichten in Europa wijzen op een laten oogst, die hoogstwaarschijnlijk iets kleiner zal blijven dan een gemiddelde oogst. Indien dientengevolge Europa in het komende seizoen nogal wat rogge zal moeten importeeren, zal het niet al te veel van Amerika kunnen kopen zonder de prijzen daar zeer vast te maken. Hoogstwaarschijnlijk zal evenwel Roe-

menië gaarne in een gedeelte van het tekort willen voorzien.

Maïs: Vooral de loomarkten zijn in de afgelopen week vaster geworden, met uitzondering van de Engelsche markt. Aangezien er daardoor evenwel vraag voor herverscheping vooral naar Ierland, ontstond, zijn de prijzen sedertdien vaster geworden. Wat het Continent betreft, staat de Hamburgsche loomarkt nog bovenaan. Later aankomende partijen zijn veel lager te koop. Er was ook voor stoomende maïs, zoowel in Hamburg als in Rotterdam, betere vraag. In Rotterdam zijn de voorraden eveneens zeer gering, doch de vraag was niet van dien aard, dat de prijs dien van Hamburg evenaardde. De Antwerpsche markt is zeer kalm gestemd, voornamelijk onder invloed van de staking, doch ook overigens schijnen de voorraden voldoende te zijn, want het binnenland van België heeft niet getracht bijvoorbeeld van Rotterdam te betrekken.

De verschepingen van La Plata waren wat geringer dan de week tevoren. De verschepingen schijnen nogal wat vertraging te ondervinden door het vochtige weer. De oogstraming geeft een kleine vermeerdering aan vergeleken bij de schatting van een maand geleden, doch blijft nogal wat kleiner dan de eindraming verleden jaar. Daar er dit jaar bovendien geen exportsaldo van het vorige jaar beschikbaar was, zullen de verschepingen dit seizoen niet die van het vorige kunnen evenaarden.

Er was in de afgelopen week meer vraag voor de weinige partijen Zuid-Afrikaansche maïs, onderweg naar Europa of spoedig af te laden. Voor latere aflading waren de prijzen ongeveer onveranderd zonder dat er zaken van beteekenis tot stand kwamen.

Reeds nu zijn eenige zaken tot stand gekomen voor aflading van den nieuwen oogst van Noord-Amerika, dus voor December en Januari-aflading. Over 't algemeen neemt men echter een afwachtende houding aan. De oogst ontwikkelt zich in de Staten gunstig, ofschoon de groei vertraagd is door betrekkelijk koud weer.

Gerst: Door iets betere vraag in de Noord-Duitsche markten, kunnen verschillende zaken in Amerikaansche en Canadeesche gerst tot stand komen. Overigens blijft de vraag van weinig beteekenis, waardoor de prijzen slechts nauwelijks gehandhaafd kunnen worden.

Haver: Bijna alle Europeesche markten melden geringe vraag voor dit artikel en waar de nieuwe oogst zich gunstig ontwikkelt, zijn de prijzen dalend. De verschepingen zijn nog steeds niet groot, maar voldoende voor de vraag. De stoomende hoeveelheid is slechts iets grooter dan de helft van wat er verleden jaar om dezen tijd naar Europa onderweg was.

SUIKER.

De verschillende suikermarkten bleven de afgelopen week over het algemeen flauw gestemd, ofschoon nu en dan toch teekenen van meerdere belangstelling van de zijde van raffinadeurs merkbaar zijn.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Aires		
	Tarwe Juli	Maïs Juli	Haver Juli	Tarwe Juli	Maïs Juli	Lijnzaad Juli
23 Juni '28	138 $\frac{3}{8}$	102 $\frac{1}{8}$	54 $\frac{1}{4}$	11,30	8,—	15,55
16 „ '28	136 $\frac{3}{8}$	102 $\frac{1}{8}$	53 $\frac{3}{8}$	11,20	7,90	15,65
23 Juni '27	142	98 $\frac{1}{2}$	47 $\frac{3}{8}$	12,20	6,35	15,95
23 Juni '26	137 $\frac{1}{4}$	70	39 $\frac{1}{8}$	13,20	6,85	16,95
23 Juni '25	155 $\frac{1}{2}$	105	49 $\frac{1}{8}$	13,60	8,70	20,30
20 Juli '14	82	56 $\frac{3}{8}$	36 $\frac{1}{4}$	9,40	5,38	13,70

Locoprijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten	25 Juni 1928	18 Juni 1928	27 Juni 1927
Tarwe (Hardwinter II) .. ¹	14,—	14,—	15,40
Rogge (No. 2 Western) .. ¹	13,80	14,—	12,75
Maïs (La Plata) .. ²	236,—	230,—	174,50
Gerst (No. 2 barley) ²	250,—	248,—	240,—
Haver (Canada 3) .. ³	13,75	13,60	12,50
Lijnkoeken (Noord-Amerika van La Plata-zaad) .. ¹	13,50	13,65	12,15
Lijnzaad (La Plata) .. ²	362,—	360,—	369,—

¹) per 100 KG. ²) per 2000 KG. ³) per 1960 KG.

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	17/23 Juni 1928	Sedert 1 Jan. 1928	Overeenk. tijdvak 1927	17/23 Juni 1928	Sedert 1 Jan. 1928	Overeenk. tijdvak 1927	1928	1927
Tarwe.....	48.279	1.021.438	1.066.689	—	34.738	34.165	1.056.176	1.100.854
Rogge.....	9.145	108.353	199.546	—	—	100	108.353	199.646
Boekweit.....	280	10.714	11.450	—	—	67	10.714	11.517
Maïs.....	20.514	458.176	623.036	7.561	105.576	98.402	563.752	721.438
Gerst.....	6.493	165.809	222.596	—	3.540	6.529	169.349	229.125
Haver.....	3.867	87.121	93.286	—	210	2.728	87.331	96.014
Lijnzaad.....	2.114	102.905	128.192	1.866	176.096	123.140	279.001	251.332
Lijnkoek.....	2.714	96.734	86.789	—	1.184	—	97.868	86.789
Tarwemeel.....	751	60.380	59.073	610	21.139	19.654	81.519	78.727
Andere meelsoorten....	—	5.530	7.486	—	—	—	5.530	7.486

De termijnmarkt in New York liep niet onbelangrijk terug en de slotnoteeringen waren als volgt: Sp. C. 4.27; Juli 2.44; Sept. 2.56; Dec. 2.67; Mrt. 2.63; Mei 2.69.

De ontvangsten in de Atlantische havens der V.S. bedroegen deze week 33.000 tons, de versmeltingen 52.000 tons tegen 68.000 tons in 1927 en de voorraden 549.000 tons tegen 256.000 tons.

Cuba- en andere koloniale suiker werd verhandeld tot ongeveer 2.9/16 d.c. & fr. New York.

Naar verluidt zal de Cubaansche Export Verg. voor den verkoop der meergenoemde 300.000 tons op gewone wijze biedingen in overweging nemen.

De laatste Cuba statistiek is als volgt:

	1928	1927	1926
	Tons	Tons	Tons
Cubaansche prod. tot 19/6 ..	4.037.833	4.499.000	4.858.092
Consumptie	63.143	60.000	65.000
Weekontv. afscheephavens ..	31.438	56.616	54.379
Totaal sedert 1/1	2.972.481	3.312.577	3.701.114
Aantal fabrieken	—	1	8
Weekexport	52.747	89.749	73.491
Totale export sedert 1/1	1.738.885	2.090.894	2.339.790
Voorraad afscheephavens ...	1.209.483	1.221.683	1.361.324
Voorraad Binnenland	1.026.322	1.126.423	1.091.978

Op de termijnmarkt in Londen trokken de noteeringen aanvankelijk aan, waarna echter weder eene daling intrad; het slot was als volgt: Juni Sh 14/6; Aug. 14/5½; Dec. 14/6 en Mrt. '29 14/9.

Op Java was de markt voor tweedehands suiker de afgelopen week vastgesteld en trokken prijzen tusschen f 1/8 en f 1/4 aan.

Het rendement van 92 fabrieken bedroeg op 15 Juni 19% meer dan op dit tijdstip verleden jaar.

Hier te lande fluctueerden noteeringen op de termijnmarkt ongeveer f 1/2. Op een onbevestigd gerucht dat de V. I. S. P. het nog onverkochte gedeelte van den ditjarigen oogst zou opslaan trokken de noteeringen f 1/2 aan, doch de markt sloot op ongeveer openingsnoteeringen: Aug. f 15%; Dec. f 16.— en Maart f 16½, alles koopers, met verkoopters tot f 1/8 hooger. De stemming was aan het einde der week prijshoudend. De omzet bedroeg deze week 4100 tons.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons.

Manchester, d.d. 20 Juni 1928.

De Amerikaansche katoenmarkt is gedurende de afgelopen week onder den invloed van de weerberichten in de katoendistricten geweest, alsook onder manipulaties van speculanten. Prijzen van Mid-American spot in Liverpool toonen een stijging van 25 punten bij een week geleden. Egyptische katoen is eveneens vaster. Er werd gedurende de afgelopen week iets meer verkocht en de totaalverkoopten bedroegen 32.000 balen.

In de Amerikaansche garenmarkt is weinig verandering gekomen. Men rapporteert talrijke biedingen, zoowel voor twist- als weftgarens, doch deze zijn over het algemeen veel te laag. Handel in grovere nummers (32s en lager), zoowel twist als weft, is flauw; in de fijnere nummers melden enkele spinners hier en daar betere resultaten, hoewel er over het algemeen nog niet veel gedaan schijnt te zijn. Ook zijn er enkele posten in naaigarens voor Indië afgesloten, doch met uitzondering van enkele partijtjes voor dhooties, wordt er in getwijfde garens over het algemeen niet veel gedaan. Met het oog op de toestand van den handel in de Amerikaansche sectie heeft de Masters' Federation gisteren een voorstel gedaan om de productie met 50% in te krimpen en zal over deze aangelegenheid gestemd worden. Naar Egyptische garens bestaat over het algemeen weinig vraag; voor twistgarens bestaat slechts een geringe belangstelling, hoewel volgens enkele verkoopters meer vraag te verwachten is. De meeste spinners rapporteeren echter een geringen omzet ofschoon minstens één flinke partij 74s doubling weft cops verkocht is.

Het stopzetten der looms in een belangrijk textieldistrict tengevolge van een geschil tusschen Directie en werknemers heeft een déprimeerenden invloed, doch de onderhandelingen voor een oplossing van het conflict, welke gisteren plaatsvonden, gaven meer reden tot optimisme. De cijfers van den Board of Trade betreffende den export van katoenen garens gedurende de maand Mei zijn verre van voldoende. Hoewel deze 1½ miljoen pond meer bedragen dan in 1926, moet men niet vergeten, dat wij in Mei dat jaar de algemeene staking hadden. Vergeleken met April dit jaar geven de Meicijfers een vermeerdering aan van 314.000 pond, doch vergeleken met Mei verleden jaar zijn zij ruim 8¼ miljoen pond minder. De grootste verlagingen komen voor

rekening van Duitschland en Nederland, welke tezamen 5¼ miljoen bedragen, terwijl België, Polen en Britsch-Indië elk circa ¼ miljoen pond lager zijn en Roemenië en Zwitserland elk ¼ miljoen pond minder.

De belofte der vorige week is niet vervuld en er zijn slechts weinig orders in manufacturen geboekt. De markt is vast en prijzen kunnen zich goed handhaven. Overzeesche koopers toonen weinig neiging hunne limites te verhoogen en er is nog een groote golf te overbruggen. Ook de industriële positie is verre van bevredigend. Het is te hopen, dat een crisis wat de finishing trades betreft voorkomen zal kunnen worden en aan de moeilijkheden in het Nelson-district spoedig een einde zal komen. De toon van de markt is flauwer en ofschoon er nog een goede vraag bestaat, zijn er niet veel zaken geboekt.

Liverpoolnoteeringen	Oost. koersen	12 J.	19 J.
13 J. 20 J.	T.T. op Br.-Indië	1/5 3/4	1/5 7/8
F.G.F. Sakellaridis 20,30 20,50	T.T. op Hongkong	2/0 1/2	2/0 1/8
G.F. No. 1 Oomra 7,80 8,05	T.T. op Shanghai	2/8 3/4	2,8

Noteering voor Loco-Katoen.

(Middleing Uplands.)

	22 Juni 1928	15 Juni 1928	8 Juni 1928	22 Juni 1927	22 Juni 1926
New York voor Middleing ...	21,80 c	21,15 c	21,05 c	16,95 c	18,55 c
New Orleans voor Middleing	21,44 c	20,55 c	20,51 c	16,49 c	17,57 c
Liverpool voor Middleing ...	11,65 d	11,39 d	11,45 d	9,10 d	9,47 d

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens.

(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '27 tot 16 Juni '28	Overeenkomstige periode	
		1926/27	1925/26
Ontvangsten Gulf-Havens.	8317	12840	9564
„ Atlant. Havens			
Uitvoer naar Gr. Britannië	1377	2516	2216
„ „ 't Vasteland etc.	4920	6468	4360
„ „ Japan	999	1727	1164

Voorraden.

(In duizendtallen balen.)

	15 Juni '28	Overeenkomstig tijdstip	
		1927	1926
Amerik. havens	995	1387	732
Binnenland	494	534	1075
New York	87	216	48
New Orleans	247	350	215
Liverpool	560	997	517

KOFFIE.

Ook de afgelopen week was stil. De omzetten bepaalden zich hoofdzakelijk wederom tot het hoognoodige ter voorziening in dadelijke behoefte en de prijzen in Brazilië liepen iets terug, waartegenover die van Nederlandsch Indië, althans voor ongewassen Robusta, een kleinigheid opliepen, terwijl de gewassen Centraal-Amerikaansche koffie's meerendeels onveranderd bleven. De daling van de kost en vracht-aanbiedingen van Santos was zelfs niet geheel onbelangrijk, namelijk 1/- à 2/- per cwt.; die van Rio beliep echter niet meer dan een onbeduidende fractie.

Onder den invloed van den loop der Brazil-prijzen waren ten onzent termijnen ditmaal ook iets lager dan een week geleden.

Zoals reeds meermalen te dezer plaatse is uiteengezet, is de slepende gang van zaken uitsluitend toe te schrijven aan den kunstmatigen toestand, waarin het koffieartikel zich, tengevolge van het ingrijpen van Brazilië, reeds zoo langen tijd bevindt. Speculanten houden zich over het algemeen verre en de handel heeft geen zin om groote risico's op zich te nemen, al is ook bijna iedereen van meening, dat het Comité tot Permanente Verdediging van de Koffie in Brazilië, voorloopig althans, niet veel te vreezen heeft, nu de met 1 Juli beginnende nieuwe oogst niet groot wordt. Dat de productielanden bij de politiek van het Comité zijde spinners en wel in zeer belangrijke mate, blijkt weder eens uit een artikel, gepubliceerd door de Bank of London and South America, waarin de productiekosten van Santoskoffie, met inbegrip van door den planter te betalen interest op landwaarde en opgenomen gelden, enz., op het oogmerk geschat worden op dooreen 148 Milreis per baal of circa 24 Milreis per 10 K.G., overeenkomende met ongeveer 36 cents per ¼ K.G. Al is het wel onnoodig er op te wijzen,

dat dergelijke berekeningen uit den aard der zaak altijd als zeer globaal moeten worden beschouwd, staat toch vast, dat de koffiecultuur onder de tegenwoordige omstandigheden zeer winstgevend is. Dat niettegenstaande de enorme winsten, die de uitvoer van dit voor Brazilië zoo uitermate belangrijke product dus in elk geval aan dat land oplevert, de wisselkoers, die aldaar feitelijk sedert het einde van 1926 als gestabiliseerd werd beschouwd, in de laatste weken eenigszins is gedaald, moet volgens particuliere berichten worden toegeschreven aan nu ontdekte doch reeds gedurende eenige jaren gepleegde frauduleuse handelingen met bankpapier, dat bestemd was om aan den omloop te worden onttrokken, welke malversatiën een omvang zouden hebben bereikt van niet minder dan £ 3½ miljoen.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans ongeveer 103/- à 105/6 per cwt. en van dito Prime ongeveer 107/- à 109/-, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 74,9 à 75/-.

Van Robusta op afloading van Nederlandsch-Indië zijn de prijzen in de eerste hand op het oogenblik:

Palembang Robusta, Juli-verscheping,	38½ ct.
Benkoelen " " "	39 "
Mandheling " " "	42½ "
W.I.B. f.a.q. " " "	47 "

alles per ½ K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant. De officieele loco-noteringen bleven onveranderd 65 ct. per ½ K.G. voor Superior Santos en 49 ct. voor Robusta.

De noteringen aan de Rotterdamsche termijnmarkt waren aan de ochtend-call als volgt:

	Santos-contract basis Good				Gemengd contract basis Santos Good			
	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei
26 Juni	58½	57½	—	—	46½	44½	43½	43½
19 "	58½	57½	—	—	46½	45	44	43½
12 "	58½	57½	—	—	46½	44½	44½	43½
5 "	58½	57½	—	—	46½	45½	44½	44½

De slot-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Sept.	Dec.	Maart	Mei
25 Juni	\$ 15,30	\$ 15,45	\$ 15,40	\$ 15,30
18 "	" 15,25	" 15,36	" 15,30	" 15,20
11 "	" 15,07	" 15,15	" 15,—	" 14,91
4 "	" 15,30	" 15,41	" 15,38	" 15,30

Rotterdam, 26 Juni 1928.

(Mededeeling van de Vereeniging voor den Goederenhandel te Rotterdam.)

Noteeringen en voorraden in Brazilië.

Data	te Rio		te Santos		Wisselkoers te Rio op Londen
	Voorraad (In Balen)	Prijs No. 7)	Voorraad (In Balen)	Prijs No. 4)	
25 Juni 1928	266.000	27.225	1.147.000	33.500	5123/128
18 " 1928	285.000	27.375	1.085.000	33.500	5123/128
11 " 1928	269.000	27.500	1.014.000	33.500	531/32
27 Juni 1927	243.000	22.325	859.000	23.700	529/32

Ontvangsten uit het binnenland van Brazilië in Balen.

Data	te Rio		te Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
23 Juni 1928	57.000	3.758.000	215.000	10.105.000
25 Juni 1927	80.000	3.544.000	179.000	9.393.000

1) In Reis.

THEE.

De flauwe stemming, die in de vorige weken op de Londensche theemarkt tot uiting kwam, maakte in de afgelopen week plaats voor een betere tendenz. De goede soorten openden ten volle prijshoudend, terwijl de ordinair soorten aanvankelijk nog iets veronachtzaamd waren, doch bij het sluiten van de markt in de Javaveiling waren het de gewone en middensorten, waarnaar de meeste belangstelling uitging, terwijl goede soorten aan den vasten kant waren. De middenprijs op de Londensche veiling kon dan ook iets verbeteren en steeg tot 11.33 d. voor de Javathee tegen een middenprijs van 11.19 d. in de vorige week.

Ook in de Calcutta-veiling van 19 dezer was de stemming vast voor betere kwaliteiten, terwijl klein-gruizige soorten goed gevraagd waren en somtijds duurder werden afgedaan. Amsterdam, 25 Juni 1928.

VRACHTENMARKT.

De in het vorige verslag gemelde verbetering van de Noord-Amerikaansche graanvrachtenmarkt is niet van langen duur geweest en heeft de afgelopen week plaats gemaakt voor een veel kalmer stemming. Naar prompte tonnage is geen vraag, terwijl de vrachten voor Juli de laatste twee dagen 1 cent gedaald zijn. Bevrachters vertoonden echter meer neiging reeds thans voor late posities te sluiten zooals October en November. Nadat van Montreal 12 cents was betaald naar Antwerpen of Rotterdam per Juni, is de vracht teruggelopen tot 11 cents. Ook per Juli/Augustus wordt 11 cents naar Antwerpen/Rotterdam in uitzicht gesteld, terwijl groote booten per October en 1/15 November respectievelijk 12½ en 13 cents kunnen bedingen. Naar de Middellandsche Zee is 15 cents betaald per Juni en Juli naar havens als Genua, Napels, Livorno met een halve cent extra voor een tweede en derde loshaven. De Northern Range bleef kalm. Er is thans echter vraag naar tonnage voor gerst van New-York naar Bremen per October, November en December op basis van 14 cents voor booten van iedere grootte tot 35.000 qtrs.

Van West-Indië bleef een vaste doch geringe vraag bestaan naar tonnage voor suiker, speciaal groote booten, op basis van 16/- naar U.K./Continent per Juli/Augustus. Een boot van 3/4000 tons kan worden geplaatst van Cuba naar Chili per eerste helft Juli tegen \$ 4.

De North Pacific was kalm. Van Portland of Puget is een 6500 tonner gedaan op basis van 28/6 naar U.K./Continent met volle opties per 6/20 Augustus, terwijl van Portland, Puget of Vancouver een 6000 tonner is bevracht op dezelfde basis.

De markt van La Plata bleef kalm. De vraag naar tonnage is langzamerhand minder geworden en de vrachten zijn over het algemeen zwakker. Terwijl een week geleden 22/6 is betaald van hoven La Plata havens naar U.K./Continent per Juni is thans 19/- geaccepteerd.

Wat betreft volle ladingen was de chilisalpeter vrachtenmarkt levenloos. Misschien zou een boot per September geplaatst kunnen worden naar Noord-Spanje, doch deze order is in het geheel niet definitief. Voor ruimte per lijnbooten was de markt iets levendiger met iets verhoogde vrachten. Verscheidene partijen per Juni en Juli zijn geboekt tegen 17/6 naar Antwerpen/Hamburg range, terwijl per midden Augustus en September 18/6 is betaald. Tegen dit cijfer wordt nog ruimte gevraagd per Aug./Sept. en Sept./Oct.

De oostelijke afdelingen bleven de afgelopen week nagenoeg onveranderd kalm. De vrachten werden op peil gehouden door het heerschende tekort aan tonnage. Er was iets meer vraag naar tonnage van West-Australië en er werden 2 booten bevracht, een 7000 tonner per 15 Juli/15 Aug. tegen 35/- naar Middell. Zee/U.K./Cont. en een boot van gelijke grootte per 10/31 Aug. tegen hetzelfde cijfer. Van Java werd een boot bevracht tegen 25/- naar Alexandrië, optie Marseille 27/- per 1/20 Juli, terwijl nog een boot kan worden geplaatst op dezelfde condities.

Ofschoon zowel van den Donau als van de Zwarte Zee de afgelopen week geen bevrachtingen tot stand kwamen, is de markt beter geworden voor nieuwe oogst belading van den Donau. Per Aug./Sept. wordt 15/6 en per Sept. 16/- tot 16/6 in uitzicht gesteld.

Van de Middellandsche Zee was nog in hoofdzaak vraag naar tonnage voor erts naar Rotterdam. De vrachten zijn iets beter geworden. Er werd o.m. betaald: Seriphos/Rotterdam 5/6, La Goulette/Rotterdam 5/-, Marbella/Rotterdam 6/-, Carthage/Port Talbot 6/-.

De uitgaande kolenvrachten van Engeland zijn over het algemeen zwak. Van Wales werd o.m. betaald: Rouan 3/9, Alexandrië 9/6, Buenos Aires 10/6 en van de Oostkust: Koenigsberg 4/9, Aarhus 5/1½, Buenos Aires 10/6, New York/Portland range 7/-.

RIJNVAART.

Week van 17 t/m. 23 Juni 1928.

De aanvoeren van zeezijde bleven stationnair. Scheepsruimte bleef voldoende beschikbaar. Over het algemeen bleef de vraag zeer matig.

De vracht voor erts naar de Ruhrhavens liep van fl. 0.45/0.55 met ¼ en ½ lostijd terug tot resp. fl. 0.40, 0.50. Voor ruwe producten naar Mannheim bedroeg de vracht fl. 0.90 à fl. 1.— met verkorten lostijd.

Het sleeploon varieerde tusschen het 40 en 50 cts. tarief. De waterstand bleef gunstig.

In de Ruhrhavens namen de verschepingen van kolen, in verband met het einde der staking toe.

Scheepsruimte was voldoende voorhanden.

De vracht bleef ongewijzigd.

